

Ayrımcılık uzakta

Cinsiyet kalplarının olmadığı Queer Olympix İstanbul sona erdi

Bu yıl ikinci defa düzenlenen Queer Olympix İstanbul'da katılımcıların büyük bir kısmı İstanbul'da değil, Türkiye'nin diğer şehirlerinden geldi. Bu yılki yarışmada katılımcıların büyük bir kısmı İstanbul'da değil, Türkiye'nin diğer şehirlerinden geldi.

Bu ligde hirs yok
Çevresel aktiviteye katılan...
LGBTİRLER için...
Bu ligde hirs yok...
Çevresel aktiviteye katılan...
LGBTİRLER için...

2018 MEDYA İZLEME RAPORU

KAYBOLDU
Sihhiye Çok Katlı Otoparkı'nda hizmet veren esnaf, binadaki pasajın...
gını savunarak, yaklaşık beş yıl önce...
de bekleyen alanların düzenlen...

ORTALIKTA KARISTIRDI
Mevlânâ Gazi, 2017 yılı için...
2018 yılı için...
Mevlânâ Gazi, 2017 yılı için...
2018 yılı için...

AVUKATI KOMUSTU
Sihhiye Çok Katlı Otoparkı'nda...
hizmet veren esnaf, binadaki...
pasajın... gını savunarak, yaklaşık beş yıl önce...

'PRESTİJİ KAYBOLDU'
Sihhiye Çok Katlı Otoparkı'nda...
hizmet veren esnaf, binadaki...
pasajın... gını savunarak, yaklaşık beş yıl önce...

'GAY' YAZARDAN EDİ-BÜDÜ'YE İFTİRA
Yıldız Tar...
Medyanın LGBTİ+'lere d...
bir haber politikası yok

İZMİR'DEN SONRA SİMDİ DE ANKAR'
Homofobik bildiriler dağıtılıp hedef gösterildi

SAPKIN DERNEKLER KAPATILDI
LGBTİ'li homoların...
yasal bir zina suçunu...
kürden zina adıyla...
nin kapatılması yönünde...
itiracılığıyla...
nda bulundu.

SAPKINLAR TÜYAP FUARI'NDA
İlköğretim...
gençlerimiz kitap okuma...
kazanarak için, on binlerce...
nin götürüldüğü TÜYAP İstanbul...
sarıları oluşturmamış stand...
sarıları oluşturmamış stand...
sarıları oluşturmamış stand...

OTOPARKIN

SAPKIN DERNEKLER KAPATILDI

SAPKINLAR TÜYAP FUARI'NDA

İZMİR'DEN SONRA SİMDİ DE ANKAR'

'GAY' YAZARDAN EDİ-BÜDÜ'YE İFTİRA

OTOPARKIN

SAPKIN DERNEKLER KAPATILDI

SAPKINLAR TÜYAP FUARI'NDA

İZMİR'DEN SONRA SİMDİ DE ANKAR'

'GAY' YAZARDAN EDİ-BÜDÜ'YE İFTİRA

2018 MEDYA İZLEME RAPORU

Medya İzleme Raporu 2018

Yayımlayan: Kaos Gey ve Lezbiyen Kültürel Araştırmalar ve Dayanışma Derneği
(Kaos GL)

Editör: Yıldız Tar

Medya izleme ekibi: Ali Erol, Ali Özbaş, Aslı Alpar, Güzde Demirbilek, Yıldız Tar

Yayımlayan: Kaos GL Derneği

Tasarım: CeketMedya

Birinci Baskı: Ankara, 2019

Bu kitap parayla satılmaz. İnsan haklarının desteklenmesi amacıyla yapılan ve ticari olmayan etkinliklerde serbestçe kullanılabilir.

Kaos GL Derneği

PK 12 Tunus PTT Kavaklıdere - Ankara

Telefon: +90 312 230 0358

Faks: +90 312 230 6277

E-posta: web@kaosgl.org

www.kaosgl.org

SWEDEN

Bu kitap, Kaos GL Derneği tarafından, İsveç Uluslararası Kalkınma ve İşbirliği Ajansı'nın (SIDA) destekleri ile yayımlanmıştır. Bu, yayının içeriğinin SIDA'nın resmi görüşlerini yansıttığı anlamına gelmemektedir.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ NİYETİNE	4
ARAŞTIRMA YÖNTEMİ.....	6
ANAHTAR BULGULAR VE GENEL TABLO.....	10
ARAŞTIRMA SONUÇLARI	14
NE DEĞİŞTİ? 2017-2018 KARŞILAŞTIRMASI.....	34
AYRIMCILIK, NEFRET SÖYLEMİ VE ÖNYARGI ÖRNEKLERİ	36
HAK HABERCİLİĞİ ÖRNEKLERİ.....	50
İNTERNETTE NEFRET SÖYLEMİ TAKİBİ	58
HAK HABERCİLİĞİ İÇİN KILAVUZ.....	112
NEFRET NEDİR?	124

ÖNSÖZ NİYETİNE

Ayrımcılık uzakta

Cinsiyet kalıplarının olmadığı Queer Olympix İstanbul sona erdi

İstanbul'da düzenlenen Queer Olympix İstanbul yarışmaları, cinsiyet kalıplarının olmadığı ve herkesin katılabildiği bir ortamda sona erdi. Yarışmaların organizatörleri, toplumun cinsiyet kalıplarından arındırılması için bu tür etkinliklerin önemini vurguladı.

İncinsellik

Yeni bir erime çağındaki küresel hareketlerin dilini incinsellik mesleğiyle okullara nakletmeye çalışıyor

İncinsellik kavramı, küresel hareketlerin dilini okullara nakletmeye çalışıyor. Bu kavramın, öğrencilerin cinsiyet rolleriyle ilgili algılarını şekillendirmeye çalıştığı belirtiliyor.

ÖNSÖZ NİYETİNE

Önsöz Niyetine

Önsöz Niyetine, toplumun cinsiyet kalıplarından arındırılması için önemli bir adım olarak görülüyor. Bu hareketin, bireylerin kendi kimliklerini ifade etmelerine olanak sağladığı belirtiliyor.

OK İDDİA KİTAPLIĞI YAKIŞIRDI

Yapımcı Pol... sözleşmeyi f... İLK TERKİ MURAT

Ok İddia Kitaplığı Yakıştı, yapımcı Pol... sözleşmeyi f... İlk Terki Murat. Bu haber, kitaplığın toplumdaki etkisi ve yazarların görüşleri üzerine odaklanıyor.

Önsöz Niyetine

Önsöz Niyetine

Önsöz Niyetine, toplumun cinsiyet kalıplarından arındırılması için önemli bir adım olarak görülüyor. Bu hareketin, bireylerin kendi kimliklerini ifade etmelerine olanak sağladığı belirtiliyor.

PRESTİJİ KAYBOLDU

amacı intikam almak'

Prestijini kayboldu, amacı intikam almak. Bu haber, bir şahsın sosyal statüsünün düşmesi ve intikam alma çabaları üzerine odaklanıyor.

Önsöz Niyetine

Önsöz Niyetine

Önsöz Niyetine, toplumun cinsiyet kalıplarından arındırılması için önemli bir adım olarak görülüyor. Bu hareketin, bireylerin kendi kimliklerini ifade etmelerine olanak sağladığı belirtiliyor.

Sapkinın dernekler KAPATILCI

Sapkinın dernekler KAPATILCI

Sapkinın dernekler Kapatılıcı. Bu haber, derneklerin faaliyetlerini kısıtlamak için alınan önlemler üzerine odaklanıyor.

'Gay' yazardan Edi-Büdü'ye iftira

'Gay' yazardan Edi-Büdü'ye iftira

'Gay' yazardan Edi-Büdü'ye iftira. Bu haber, bir yazarın diğer bir şahsa yönelik yaptığı iftira üzerine odaklanıyor.

Sapkinlar TÜYAP Fuarı'nda

Sapkinlar TÜYAP Fuarı'nda

Sapkinlar TÜYAP Fuarı'nda. Bu haber, fuarın organizasyonu ve katılımcıların görüşleri üzerine odaklanıyor.

Medyannın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyannın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyannın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok. Bu haber, medya kuruluşlarının LGBTİ+ konularına yaklaşımını eleştiriyor.

Homofobik bildiriler dağıtıp hedef gösteriyor

Homofobik bildiriler dağıtıp hedef gösteriyor

Homofobik bildiriler dağıtıp hedef gösteriyor. Bu haber, homofobik içerikli bildirilerin dağıtılması üzerine odaklanıyor.

10 yıldır medyayı izliyoruz. 10 yıldır nefret söylemi, ayrımcılık ve önyargının çetelesini tutuyoruz. Çetele tutmakla kalmayıp cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği temelli ayrımcılığın yaygın olduğu medyayı dönüştürmek için 25 yıldır Kaos GL dergisi ve 10 yıldır KaosGL.org üzerinden yayın hayatımızı sürdürüyoruz. Başka bir dil, başka bir habercilik, başka bir dünya mümkün diye çıktığımız yolda çeyrek asrı doldurduk. Bu raporda her ne kadar 2018 yılını mercek altına alsak da, raporun gerisinde çeyrek asırlık bir mücadele yatıyor.

Dilin büyüğü bir şey olduğunu bilerek medyayı izlerken yeri geldi sinirlendik, yeri geldi mutsuzluğa kapıldık. Ancak raporda da görebileceğiniz üzere sevindiğimiz, ifade ve örgütlenme özgürlüğü yasaklarla kısıtlanırken gazetede gördüğümüz bir kelime ile yeniden umut olduğumuz anlar da oldu. O anları çoğaltmak için bu raporu sizlerle paylaşıyoruz.

Bu sene yazılı basını gün gün takip etmenin yanı sıra, internet medyasına ve sosyal medyaya da odaklandık. Ay ay sosyal mecralarda ne olduğunu yazdık. Bu raporda aylık analizlerimizin derlenmiş halini de bulabilirsiniz.

Raporda 2018 yılına ait sayısal verilerin yanı sıra hak haberciliği, nefret söylemi, ayrımcılık, kalıp yargı ve önyargı örnekleri de yer alıyor. Bu çalışma da KaosGL.org'ta haftalık olarak yayınladığımız medya analiz yazılarımızın çıktısı.

Bu raporu hazırlama sürecinde gün gün medyayı Ali Özbaş takip etti, her haberi titizlikle değerlendirdi. Aslı Alpar ve Gözde Demirbilek günlük ve haftalık olarak medya analiz yazıları hazırladı. Ali Erol, aylık internet ve sosyal medya raporlarını yazdı. Bir sene boyunca KaosGL.org medya sayfası "Nasıl yazalım" sorusuna yanıt aradı. Aramaya da devam edecek.

Bu yanıtları birlikte aramak için sizleri hem elinizde tuttuğunuz bu raporu incelemeye hem de başka bir medyanın mümkün olduğuna inanarak yola çıkan KaosGL.org'u takip etmeye davet ediyoruz. Bu yolu birlikte yürümek isterseniz bir mail uzağınızdayız: web@kaosgl.org .

Ayrımcılığın, nefretin ve önyargıların son bulunduğu bir medya dileğiyle...

Yıldız Tar

Kaos GL Medya ve İletişim Program Koordinatörü

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Ayrımcılık uzakta

Cinsiyet kalıplarının olmadığı Queer Olympia İstanbul sona erdi

Bu yılki yarışmada yarışan 100 kişi arasında 15 kişi kadın, 15 kişi erkek ve 70 kişi trans ve non-binary idi. Yarışmanın jüri üyeleri arasında da 10 kişi kadın, 10 kişi erkek ve 80 kişi trans ve non-binary idi.

Queer Olympia yarışmada yarışan 100 kişi arasında 15 kişi kadın, 15 kişi erkek ve 70 kişi trans ve non-binary idi.

Bu fişde hiç yok... Yarışmanın jüri üyeleri arasında da 10 kişi kadın, 10 kişi erkek ve 80 kişi trans ve non-binary idi.

Görünmez dağıtı

Yarışmanın jüri üyeleri arasında da 10 kişi kadın, 10 kişi erkek ve 80 kişi trans ve non-binary idi.

İddialı ve iddialı

Yarışmanın jüri üyeleri arasında da 10 kişi kadın, 10 kişi erkek ve 80 kişi trans ve non-binary idi.

Yarışmanın jüri üyeleri arasında da 10 kişi kadın, 10 kişi erkek ve 80 kişi trans ve non-binary idi.

Yarışmanın jüri üyeleri arasında da 10 kişi kadın, 10 kişi erkek ve 80 kişi trans ve non-binary idi.

OTOPARKIN

Silivriye Çok Katlı Otoparkı'nda hizmet veren esnaf, binadaki pasajın...
günü savunarak, yaklaşık beş yıl... ile bekleyen alanların düzenlen...

'Gay' yazardan

Edi-Büdü'ye iftira

Yarışmanın jüri üyeleri arasında da 10 kişi kadın, 10 kişi erkek ve 80 kişi trans ve non-binary idi.

Sapkın dernekler KAPATILCI

Legitim hareketin...
HARUN SEKKERİ İSTANBUL...
Sapkınlar TÜYAP Fuarı'nda

Medyanın LGBTİ+'lere dönük

bir haber politikası yok

Yarışmanın jüri üyeleri arasında da 10 kişi kadın, 10 kişi erkek ve 80 kişi trans ve non-binary idi.

İZMİR'DEN SONRA SİMİDİ DE ANKARA'

Homofobik bildiriler dağıtıp hedef göst...

Yarışmanın jüri üyeleri arasında da 10 kişi kadın, 10 kişi erkek ve 80 kişi trans ve non-binary idi.

araklı-
am istiyor.

Bir yıl boyunca sürdürdüğümüz araştırma kapsamında Ajanspress'in belirlenen anahtar kelimelerden taradığı haber ve köşe yazısı metinlerini inceledik. Yazılı basında lezbiyen, gey, biseksüel, trans, interseks, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, homofobi, transfobi, queer ve kuir gibi kelimelerin yanı sıra "ibne, nonoş, ters ilişki, ahlaksız teklif, gay, homoseksüel" gibi LGBTİ'leri tanımlamak için sık kullanılan negatif kavramları da araştırmamıza dahil ettik.

Ajanspress tarafından günlük olarak süzülen haberleri Google Forms yardımıyla oluşturduğumuz ölçeğimize göre tasnif ettik. Ölçeklendirmemizde metinleri başlık, yayımlandığı gazete, yayımlandığı sayfa, metnin konusu, metnin türü (haber, söyleşi ya da köşe yazısı) gibi teknik özelliklerin yanı sıra metinleri hak haberciliği kapsamında değerlendirdik. Araştırma yöntemimize göre bir metnin hak haberciliği kapsamında değerlendirilebilmesi için aşağıda sıralanan niteliklerden en az birisini taşıması gerekiyor:

1. LGBTİ+'ların insan haklarına saygılı haber yapılmış
2. LGBTİ+ örgütlerinin LGBTİ+ haklarına ilişkin görüşlerine yer verilmiş
3. LGBTİ+ örgütlerinin diğer hak alanlarına ilişkin görüşlerine yer verilmiş
4. Kaos GL'nin LGBTİ+ haklarına ilişkin görüşlerine yer verilmiş (Dernek ya da dernek adına konuşan bir kişinin görüşleri haberde çarpıtmadan yer almış)
5. Kaos GL'nin diğer hak alanlarına ilişkin görüşlerine yer verilmiş (Dernek ya da dernek adına konuşan bir kişinin görüşleri haberde çarpıtmadan yer almış)
6. LGBTİ+'ların yaşadığı ayrımcılık, nefret saldırısı gibi hak ihlallerini hak temelli habercilik ilkeleri çerçevesinde görünür kılmış
7. Başarı hikayesi doğru biçimde aktarılmış
8. LGBTİ+ örgütlerinin düzenlediği etkinlikler doğru bir biçimde görünür kılınmış
9. LGBTİ+'lara yönelik insan hakları ihlallerine karşı mücadele yöntemlerinden bahsedilmiş

Gazetelerin kendi hazırladıkları haberlerde LGBTİ, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ifadelerinin geçtiği pek çok yer olsa da yalnızca ana konusu LGBTİ+ olan haberlere odaklanıyoruz. Bu yüzden, örneğin, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğinin anayasanın eşitlik maddesindeki kategorilerin dışında kalmasına bir haberde yer veriliyor olması bizim için başlı başına yeterli olmuyor. Anayasada LGBTİ+ eşitliğinin yer almasına ilişkin daha ayrıntılı bir haber ya da röportaj ise değerlendireceğimiz haberler arasında yer alıyor. Veya özellikle "kadınlar ve LGBTİ'ler" kullanımına sıkça rastlanan haberlerde eğer özel olarak LGBTİ+'lar özne olarak

yer almıyor sadece bir kelime olarak yer alıyorsa bu haberleri araştırmamızın dışında tutuyoruz.

LGBTİ+lara yönelik doğrudan bir stereotipleştirme, aşağılama, ayrımcılık ya da nefret söylemi olmayan haberleri her anlamda başarılı bulmasak bile hak haberciliği kategorisine yerleştiriyoruz.

Bununla birlikte, haberlerdeki metin içeriğinin yanı sıra kullanılan görsellerden haberin hangi sayfada yayınlandığına haberin diğer unsurlarını da göz önünde bulunduruyoruz.

Hak haberciliği kapsamında değerlendirilmeyen metinleri ise 3 ayrı başlıkta inceleyiyoruz. Bu başlıkların ilkinde sorumuz: Metinde LGBTİ+'lara yönelik insan hakları ihlali var mı?

Bir metinde homofobik, bifobik ya da transfobik nefret söyleminin olması; LGBTİ+ kimlik ve varoluşların “hastalık”, “suç”, “günah”, “ahlaksızlık”, “sapkınlık” olarak tanımlanması; metnin dilinde ayrımcılık olması o metinde hak ihlalini tespit ederken kullandığımız alt başlıklardan sadece birkaçı. Çoklu kodlama yaptığımız bu bölümde metinleri detaylıca analiz ediyoruz. Bir metinde sadece nefret söylemi olduğunu belirtmekle yetinmeyip hangi bağlamda olduğuna da bakıyoruz. Bu bölümde son dönemde LGBTİ+ yürüyüşlerinin yasaklanması, Ankara Valiliği'nin LGBTİ etkinliklerini yasaklaması ve LGBTİ+'ların ifade ve örgütlenme özgürlüğünün tehdit altında olması sebebiyle metinlerde ifade ve örgütlenme özgürlüğünün ve aynı şekilde özel hayatın gizliliği hakkının ihlal edilip edilmediğine özel olarak baktık.

Hak ihlali başlığı altında incelediğimiz alt başlıklar şöyle:

1. Metin nefret söylemi içeriyor
2. Metin nefret suçu içeriyor
3. Metinde LGBTİ+ kimlikler “hastalık” olarak tanımlanıyor
4. Metinde LGBTİ+ kimlikler “suç” olarak tanımlanıyor
5. Metinde LGBTİ+ kimlikler “günah” olarak tanımlanıyor
6. Metinde LGBTİ+ kimlikler “sapkınlık-sapıklık” olarak tanımlanıyor
7. Metinde LGBTİ+ kimlikler “ahlaksızlık” olarak tanımlanıyor
8. Metin ayrımcı dil içeriyor
9. Özel hayatın gizliliği ihlal edilmiş
10. Düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüğü ihlal edilmiş

Ölçeklendirmemizde LGBTİ+ kimlikleri “hasta” olarak tanımlayan bir metin nefret söylemi de içermiş oluyor. Ancak özellikle hangi kelime ve kavramlarla LGBTİ+ kimlik ve varoluşların hedef gösterildiğini tespit edebilmek için medyada sık rastlanan ifadeleri ayrıca incelemeyi tercih ettik.

İkinci sorumuz ise; metin LGBTİ+'lara yönelik önyargıları besliyor mu?

Bu soru ile LGBTİ+'ların stereotipler üzerinden temsil edilip edilmediğini, karikatürleştirme, marjinalleştirme gibi yöntemleri tespit edip görünür kılmayı amaçlıyoruz.

Son olarak metinleri görsel temsil açısından değerlendiriyor, aşağılayıcı görsel temsil olup olmadığına bakıyoruz.

Araştırmamız kapsamında yerel ve ulusal basını ayrı ayrı inceliyor ve yine aynı şekilde LGBTİ+'ların hem hangi konuda haberlerde temsil edildiğine hem de bu haberlerde kaynağın kim ya da ne olduğuna bakmaya çalışıyoruz.

Bu rapordan nasıl yararlanabilirsiniz?

2018 yılına ait medya raporumuzda medyada ayrımcı söylem, nefret söylemi ve önyargıya ilişkin hem genel verileri hem de gazete ve şehir bazlı verileri bulabilirsiniz.

Gazeteciler bu rapordan özellikle çalıştıkları yayın organlarının LGBTİ+ haberliliğinde bulunduğu noktayı görme noktasında faydalanabilir. Aynı şekilde raporumuzda seçtiğimiz haberlerin niteliksel analizine ve haber yazımında dikkat edilmesi gereken ilkelere de yer verdik.

Bu rapor ile amaçlarımızdan biri de hem gazetecilere, hem de medyada temsille ilgilenen akademisyenlere ve öğrencilere doğrudan yararlanabilecekleri bir kaynak sunmak. Dolayısıyla raporu haber toplantılarından medya ve insan hakları derslerine kadar çeşitli alanlarda kaynak belirterek kullanmanız mümkün.

Aynı şekilde bu rapor ile çeşitli şehirlerdeki LGBTİ hak savunucularına medyayı analiz edebilmeleri, basın ile iletişimlerinde kullanabilecekleri verilere sahip olmalarını da hedefliyoruz.

Rapora ilişkin soru, görüş ve eleştirilerinizi web@kaosgl.org adreslerine iletebilirsiniz.

'den 'escin:
'zedeler' ka

Ayrımcılık uzakta

Çinliyet kalplarını olmadığı Queer Olympic İstanbul sona erdi

B

İnisiyatifleri

İnisiyatifleri

Görüşme angüsü

Be figda bir yok

İstanbul'da...

ANAHTAR BULGULAR VE GENEL TABLO

İstanbul'da...

İkiden fazla hak ihlali

İstanbul'da...

Avukatı konusunu

İstanbul'da...

Alanda g

AVUKATI KONUSU

İDDIA

İDDIA

Yapımcı Pek...

'PRESTİJİ KAYBOLDU

amacı intikam almak'

OTOPARKIN

Sihhiye Çok Katlı Otoparkı'nda hizmet veren esnaf, binadaki pasajın...

KAPATILCI

araklı-

İZMİR'DEN SONRA SİMİDİ DE ANKAR'

Homofobik bildiriler

dağıtıp hedef göster

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Sapkın dernekler KAPATILCI

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

Sapkınlar TÜYAP Fuarı'nda

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok

- Araştırma kapsamında 2018 yılında yazılı basında yayınlanan 2442 metni inceledik. Bu metinlerin yaklaşık yüzde 56'sı (1366 metin) ulusal medyada yayınlanırken; yüzde 44'ü (1076 metin) yerel medyadaydı.
- 2018 yılı boyunca belirlediğimiz anahtar kelimeler üzerinden ulusal ve yerel medyada yer alan 2442 haber, söyleşi ya da köşe yazısını inceledik. İncelediğimiz metinlerin 164'ünde (yüzde 7) LGBTİ+'lar metnin konusu değildi, sadece isim olarak yer alıyordu. Bu haberler çıkartıldığında 2018 yılında toplam 2278 haber, söyleşi ya köşe yazısında LGBTİ+'lar yer aldı.
- Bir yıl boyunca LGBTİ+'ları konu edinen haber, söyleşi ve köşe yazılarını incelediğimiz araştırmamızda metinlerin neredeyse yüzde 50'sini (1148) hak haberciliği kapsamında değerlendirdik. Bütün metinlerin neredeyse yarısını oluşturan 1130 metni ise hak haberciliğine aykırı bulduk. Bu metinlerde ya LGBTİ+'ların temel haklarının ihlal edildiğini, nefret söylemi ve/veya ayrımcı dil içerdiğini ya da metinlerin LGBTİ+'lara ilişkin önyargıları beslediğini tespit ettik.
- Hak haberciliği kapsamında değerlendirilen 1148 metni detaylıca incelediğimizde haberlerin büyük bir çoğunluğunda (671 metin, yüzde 58) sadece LGBTİ+'ların temel insan haklarına saygılı bir habercilikle yetinildiği açığa çıkıyor. Yine 2018'de hak haberciliği kapsamında değerlendirilen haberlerin yüzde 33'ünde (384 metin); yayınlanan bütün haberlerin ise sadece yüzde 16'sında LGBTİ+'ların yaşadığı ayrımcılık, nefret saldırısı gibi hak ihlallerini hak temelli habercilik ilkeleri çerçevesinde görünür kılındı. Sadece 93 haberde bu ihlallere karşı mücadele yöntemlerinden bahsedildi.
- LGBTİ+ örgütlerinin LGBTİ+ haklarına ilişkin görüşleri 2018'de yazılı basında kendisine ancak 70 metinde yer bulabildi. Bu, hak haberciliği kapsamında değerlendirilen haberlerin yüzde 6'sını oluştururken, bütün haberlerin ise sadece yüzde 3'üne tekabül ediyor. Yazılı basında yer alan LGBTİ+ örgütlerinin LGBTİ+ haklarına ilişkin görüşlerinin yarısına yakını ise Kaos GL Derneği'nin çalışmaları ve dernek temsilcilerinin basına verdikleri demeçler oluşturuyor.
- Hak haberciliği kapsamında değerlendirilmeyen haberlerin yüzde 85'inde (957); haber yoluyla cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği hak ihlaline yol açıldı.
- 2018 yılında 782 haber, söyleşi ve köşe yazısında LGBTİ+'lar ayrımcı bir dil ile temsil edildi. Bu, LGBTİ+'ları konu edinen bütün içeriklerin yüzde 34'ünü oluşturuyor. Bütün metinlerin yüzde 16'sına tekabül eden 383 metinde nefret söylemi tespit edildi. 123 metinde ise LGBTİ+ kişiler ya da dernek, kurum ve kuruluşları hedef gösterilerek nefret suçu işlendi.

- 603 metinde (LGBTİ+’ları konu alan metinlerin yüzde 26’sı) lezbiyen, gey, biseksüel, trans ya da interseks olmak “suç” gibi gösterildi. 381 metinde (yüzde 16) LGBTİ’ler “ahlaksız” olarak işaretlendi. Bu oranlar “sapkınlık”, “hastalık” ve “günah” olarak işaretlenmede ise şöyleydi:

“Sapkınlık”: 344 metin, yüzde 15

“Hastalık”: 249 metin, yüzde 10

“Günah”: 313 metin, yüzde 13

- Hak haberciliği kapsamında değerlendirilmeyen haberlerin yüzde 99’unda (1121) LGBTİ+’lara yönelik önyargı tespit edildi. Önyargı başlığının alt kategorileri arasında LGBTİ+’lara ilişkin yanlış bilgiler ve stereotiplere hapsedme öne çıkıyor. 2018’de yazılı basında yüksek oranda LGBTİ+’lar hakkında yanlış bilgiler yer aldı. Bu yanlış bilgiler arasında örneğin bilimsel geçerliliği olmayan bazı iddialar, eşcinsellerin hepsinin çocukken tacize uğradığı gibi gerçekliği olmayan söylemler, trans geçiş sürecine dair genellemeler yer alıyor. Yıl boyunca 783 metinde (yüzde 35) LGBTİ+’larla ilgili yanlış bilgiler dolaşıma girdi. Yine, LGBTİ+’lar bütün haberlerin yüzde 37’sinde (852) stereotiplere hapsedildi.
- Özetle; 2018 yılı yazılı basında LGBTİ+ kimlik ve varoluşunun “suç” olarak gösterildiği bir yıl oldu. Yazılı basında ayrımcı dil çok sık bir biçimde kullanıldı. LGBTİ+’ları konu edinen bütün içeriklerin yüzde 34’ünde ayrımcılık yapıldı. Nefret söylemi LGBTİ+’ların konusu olduğu bütün metinlerin yüzde 16’sında yer alarak LGBTİ+’ların medyada eşit temsilini hedef aldı.
- LGBTİ+ içerikli haber ve köşe yazıları en çok Bursa’da yayınlanan yerel medya organlarında kendisine yer bulabildi. Bursa’yı İstanbul ve Antalya takip etti. LGBTİ+’ları sayfalarına taşıyan yerel gazetelerin en çok yayımlandığı 8 il sırasıyla Bursa, İstanbul, Antalya, Adana, Mersin, Ankara, Samsun ve İzmir’di.
- Yerel medyada en çok haberin çıktığı şehir olan Bursa’daki haberlerin dağılımı incelendiğinde şehirde 2018’de yayınlanan konusu LGBTİ’ler olan haberlerin çok büyük bir çoğunluğunun ya LGBTİ’lere yönelik hak ihlali içerdiği ya da önyargıyı yaygınlaştırdığı açığa çıkıyor. Şehirde yayınlanan haber, köşe yazısı ya da söyleşilerin yalnızca yüzde 11’inde (16) hak temelli haber örneği olarak değerlendirildi. Haberlerin yüzde 89’unda ise (124) ayrımcı dil, nefret söylemi ve/veya önyargı tespit edildi.
- Ulusal medyada 2018 yılında LGBTİ+’ların yer aldığı 1579 haber, söyleşi ve köşe yazısı yayımlandı. Yayınladıkları haber, köşe yazısı ve söyleşilerin ayrımcılık, nefret söylemi, önyargı veya LGBTİ+’lara yönelik herhangi bir hak ihlali

içerip içermediğine bakılmaksızın LGBTİ+’ları sayfalarına taşıyan ilk 10 gazete şöyleydi: Cumhuriyet, 159 metin, yüzde 12; Hürriyet, 148 metin, yüzde 11; Yeni Akit, 111 metin, yüzde 8; BirGün, 110 metin, yüzde 8; Evrensel, 100 metin, yüzde 7; Milliyet, 83 metin, yüzde 6; Habertürk, 71 metin, yüzde 5; Posta, 67 metin, yüzde 5; Vatan, 41 metin, yüzde 3; Şok, 34 metin, yüzde 3.

- LGBTİ+’ları konu edinen içeriklerin yüzde 6’sını (1381) haberler oluşturdu. LG-BTİ+’lar 764 köşe yazısında (yüzde 33) yer alırken söyleşi ve röportajlar için bu oran 96 ile yüzde 4’te kaldı. Köşe yazısı ve haberin aksine öznelerin seslerini daha fazla duyurabilmesini sağlayan söyleşi ve röportajlarda LGBTİ+’lar çok az yer alabildi.
- LGBTİ+’ları konu edinen haber, söyleşi ve köşe yazıları en çok gazetelerin güncel/gündem sayfalarında (937 içerik ile yüzde 41) yayınlandı. LGBTİ+’lar dış haberlerde 225 haber ile yüzde 10 oranında yer alırken; gazetelerin eklerinde 216 metin (yüzde 10) yer aldı. Haberlerin yüzde 11’i üçüncü sayfada yayınlandı.
- 2018’de LGBTİ+’ların konu edildiği haberlerin büyük bir çoğunluğunda LG-BTİ+ kişilerden ya da örgütlerinden çok uzman ve akademisyenlerin görüşlerine başvuruldu. Metinlerin büyük bir çoğunluğunda kaynak yoktu ya da köşe yazarı sadece kendi fikirlerinden bahsetti.
- Her ne kadar “LGBTİ+” ifadesinin kendisi tek bir kimliği işaret ediyor gibi algı-lansa da; yazılı basında lezbiyen, gey, biseksüel, trans ve interseks çeşitliliğinin ne ölçüde temsil edildiğine ayrıca odaklandık. Bir yıl boyunca üretilen 2278 içeriğin büyük bir çoğunluğunda genel olarak LG-BTİ ya da LGBTİ+ ifadesi kul-lanıldı. Haberlerde kendisine en çok yer bulabilen grup 556 içerikle translar oldu. Ancak transların büyük çoğunlukla adli vakalar ve polis operasyonla-rına ilişkin haberlerde yer aldığı gözlemlendi. LGBTİ+ toplumunun içinde en görünmez gruplar ise biseksüeller ve intersekslerdi. Medyada intersekslere ilişkin sadece 10 metin yer aldı. Biseksüeller ise sadece 107 metinde yer aldı.

ARAŞTIRMA SONUÇLARI

'Gay' yazardan
Edi-Büdü'ye iftira

Sapkın dernekler
KAPATILDI

Sapkınlar TÜYAP Fuarı'nda

OTOPARKIN

Sıngır Çak Kılıç Otoparkı'nda bencil ve zorunlu, bencilin pasaportu için savunarak, yaklaşıp bez yün... ile bekleyen alanların dışarı...

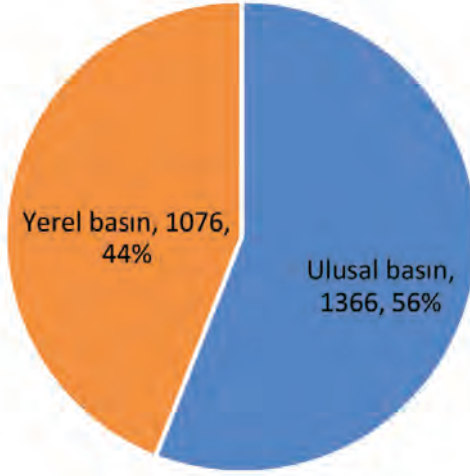
Homofobik bildirimler
dağıtıp hedef göster

Medyanın LGBTI+'lere dönük
bir haber politikası yok

Gazetenin türü

Gazetenin türü

■ Ulusal basın ■ Yerel basın

Araştırma kapsamında 2018 yılında yazılı basında yayınlanan 2442 metni inceledik. Bu metinlerin yaklaşık yüzde 56'sı (1366 metin) ulusal medyada yayınlanırken; yüzde 44' (1076 metin) yerel medyadaydı.

Yerel medya şehir dağılımı

LGBTİ+ içerikli haber ve köşe yazıları en çok Bursa'da yayınlanan yerel medya organlarında kendisine yer bulabildi. Bursa'yı İstanbul ve Antalya takip etti. LG-BTİ+'ları sayfalarına taşıyan yerel gazetelerin en çok yayımlandığı 8 il sırasıyla Bursa, İstanbul, Antalya, Adana, Mersin, Ankara, Samsun ve İzmir'di.

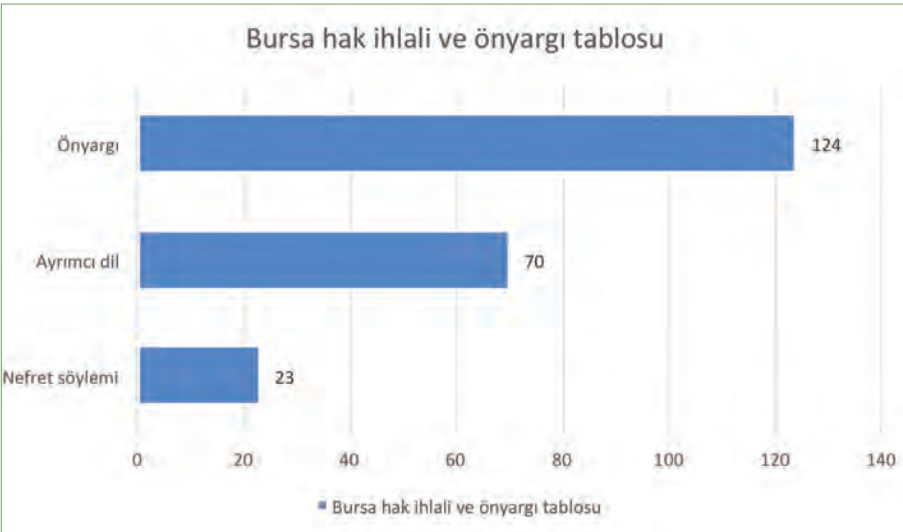
Yerel medyada yayınlanan metinlerin sayı ve yüzdeleri şöyle:

- * Bursa, 140 metin, yüzde 13
- * İstanbul, 95 metin, yüzde 9
- * Antalya, 89 metin, yüzde 8
- * Adana, 71 metin, yüzde 7
- * Mersin, 64 metin, yüzde 6
- * Ankara, 52 metin, yüzde 5
- * Samsun, 49 metin, yüzde 4
- * İzmir, 43 metin, yüzde 4

Bursa'daki yerel gazetelerde çıkan LGBTİ içerikli haberlerin LGBTİ hakları bağlamında değerlendirilmesi

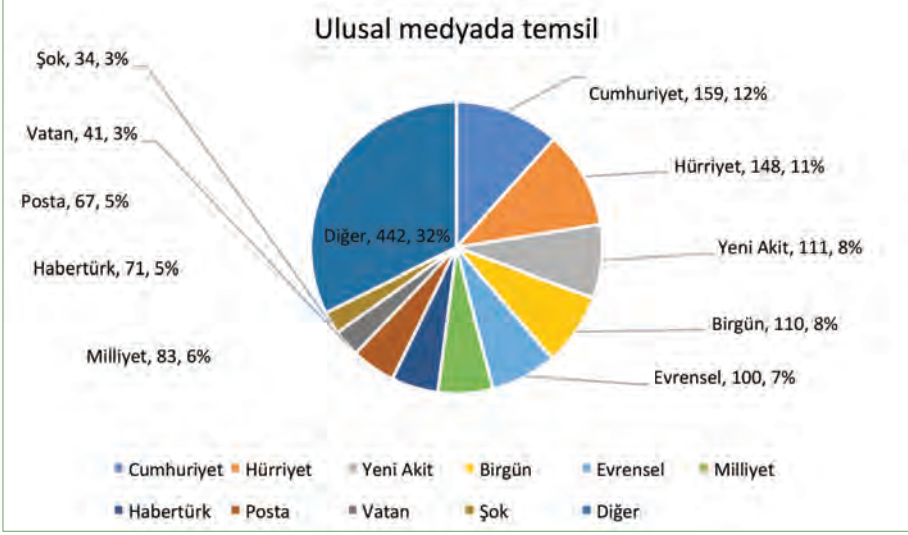

Yerel medyada en çok haberin çıktığı şehir olan Bursa'daki haberlerin dağılımı incelendiğinde şehirde 2018'de yayınlanan konusu LGBTİ'ler olan haberlerin çok büyük bir çoğunluğunun ya LGBTİ'lere yönelik hak ihlali içerdiği ya da önyargıyı yaygınlaştırdığı açığa çıkıyor. Şehirde yayınlanan haber, köşe yazısı ya da söyleşilerin yalnızca yüzde 11'inde (16) hak temelli haber örneği olarak değerlendirildi. Haberlerin yüzde 89'unda ise (124) ayrımcı dil, nefret söylemi ve/veya önyargı tespit edildi. Bu metinlerde önyargı, nefret söylemi ve ayrımcı dil içeren metin oranları ise şöyle:

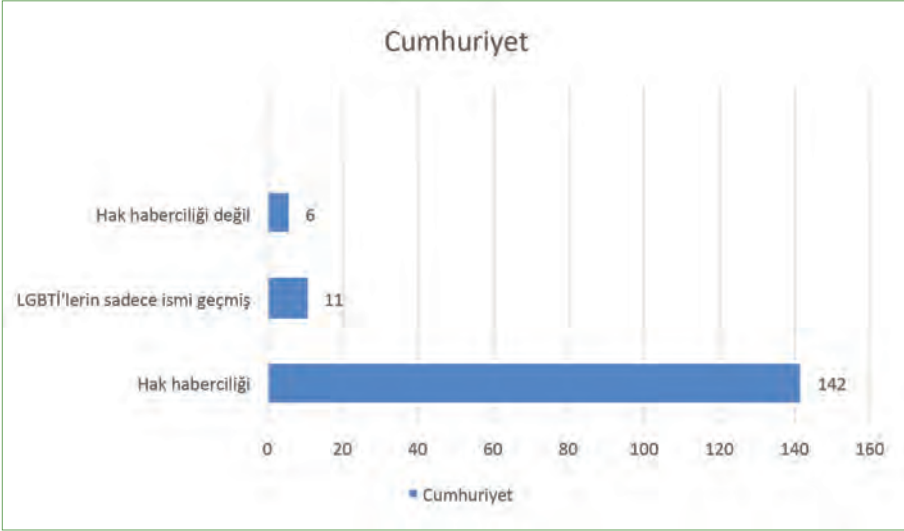
Ulusal medyada temsil

Ulusal medyada 2018 yılında LGBTİ'lerin yer aldığı 1579 haber, söyleşi ve köşe yazısı yayımlandı. Yayınladıkları haber, köşe yazısı ve söyleşilerin ayrımcılık, nefret söylemi, önyargı veya LGBTİ'lere yönelik herhangi bir hak ihlali içerip içermediğine bakılmaksızın LGBTİ'leri sayfalarına taşıyan ilk 10 gazete şöyleydi:

- * Cumhuriyet, 159 metin, yüzde 12
- * Hürriyet, 148 metin, yüzde 11
- * Yeni Akit, 111 metin, yüzde 8
- * BirGün, 110 metin, yüzde 8
- * Evrensel, 100 metin, yüzde 7
- * Milliyet, 83 metin, yüzde 6
- * Habertürk, 71 metin, yüzde 5
- * Posta, 67 metin, yüzde 5
- * Vatan, 41 metin, yüzde 3
- * Şok, 34 metin, yüzde 3

Cumhuriyet

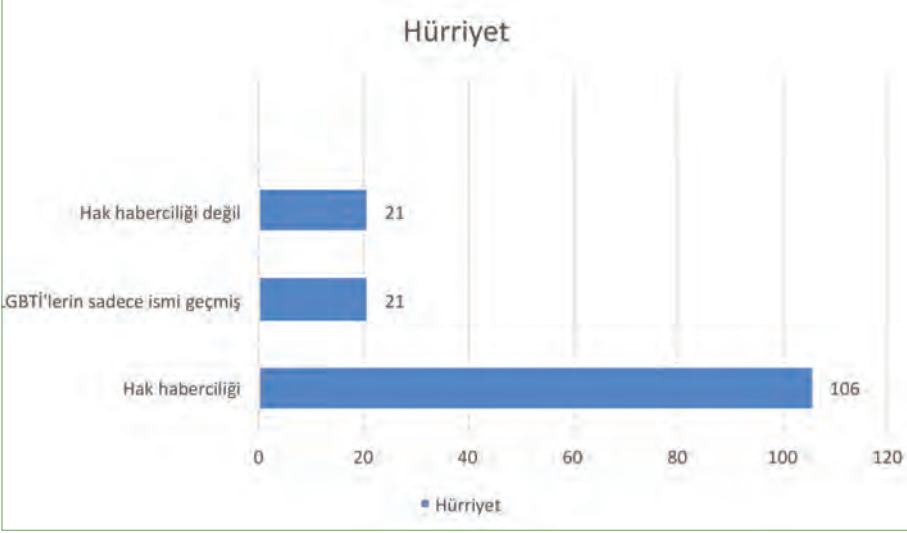
Cumhuriyet gazetesinde 2018 yılında yayınlanan 159 haber, söyleşi ya da köşe yazısının 11 tanesinde LGBTİ+'ların sadece ismi geçti. LGBTİ+'ların metnin konusu olmadığı sadece isim olarak yer aldığı 11 tanesi çıktığında bir yıl boyunca Cumhuriyet gazetesi LGBTİ+'ların yer aldığı, 142'sini hak haberciliği kapsamında değerlendirdiğimiz 148 haber, söyleşi ya da köşe yazısı yayınladı.

Cumhuriyet gazetesinin bir yılda yayınladığı içeriklerin 3'ünde LGBTİ+'lara yönelik hak ihlali tespit edildi. 2 metin LGBTİ+'lara yönelik ayrımcı dil kullanırken; 1 metinde LGBTİ+ kimliklerin suç olduğu algısı yaratıldı, suç ile ilintili şekilde ele alındı.

Gazetenin 2018 önyargılı içerik karnesi ise şöyleydi: Cumhuriyet gazetesi 6 haber, söyleşi ya da köşe yazısında LGBTİ+'lara yönelik önyargıları besledi; önyargılı bir dil kullandı. Gazetede en sık rastlanan önyargı örneği stereotipleştirme oldu.

Hürriyet

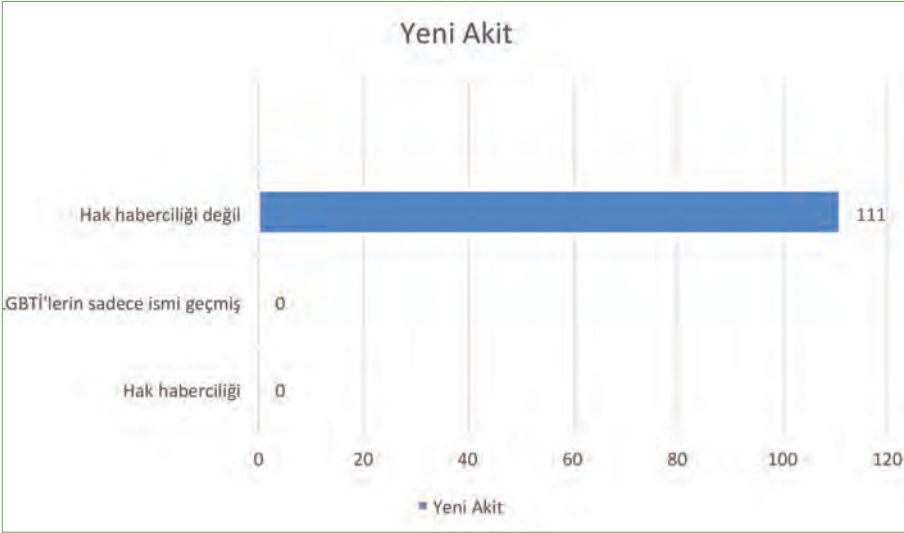

Hürriyet gazetesinde 2018 yılında yayınlanan 148 haber, söyleşi ya da köşe yazısının 21 tanesinde LGBTİ+'ların sadece ismi geçti. LGBTİ+'ların metnin konusu olmadığı sadece isim olarak yer aldığı 21 tanesi çıktığında bir yıl boyunca Hürriyet gazetesi LGBTİ+'ların yer aldığı, 106'sını hak haberciliği kapsamında değerlendirdiğimiz 127 haber, söyleşi ya da köşe yazısı yayınladı.

Hürriyet gazetesinin bir yılda yayınladığı içeriklerin 13'ünde LGBTİ+'lara yönelik hak ihlali tespit edildi. 10 metinde ayrımcı dil kullanıldı.

Gazetenin 2018 önyargılı içerik karnesi ise şöyleydi: Hürriyet gazetesi 21 haber, söyleşi ya da köşe yazısında LGBTİ+'lara yönelik önyargıları besledi; önyargılı bir dil kullandı. Gazetede en sık rastlanan önyargı örneği LGBTİ+'ları stereotipleştirme oldu.

Yeni Akit

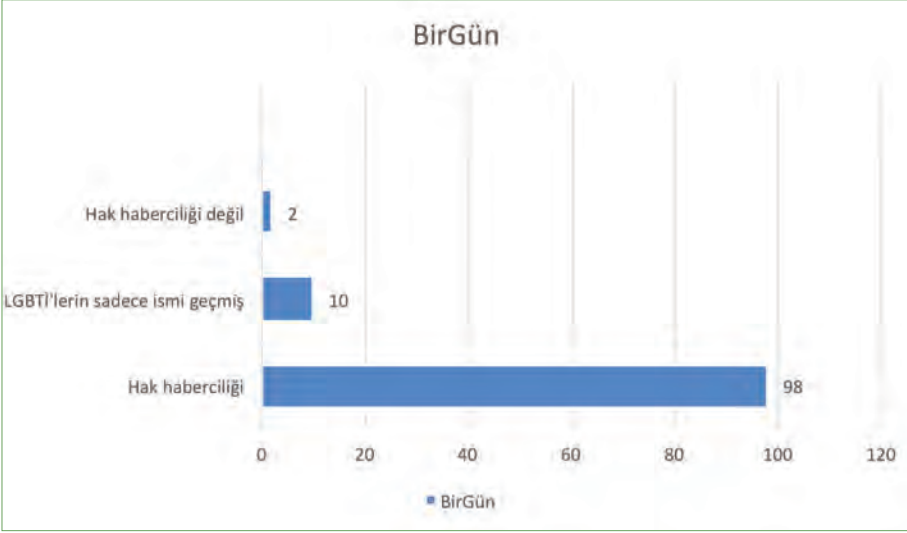

Yeni Akit gazetesinde 2018 yılında yayınlanan tamamı LGBTİ+'lara yönelik hak ihlali ve/veya önyargı içeren 111 haber, söyleşi ya da köşe yazısı yayınladı.

Yeni Akit gazetesinin bir yılda yayınladığı içeriklerin tamamında LGBTİ+'lara yönelik hak ihlali tespit edildi. 111 metnin tamamında cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği temelli ayrımcı dil kullanıldı. 97 metinde nefret söylemi yer aldı.

Gazetenin 2018 önyargılı içerik karnesi ise şöyleydi: Yeni Akit gazetesi 111 haber, söyleşi ya da köşe yazısında LGBTİ+'lara yönelik önyargıları besledi; önyargılı bir dil kullandı. Gazetede en sık rastlanan önyargı örneği LGBTİ+'lara ilişkin yanlış bilgileri yaygınlaştırmak oldu. Gazete 111 haberinin 111'inde de cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğine ilişkin yanlış bilgileri yaygınlaştırmayı tercih etti.

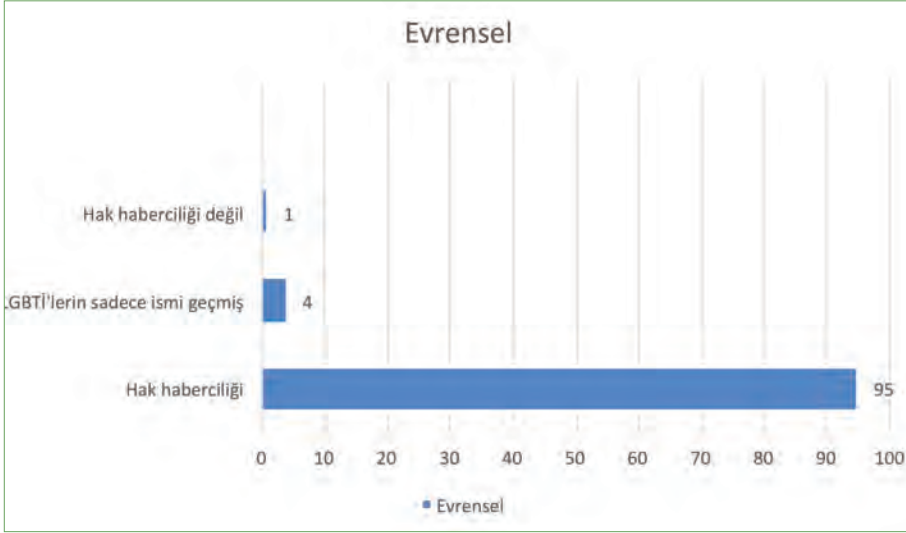
BirGün

BirGün gazetesinde 2018 yılında yayınlanan 110 haber, söyleşi ya da köşe yazısının 10 tanesinde LGBTİ+'ların sadece ismi geçti. LGBTİ+'ların metnin konusu olmadığı sadece isim olarak yer aldığı 10 tanesi çıktığında bir yıl boyunca BirGün gazetesi LGBTİ+'ların yer aldığı, 98'ini hak haberciliği kapsamında değerlendirdiğimiz 100 haber, söyleşi ya da köşe yazısı yayınladı.

Gazetenin hak haberciliği kapsamında değerlendirdiğimiz 100 haber, köşe yazısı ya da söyleşinin tamamında LGBTİ+'ların insan haklarına saygılı bir yayıncılık benimsendi. 6 metinde başarı hikayesi insan haklarına saygılı bir şekilde aktarıldı, 15 metinde LGBTİ+ örgütlerinin görüşlerine yer verildi, 39 metinde LGBTİ+'ların yaşadığı ayrımcılık, nefret saldırısı gibi hak ihlaller, hak temelli habercilik ilkeleri çerçevesinde görünür kılındı.

Evrensel

Evrensel gazetesinde 2018 yılında yayınlanan 100 haber, söyleşi ya da köşe yazısının 4 tanesinde LGBTİ+'ların sadece ismi geçti. LGBTİ+'ların metnin konusu olmadığı sadece isim olarak yer aldığı 4 tanesi çıktığında bir yıl boyunca Evrensel gazetesi LGBTİ+'ların yer aldığı; 95'ini hak haberciliği kapsamında değerlendirdiğimiz 96 haber, söyleşi ya da köşe yazısı yayınladı. Gazetede yer alan bir köşe yazısında LGBTİ+'lara ilişkin stereotipler yeniden üretildi.

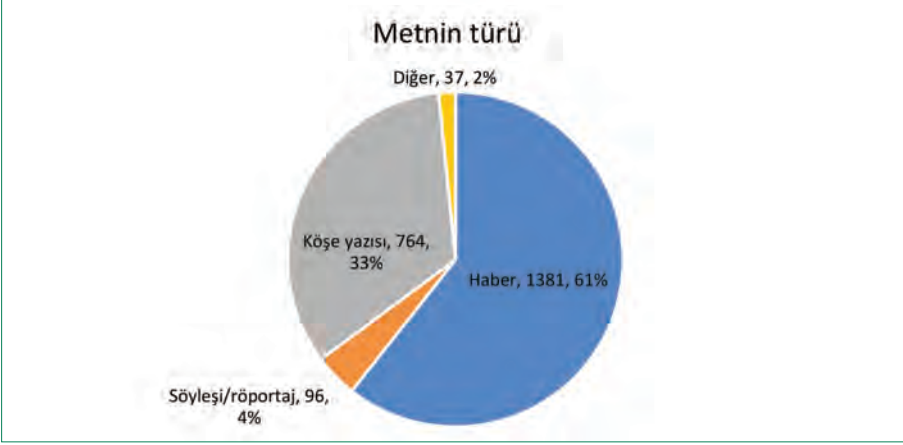
Gazete yayınladığı bütün metinlerde LGBTİ+'lerin insan haklarına saygılı bir yayıncılık benimsendi. 16 metinde LGBTİ+ örgütlerinin görüşlerine yer verildi, 45 metinde LGBTİ+'ların yaşadığı ayrımcılık, nefret saldırısı gibi hak ihlaller, hak temelli habercilik ilkeleri çerçevesinde görünür kılındı.

Haberde doğrudan LGBTİ'leri konu edinen bir içerik var mı?

2018 yılı boyunca belirlediğimiz anahtar kelimeler üzerinden ulusal ve yerel medyada yer alan 2442 haber, söyleşi ya da köşe yazısını inceledik. İncelediğimiz metinlerin 164'ünde (yüzde 7) LGBTİ+'lar metnin konusu değildi, sadece isim olarak yer alıyordu. Bu haberler çıkartıldığında 2018 yılında toplam 2278 haber, söyleşi ya köşe yazısında LGBTİ+'lar yer aldı. Gazete ve şehir bazlı incelememizde LGBTİ+'ların gazete sayfalarında özne olarak yer alıp almadığını ölçmek için konusu doğrudan LGBTİ+'lar olmayan haberlere de değindik ancak incelemenin bundan sonraki kısmında bu 2278 haberi esas alacağız.

Metnin türü

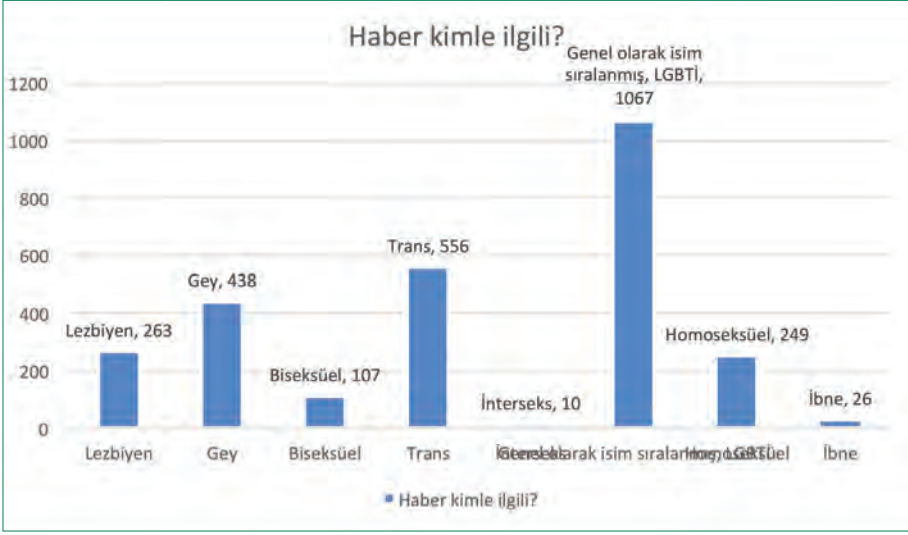
LGBTİ+’ları konu edinen içeriklerin yüzde 6’sını (1381) haberler oluşturdu. LGBTİ+’lar 764 köşe yazısında (yüzde 33) yer alırken söyleşi ve röportajlar için bu oran 96 ile yüzde 4’te kaldı. Köşe yazısı ve haberin aksine öznelerin seslerini daha fazla duyurabilmesini sağlayan söyleşi ve röportajlarda LGBTİ+’lar çok az yer alabildi.

Gazetenin hangi sayfasında yayınlandı?

LGBTİ+’ları konu edinen haber, söyleşi ve köşe yazıları en çok gazetelerin güncel/gündem sayfalarında (937 içerik ile yüzde 41) yayınlandı. LGBTİ+’lar dış haberlerde 225 haber ile yüzde 10 oranında yer alırken; gazetelerin eklerinde 216 metin (yüzde 10) yer aldı. Haberlerin yüzde 11’i üçüncü sayfada yayınlandı.

Haber kimle ilgili?

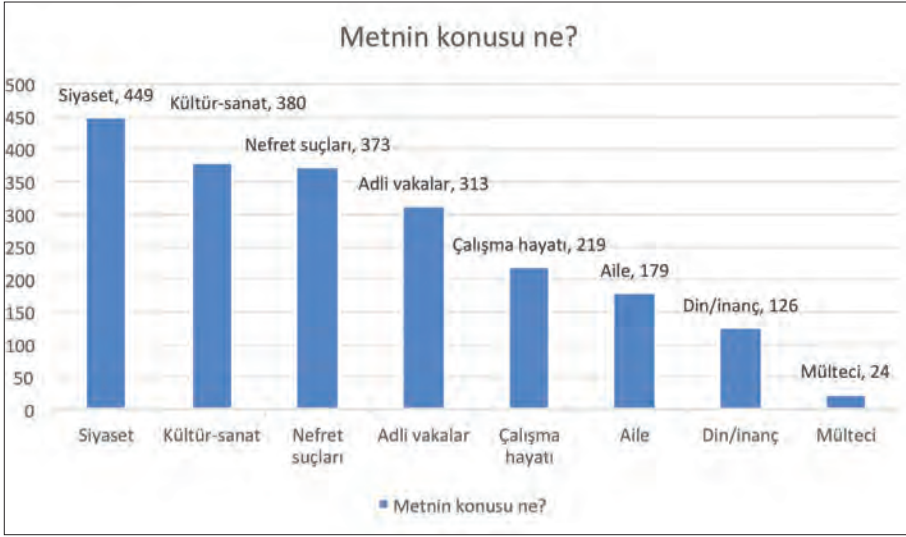

Her ne kadar “LGBTİ+” ifadesinin kendisi tek bir kimliği işaret ediyor gibi algılsa da; yazılı basında lezbiyen, gey, biseksüel, trans ve interseks çeşitliliğinin ne ölçüde temsil edildiğine ayrıca odaklandık.

Bir yıl boyunca üretilen 2278 içeriğin büyük bir çoğunluğunda genel olarak LGBTİ ya da LGBTİ+ ifadesi kullanıldı. Haberlerde kendisine en çok yer bulabilen grup 556 içerikle translar oldu. Ancak transların büyük çoğunlukla adli vakalar ve polis operasyonlarına ilişkin haberlerde yer aldığı gözlemlendi.

LGBTİ+ toplumunun içinde en görünmez gruplar ise biseksüeller ve intersekslerdi. Medyada intersekslere ilişkin sadece 10 metin yer aldı. Biseksüeller ise sadece 107 metinde yer aldı.

Metnin konusu ne?

LGBTİ+’lar 2018’de en çok siyaset (449 metin) haberlerinde yer aldı. Siyaseti 380 metinle nefret suçları takip etti. LGBTİ+’ların en çok temsil edildiği haberler arasında 373 metinle nefret suçlarına ilişkin haberler de yer alıyor. Temel hak alanlarından çalışma hakkına ilişkin haberlerde LGBTİ+’lar 219 metinde yer aldı.

Temel hak alanlarından olan eğitim, sağlık ve barınma alanlarında ise LGBTİ+’lar kendine çok az yer bulabildi. Mültecilere ilişkin haberlerde de mülteci LGBTİ+’lar görünmezdi.

Bu metin hak temelli habercilik kapsamında değerlendirilebilir mi?

Bir yıl boyunca LGBTİ+'ları konu edinen haber, söyleşi ve köşe yazılarını incelediğimiz araştırmamızda metinlerin neredeyse yüzde 50'sini (1148) hak haberciliği kapsamında değerlendirdik.

Araştırma yöntemimize göre bir metnin hak haberciliği kapsamında değerlendirilebilmesi için aşağıda sıralanan niteliklerden en az birisini taşıması gerekiyor:

- LGBTİ+'ların insan haklarına saygılı haber yapılmış
- LGBTİ+ örgütlerinin LGBTİ+ haklarına ilişkin görüşlerine yer verilmiş
- LGBTİ+ örgütlerinin diğer hak alanlarına ilişkin görüşlerine yer verilmiş
- Kaos GL'nin LGBTİ+ haklarına ilişkin görüşlerine yer verilmiş (Dernek ya da dernek adına konuşan bir kişinin görüşleri haberde çarpıtmadan yer almış)
- Kaos GL'nin diğer hak alanlarına ilişkin görüşlerine yer verilmiş (Dernek ya da dernek adına konuşan bir kişinin görüşleri haberde çarpıtmadan yer almış)
- LGBTİ+'ların yaşadığı ayrımcılık, nefret saldırısı gibi hak ihlallerini hak temelli habercilik ilkeleri çerçevesinde görünür kılmış
- Başarı hikayesi doğru biçimde aktarılmış
- LGBTİ+ örgütlerinin düzenlediği etkinlikler doğru bir biçimde görünür kılınmış
- LGBTİ+'lara yönelik insan hakları ihlallerine karşı mücadele yöntemlerinden bahsedilmiş

Bütün metinlerin neredeyse yarısını 1130 metni ise hak haberciliğine aykırı bulduk. Bu metinlerde ya LGBTİ+'ların temel haklarının ihlal edildiğini, nefret söylemi ve/veya ayrımcı dil içerdiğini ya da metinlerin LGBTİ+'lara ilişkin önyargıları beslediğini tespit ettik.

Hak temelli habercilik kapsamında değerlendirildiyse, neden?

1. LGBTİ+'ların insan haklarına saygılı haber yapılmış
2. LGBTİ+ örgütlerinin LGBTİ+ haklarına ilişkin görüşlerine yer verilmiş
3. LGBTİ+ örgütlerinin diğer hak alanlarına ilişkin görüşlerine yer verilmiş
4. Kaos GL'nin LGBTİ+ haklarına ilişkin görüşlerine yer verilmiş (Dernek ya da dernek adına konuşan bir kişinin görüşleri haberde çarpıtmadan yer almış)
5. Kaos GL'nin diğer hak alanlarına ilişkin görüşlerine yer verilmiş (Dernek ya da dernek adına konuşan bir kişinin görüşleri haberde çarpıtmadan yer almış)
6. LGBTİ+'ların yaşadığı ayrımcılık, nefret saldırısı gibi hak ihlallerini hak temelli habercilik ilkeleri çerçevesinde görünür kılmış
7. Başarı hikayesi doğru biçimde aktarılmış
8. LGBTİ+ örgütlerinin düzenlediği etkinlikler doğru bir biçimde görünür kılınmış
9. LGBTİ+'lara yönelik insan hakları ihlallerine karşı mücadele yöntemlerinden bahsedilmiş

Hak haberciliği kapsamında değerlendirilen 1148 metni detaylıca incelediğimizde haberlerin büyük bir çoğunluğunda (671 metin, yüzde 58) sadece LGBTİ+'ların temel insan haklarına saygılı bir habercilikle yetinildiği açığa çıkıyor.

Yine 2018'de hak haberciliği kapsamında değerlendirilen haberlerin yüzde 33'ünde (384 metin); yayınlanan bütün haberlerin ise sadece yüzde 16'sında LGBTİ+'ların yaşadığı ayrımcılık, nefret saldırısı gibi hak ihlallerini hak temelli habercilik ilkeleri çerçevesinde görünür kılındı. Sadece 93 haberde bu ihlallere karşı mücadele yöntemlerinden bahsedildi.

Hak ihlallerinin yanı sıra başarı hikayelerinin ve LGBTİ+ örgütlerinin düzenlediği etkinlikler görünür kılınmasında oranlar şöyle:

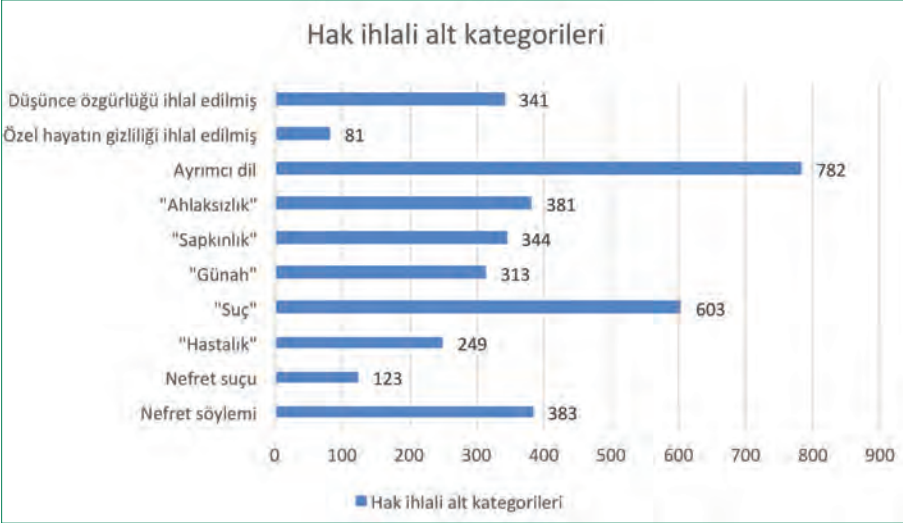
- * Başarı hikayelerinin görünür kılınması (105): Hak haberciliği kapsamında değerlendirilen haberlerin yüzde 9'u; bütün haberlerin yüzde 4'ü
- * LGBTİ+ örgütlerinin düzenlediği etkinliklerin doğru bir biçimde görünür kılınması (86): Hak haberciliği kapsamında değerlendirilen haberlerin yüzde 7'si; bütün haberlerin yüzde 3'ü.

LGBTİ+ örgütlerinin LGBTİ+ haklarına ilişkin görüşleri 2018'de yazılı basında kendisine ancak 70 metinde yer bulabildi. Bu, hak haberciliği kapsamında değerlendirilen haberlerin yüzde 6'sını oluştururken, bütün haberlerin ise sadece yüzde 3'üne tekabül ediyor. Yazılı basında yer alan LGBTİ+ örgütlerinin LGBTİ+ haklarına ilişkin görüşlerinin yarısına yakını ise Kaos GL Derneği'nin çalışmaları ve dernek temsilcilerinin basına verdikleri demeçler oluşturuyor.

Hak temelli habercilik kapsamında değerlendirilmediyse, neden: Hak ihlali var mı?

Hak haberciliği kapsamında değerlendirilmeyen haberlerin yüzde 85'inde (957); haber yoluyla cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği hak ihlaline yol açıldı.

Hak ihlali alt kategorilerinde ayrımcı dil ve nefret söylemi öne çıkıyor.

2018 yılında 782 haber, söyleşi ve köşe yazısında LGBTİ+'lar ayrımcı bir dille temsil edildi. Bu, LGBTİ+'ları konu edinen bütün içeriklerin yüzde 34'ünü oluşturuyor. Bütün metinlerin yüzde 16'sına tekabül eden 383 metinde nefret söylemi tespit edildi. 123 metinde ise LGBTİ+ kişiler ya da dernek, kurum ve kuruluşları hedef gösterilerek nefret suçu işlendi.

603 metinde (LGBTİ+'ları konu alan metinlerin yüzde 26'sı) lezbiyen, gey, biseksüel, trans ya da interseks olmak "suç" gibi gösterildi. 381 metinde (yüzde 16) LGBTİ'ler "ahlaksız" olarak işaretlendi. Bu oranlar "sapkınlık", "hastalık" ve "günah" olarak işaretlenmede ise şöyleydi:

"Sapkınlık": 344 metin, yüzde 15

"Hastalık": 249 metin, yüzde 10

"Günah": 313 metin, yüzde 13

Özetle; 2018 yılı yazılı basında LGBTİ+ kimlik ve varoluşunun "suç" olarak gösterildiği bir yıl oldu. Yazılı basında ayrımcı dil çok sık bir biçimde kullanıldı. LG-BTİ+'ları konu edinen bütün içeriklerin yüzde 34'ünde ayrımcılık yapıldı. Nefret söylemi LGBTİ+'ların konusu olduğu bütün metinlerin yüzde 16'sında yer alarak LGBTİ+'ların medyada eşit temsili hedef aldı.

Hak temelli habercilik kapsamında değerlendirilmediyse, neden: Önyargı var mı?

Hak haberciliği kapsamında değerlendirilmeyen haberlerin yüzde 99'unda (1121) LGBTİ+'lara yönelik önyargı tespit edildi.

Önyargı başlığının alt kategorileri arasında LGBTİ+'lara ilişkin yanlış bilgiler ve stereotiplere hapsedme öne çıkıyor. 2018'de yazılı basında yüksek oranda LGBTİ+'lar hakkında yanlış bilgiler yer aldı. Bu yanlış bilgiler arasında örneğin bilimsel geçerliliği olmayan bazı iddialar, eşcinsellerin hepsinin çocukken tacize uğradığı gibi gerçekliği olmayan söylemler, trans geçiş sürecine dair genellemeler yer alıyor. Yıl boyunca 783 metinde (yüzde 35) LGBTİ+'larla ilgili yanlış bilgiler dolaşıma girdi. Yine, LGBTİ+'lar bütün haberlerin yüzde 37'sinde (852) stereotiplere hapsedildi.

Görsel sunuşta sorun var mı?

Haberin kaynağı kim?/Kimin tanıklığına başvuruluyor?

2018'de LGBTİ+'ların konu edildiği haberlerin büyük bir çoğunluğunda LGBTİ+ kişilerden ya da örgütlerinden çok uzman ve akademisyenlerin görüşlerine başvuruldu. Metinlerin büyük bir çoğunluğunda kaynak yoktu ya da köşe yazarı sadece kendi fikirlerinden bahsetti.

NE DEĞİŞTİ? 2017-2018 KARŞILAŞTIRMASI

Ayrımcılık uzaklaştı

Cinsiyet kalıplarının olmadığı Queer Olympix İstanbul sona erdi

Bir ilki oldu. Türkiye'de ilk kez düzenlenen Queer Olympix İstanbul yarışmaları sona erdi. Yarışmaların amacı, cinsiyet kalıplarını kırmak ve toplumun farklı cinsiyetleri tanımasını sağlamak. Yarışmaların düzenlenmesi, Türkiye'de LGBTQ+ topluluğunun sesini duyurması ve bir araya gelmesi için önemli bir adım olarak değerlendiriliyor.

İzmi sansürlendi
Medya kuruluşları tarafından yapılan haberler, bazı kısımları nedeniyle sansürlendi.

Görünmez değiliz
Sivil toplum kuruluşları, toplumun LGBTQ+ bireyleri hakkında daha fazla bilgi edinmesini istiyor.

Bu ligde bir yıl yok
Ligler, bir yıl boyunca düzenlenmedi.

Yeni tarih
Tarih, toplumun LGBTQ+ bireyleri hakkında daha fazla bilgi edinmesini istiyor.

'DÜNYADA ARTISIN İSTİYOR DÜŞÜNLERİ'
Allah aşkına, eşim için bu ülkede kim olabilir? Onların amaçları, ülkemiz diyorsunuz, onların bir insan eşini istiyor.

İkiden fazla hak ihlali
Raporu geçen 17 hafta, 91 maddeli ve 24 maddeli hak ihlalleri.

Yeni tarih
Tarih, toplumun LGBTQ+ bireyleri hakkında daha fazla bilgi edinmesini istiyor.

AVUKATI KONUŞTU
Avukatlar, toplumun LGBTQ+ bireyleri hakkında daha fazla bilgi edinmesini istiyor.

VİLLAYI İSTİYOR
Villayı isteyenler, toplumun LGBTQ+ bireyleri hakkında daha fazla bilgi edinmesini istiyor.

'PRESTİJİ KAYBOLDU'
Prestijini kaybedenler, toplumun LGBTQ+ bireyleri hakkında daha fazla bilgi edinmesini istiyor.

Yapımcı Pol...
Yapımcı Pol... toplumun LGBTQ+ bireyleri hakkında daha fazla bilgi edinmesini istiyor.

OTOPARKIN

Sihhiye Çok Katlı Otoparkı'nda hizmet veren esnaf, binadaki pasajın...
gını savunarak, yaklaşık bes yıl... ile bekleyen alanların düzenlene...

'IZMİR'DEN SONRA SİMDİ DE ANKAR'
Homofobik bildirimler dağıtıp hedef gösterildi

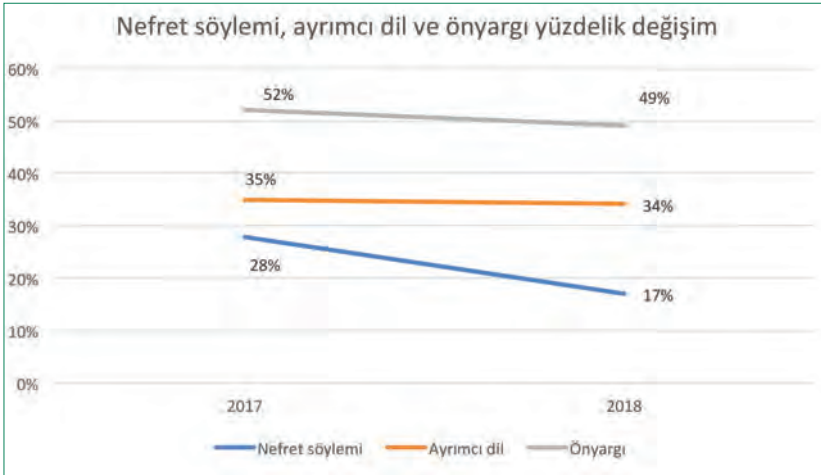
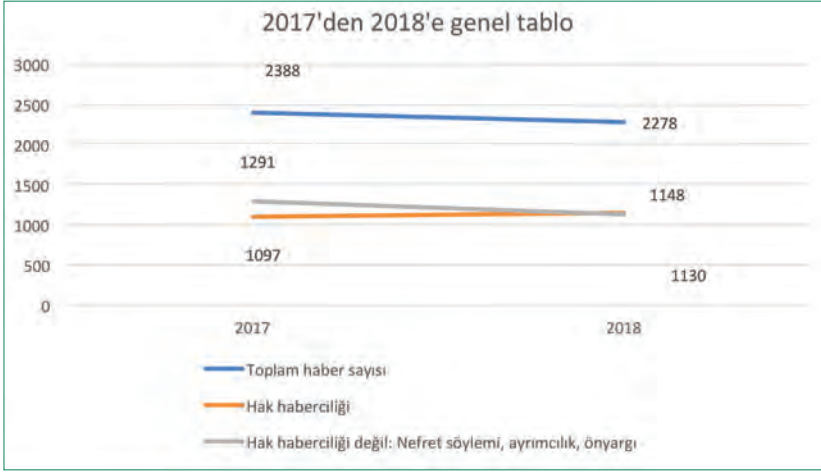
TILDIZ TAR
Medyanın LGBTI+'lere dönük bir haber politikası yok

'Gay' yazardan
Edi-Büdü'ye iftira

HARUN SEKMEN İSTANBUL
Eğer bir insanın sivil toplum kuruluşları tarafından düzenlenen etkinliklere katılması, bu kişilerin toplumun LGBTQ+ bireyleri hakkında daha fazla bilgi edinmesini istiyor.

Sapkin dernekler KAPATILCI

Sapkinlar TÜYAP Fuarı'nda
Sapkinlar TÜYAP Fuarı'nda, toplumun LGBTQ+ bireyleri hakkında daha fazla bilgi edinmesini istiyor.

'den 'eşcin' zedeler' ka

Ayrımcılık uzakta

Cinsiyet kalıplarını olmadığı Queer Olympix İstanbul sona erdi

Bir hafta önce İstanbul'da düzenlenen Queer Olympix İstanbul sona erdi. Cinsiyet kalıplarını olmadığı Queer Olympix İstanbul sona erdi. Cinsiyet kalıplarını olmadığı Queer Olympix İstanbul sona erdi.

İzmiş sanatçıları

İzmiş sanatçıları... İzmiş sanatçıları... İzmiş sanatçıları...

Görünmez değiz

Görünmez değiz... Görünmez değiz... Görünmez değiz...

Bu figürde hay yok

Bu figürde hay yok... Bu figürde hay yok... Bu figürde hay yok...

AYRIMCILIK, NEFRET SÖYLEMİ VE ÖNYARGI ÖRNEKLERİ

Takvim, 5 Mayıs 2018

Takvim gazetesi bir cinayet haberini “Eşdehşet” başlığıyla haber yapıyor. Başlıktaki “Eş” kısmını kırmızı ile vurguluyor. Gazete, adli bir olayda mağdurlara cinsel yönelim atıyor ve atadığı bu cinsel yönelim üzerinden ayrımcı bir dil kullanıyor. Haberde, olayın ne olduğu tam olarak anlaşılabilirken, haberin verdiği mesaj “eşcinseller bir erkeği öldürdü” oluyor. Faile atanan kimlik üzerinden eşcinselliğin kendisi kriminalize ediliyor, ayrımcı bir dille hedef gösteriliyor ve eşcinsellik kalıp yargılar üzerinden ele alınıyor. Bu cinayet haberinde cinsel yönelim ilgisiz bir şekilde “ilgi çekmek” adına malzeme haline getiriliyor ve magazin bir haber dili tercih ediliyor. Haberden, nefret saiki olup olmadığı anlaşılabilir çünkü haberin konusu cinsel yönelim temelli ayrımcılık olmadığı gibi haberin kendisi cinsel yönelim temelli ayrımcılık uyguluyor. Unutmamalı; cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği temelli nefret cinayetlerinin bu kadar yoğun yaşandığı bir coğrafyada habere konu olması gereken nefret suçlarıdır. Bu haberde tersi bir kurgu ile “eşcinsel sevgilisi”, “kadın kıyafetleri giyen eşcinsel” gibi ifadeler tercih ediliyor. Adli bir vakayı haberleştirirken nasıl ki “heteroseksüel sevgilisine öldürttü” gibi bir cümle kullanılmıyorsa; bu haberde de “eşcinsel sevgilisine öldürttü” cümlesinin kullanılmaması gerekiyor. Öte yandan, yaşanan olayın ne olduğu bilinmediği, kişilere cinsel yönelim muhabir ya da editör tarafından atandığı için aslında ne olduğunu, ortada cinsel yönelim temelli bir hak ihlali ya da nefret cinayeti olup olmadığını bu habere hiçbir şekilde anlamak mümkün olmuyor. Günün sonunda bu haber okuyucuda eşcinselliğin kriminal bir olgu olduğu mesajını veriyor.

Takvim	Yayın Adı : Takvim Gazetesi	Yayın Tarihi : 05.05.2018
Referans No : 77188797	Ülke : Ülkü	Sayfa : 3
Dağılım Alanı : Ülkü	Genişlik : 120302	Tiraj : 120302
Yayın Periyot : Gazete	Reklam E.(s) : 2425,83	
Yayın Tipi : Gazete		

ESDEHŞET!

Halil İ., aşkı için cinayet işledi.

Nizami K., eski patronunu eşcinsel sevgilisine öldürttü.

ESCİNSEL SEVGİLİLER

CİNAYET dedektifleri, film gibi cinayeti film gibi yöntemle çözdü. Öldürülen işadamların katillerinin, kadın kılığına giren eşcinsel ve onun sevgilisi olduğunu ortaya çıkardı. Adana'da işadamı **Kazım Fidançı** (69), 2017'te öldürüldü. Polis, Fidançı'nın sosyal medya hesabını inceledi. İşadamı ile görüşmek isteyen kişinin kadın ismiyle hesap açan **Halil İ.** (26) olduğunu belirledi. Gençin, Fidançı'nın eski çalışanı **Nizami K.** (45) ile eşcinsel ilişkisi olduğu anlaşıldı. Kadın kılığına giren **Halil İ.**'nin Fidançı'yı öldürdüğü ortaya çıktı. **Zanlılar tutuklandı.**

KURBAN
Kazım Fidançı

akıt	Yayın Adı	: Yeni Akit	Yayın Tarihi	: 04.07.2018
	Referans No	: 78896513	Sayfa	: 1
	Dağıtım alanı	: Ulusal	Tiraj	: 50379
	Yayın Periyot	: Günlük	Reklam E.(\$)	: 2988,33
	Yayın Tipi	: Gazete		

AJANS PRESS

Sapkın dernekler kapatılsın!

AKİT 1 Temmuz'da, "AB fonluyor homolar semiriyor" manşetiyle çıkmış ve 14 yılda 18 dernek kuran sapkınların yol açtığı tehlikelere dikkat çekmişti.

Kamuoyu, AB ve Alman vakıfların fonlarıyla beslenip, Türk aile yapısını dinamitleyen LGBTİ'li eşcinsel sapkınların kurduğu 18 derneğin kapatılmasını bekliyor.

■ **AKİT'E** konuşan Avukat Ferhat Çakır, "Bunlar sürekli olarak milletin sinir uçlarına dokunacak eylemlere imza atarak Türkiye'nin huzuruna kasteden karanlık odakların ekmeğine yağ sürüyor. Devlet bu duruma göz göre göre müsaade etmemeli. Bu dernekler ivedilikle kapatılmalıdır" dedi.

■ **AVUKAT Ali Osman Bağcıran** ise, "Bu derneklerin meydana getireceği tehlikelerin önlenmesi gerekir. En kesin önlem ise dernekler aracılığıyla elde ettikleri yasal zırha son vermek olacaktır" ifadelerini kullandı. • 11 DE

Yeni Akit, 4 Temmuz 2018

LGBTİ+'lara dönük nefreti yayın politikası haline getiren Yeni Akit gazetesi 2018 yılında "Sapkın dernekler kapatılsın" başlığıyla çok sayıda haber yaptı. Yayınlandığı bütün haberlerde nefret söylemini yaygınlaştırmayı başaran (!) "gazete" bu kampanyasına 2017 yılında LGBTİ+ yasaklarının ardından başlamıştı. Yasakların ardından her haberinde mutlaka "LGBTİ+ derneklerinin kapatılması gerektiği çağrısı" yapan Yeni Akit, bir yıl boyunca nefret yayınına sürdürerek ifade ve örgütlenme özgürlüğünü ihlal etme çağrısı yaptı.

Sistematik nefret söylemi üreten Yeni Akit gazetesi hakkında suç duyurusunda bulunduk. Yeni Akit yayınlarında yer alan "Kendilerini LGBTİ olarak tanımlayan eşcinsel sapkınlar", "Batılı ülkelerin ve Alman Vakıfları'nın fonlarıyla beslenen homolar", "sapkın homolar", "eşcinsel ahlaksızlar" ifadelerinin nefret söylemi olmasının yanı sıra suç olduğunu vurgulayarak Yeni Akit hakkında Türk Ceza Kanunu Madde 216'dan dava açılmasını talep ettik.

Suç duyurusunda yer alan Yeni Akit haberlerinden ilgili bölümler ise şöyledi:

Yeni Akit'in 1 Temmuz 2018 tarihli "AB fonluyor homolar semiriyor" başlıklı haberinde "Kendilerini LGBTİ olarak tanımlayan eşcinsel sapkınların hızla dernekleştikleri ortaya çıktı" ifadesi,

3 Kasım 2018 tarihli "Hacettepe'de sapkınlık dersine soruşturma" haberinde "Türkiye'nin ahlaki yapısını bozmak için her platformda faaliyet yürüten LGBTİ'li sapkınlar" ifadesi,

4 Kasım 2018 tarihli “Üniversitelerde sapkın istila!” haberinde Hacettepe Üniversitesi’nde sapkınlık propagandası için ders veren LGBTİ’nin” ifadesi,

13 Haziran 2018 tarihli “BM’den homolara destek” haberinde “eşcinsel sapkınlığı özendirici sunumlar” ifadesi,

13 Temmuz 2018 tarihli “Batı kuklalarını fonlarla oynatıyor” haberinde, “eşcinsel sapkınlar”, “homocu Almanlar” ve devamında “müdahale edilsin” ifadeleri,

14 Kasım 2018 tarihli “Sapkınlar TÜYAP Fuarı’nda” haberinde, “eşcinsel sapkınların bastığı kitapların rahatlıkla satılması tepki çekti”, “sapkın dernekler kapatılsın” ifadeleri.

Belli aralıklarla LGBTİ+ derneklerini hedef gösteren Yeni Akit, her yayınında benzer ifadeleri kullanmaktan çekinmiyor.

24 Eylül 2018’de İzmir Genç LGBTİ+ Derneği’ni hedef gösterdiği metinde, “Gençlerin ahlakı hedefte! Alman vakıfları zehir saçıyor...”, “LGBTİ’li sapkınlar”, “Genç LGBTİ adlı sapkın oluşum”, “homoluğu özendirici”, “LGBTİ’li homolar”, “LGBTİ’li sapkın homolar” gibi hem derneğe hem de LGBTİ+’lara yönelik ayrımcılık örgütleyen ifadeler kullanmıştı.

Gazete yine 31 Ağustos’ta SPoD LGBTİ’yi hedef göstermiş; “eşcinsel sapkınlığı”, “Haçlı Batı’daki kaynaklar”, “sapkın dernek” ve “sapkın faaliyetler” gibi hem derneğe hem de LGBTİ+’lara yönelik ayrımcılık örgütleyen ifadeler kullanmıştı.

lum için büyük tehlike arz ettiği ne vurgu yapan Çakar, “Bunlar sürekli olarak milletin sinir uçlarına dokunacak eylemlere imza atıyorlar. Bu eylemler Türkiye’nin huzurunu kaostan karanlık odaların elmeğine yağ sürüyor. Devlet bu duruma göz göre göre mitsade ememeli. Bu dernekler ivedilikle kapatılmalıdır” ifadelerini kullandı.

DEVLET BİR AN ÖNCE ADIM ATMALI
Avukat Ali Osman Bağırhan ise, “LGBTİ derneklerinin kapatılması elzem ve gerektir. Devlet her şeyden önce vatandaşın ruh ve beden sağlığını da korumalıdır. Bu ted-

birler kapsamında söz konusu derneklerin kapatılması hukuki olarak yerinde bir adım olacaktır” ifadelerini kullandı. Kendilerini LGBTİ olarak tanımlayan gayri ahlaklı oluşumun özellikle genç nesiller için tehlike oluşturduğuna dikkat eden Bağırhan, “Kurduların bu dernekler vastasıyla düzenledikleri etkinlikler hepimizin malumu. Bu derneklerin meydana getireceği tehlikelerin önlenmesi gerektir. En kesin önlem ise dernekler aracılığıyla elde ettikleri yasal zirha son vermek olacaktır. Yani bu dernekleri kapatmak şarttır” dedi.

AKDENİZ	Yayın Adı : Sabah Akdeniz	Yayın Tarihi : 05.07.2018	
	Referans No : 74952655	Sayfa : 2	
	Sajırım alanı : (Yeni)	Yayın Tarihi : 20250	
	Yayın Periyot : Gınlık	Raklam E.(s) : 118,89	
	Yayın Tipi : Gazete		

Travestiler adamı böyle aşığıya attı

ANTALYA'DA Muratpaşa ilçesi Kışla Mahallesi'nde bir travesti, fuhuş pazarlığı yaptığı B.S.'yi, 2'nci katın camından attı. Sabaha karşı 04.00 sularında gerçekleşen olay mahalledeki güvenlik kameralarına yansıdı. B.S.'nin kimseden şikayetçi olmaması, doktorlara ve yakınlarına 'Araba çarptı' demesi dikkat çekti.

GÜVENLİK KAMERASINDA

Olayın yaşandığı binanın altında bulunan internet kafenin işletmecisi yaşananlara tepki göstererek, "Sabah işe geldiğimde olayı öğrendim. Güvenlik kamerası görüntülerine baktığımda genç bir adamın yere düşüp kıvrandığını gördüm. Görüntüyü polise teslim ettim" dedi. Mahalle sakinleri ise olaysız gece geçirmediklerini belirterek, "Pazarlıkta sorun çıkınca evin içindeki iki travesti genç adamı camdan atmış" diye konuştu.

Erdoğan ÖZTÜRK / ANTALYA

Sabah Akdeniz, 5 Temmuz 2018

Sabah ve Hürriyet gazeteleri Akdeniz eklerinde Antalya'da gerçekleşen bir olayı haberleştirdi.

Haber ilk olarak Hürriyet Akdeniz'de 3 Temmuz Salı günü yayınlandı. Salim Uzun imzalı "Şehrin göbeğinde akıl almaz olay" başlığıyla yayınlanan haber "Antalya'da travestinin evine giren B.S adlı kişi iddiaya göre 2'nci katın camından aşığıya atıldı" cümlesi ile devam ediyor.

Sabah Akdeniz'in 5 Temmuz'da yayınladığı Erdoğan Öztürk imzalı haber ise "Travestiler adamı böyle aşığıya attı" başlığını taşıyor.

Her iki haberde olayın mahallenin güvenlik kameraları aracılığı ile ortaya çıktığını belirtiyor ve olayın yaşandığı yerde ikamet eden bir kişinin beyanına başvuruyor. Sabah Akdeniz, bu kişinin “Burada yaşanan olaylara artık alıştık. Bu olay da sabaha karşı oldu. Pazarlıkta sorun çıkınca evin içindeki iki travesti genç adamı camdan atmış” sözlerine yer verirken Hürriyet Akdeniz bir cümlesini daha ekliyor: “Neyse ki çocuk ağır yaralanmadı.”

Hürriyet Akdeniz olayın yaşandığı mahallenin muhtarından da görüş alıyor. Muhtar Fahrettin Ceylan “Tüm tedbirlere rağmen mahallemizdeki fuhuş sorununu bir türlü çözemedik. Son yaşanan olay da herkesin dilinde. Tabi korku da var. Konuyu Emniyet güçlerine bildirdim” diyor.

Sabah Akdeniz haberde B.S.’nin kimseden şikâyetçi olmadığı gelişmesine de yer veriyor.

Her iki haber de olayın failinin trans kişiler olduğunu yazıyor. Her iki haberde de yargıya taşınan bir süreç olmamasına ve olayın muğlaklığına rağmen failin trans kişi ya da kişiler olduğu düşünesi ile hareket ediliyor.

Sabah Akdeniz’in “Travestiler adamı böyle aşağıya attı” başlığı trans kişilerin saldırgan, suça meyilli olduğu önyargısını besliyor. Hürriyet Akdeniz’in mahalleliden aldığı “neyse ki çocuk ağır yaralanmadı” açıklaması bu belirsiz olayda belki de fail olacak kişiyi korumaya yönelik. Tüm bunlar taraflardan birinin trans olduğu haberlerde göz ardı ediliyor. Temel gazetecilik etik ilkeleri ve masumiyet karinesi ayaklar altına alınıyor.

POSTA Yayın Adı : Posta
Referans No : 79251991
Dağıtım alanı : Ulusal
Yayın Periyot : Günlük
Yayın Tipi : Gazete

Yayın Tarihi : 15.07.2018
Sayfa : 20
Tiraj : 260734
Reklam E.(s) : 26072,22

15 Temmuz 2018
PAZAR

20 magazin

magazinpostai@gmail.com

ŞOK İDDİA ORTALIĞI KARIŞTIRDI

Mustafa Ceceli ile Sinem Gedik'in maddi durumu 9 yıl sürdü.

Mustafa Ceceli, Mayıs 2017'de 9 yıllık eş, oğlu Anıl'ın (7) annesi Sinem Gedik'in boşanması 49 gün sonra Temmuz 2017'de Selin İmer ile evlenmişti. Mustafa Ceceli bu süreçte sosyal medyada ağır eleştiriler almıştı. Kanser programları akşamı, Mustafa Ceceli zor durumda olduğunu, Eski eşi Sinem Gedik'e "Oğlumun istiyorum" diye velayet davası açtı.

VİLLAYI İSTİYOR
Mustafa Ceceli'nin önceki evliliğinden doğan oğlu Anıl'ın velayetini istediği biliniyor. Mustafa Ceceli'nin önceki evliliğinden doğan oğlu Anıl'ın velayetini istediği biliniyor. Mustafa Ceceli'nin önceki evliliğinden doğan oğlu Anıl'ın velayetini istediği biliniyor.

AVUKATI KONUŞTU
Sinem Gedik'in avukatı Ede Salıncı Boyrakçıoğlu açıklanıyor. "Müvekkilime karşı intikam amaçlı açılmış bu hukuk davasına cevap hakkımız en etkin şekilde kullanılacaktır. Bizim için gerçekleri ortaya çıkartılmaya devam etmesini talep ediyoruz."

Yapımcı Polat Yağcı sözleşmeyi feshetti

İntizar'ın yapımcısı Polat Production'ın sahibi Polat Yağcı bu açıklamayı yaptı: "İntizar'ın medyaya yayılan haberlerinin içerik ve yapısal olarak, kendilerini şirketimizde hiçbir bağ kalmamıştır. Yollarımızı ayırma sebebiniz, kişisel tercihler ya da özel hayatı değildir. Sanatçı-yapımcı şikâyet aramızda zaman zaman dönüştürülen konuşmaları ilkerin temelinden sanırmız."

İLK TEPKİ MURAT'TAN

Popçu Murat Dalkılıç, yapımcı Polat Yağcı'ya ait "Polat" ile sözleşmesini iptal etti. Murat Dalkılıç, Twitter'dan yaptığı paylaşımda "Maddem senle aynı parti altında olmaktan gurur duyuyordum ve duyuyacağım" dedi. Polat Yağcı'ya ait "Polat" bünyesinde Fatih Ülkü, Hande Yener, Dilan Çiçek, Levent Yılmaz, Kubi, Emre Altuğ gibi isimler var.

'PRESTİJİ KAYBOLDU amacı intikam almak'

"İnsanların bedelleri, ruhanı, mahremiyetlerini de satılmaması için, namusunu, edebiyatı ve bel alsı vurmaktır. Mustafa Ceceli'nin boşanması ve yeni evliliği sürecinde prestij, güvenliği karmaya intikam Kayboldu. İstedikleri cevelere giremedi. Sınırlı bu konular üzerinden kendileri aktarmaya çalışıyor. Beni bu şekilde itibarsızlaştırmaya çalışamaz! Üstelik kanunlar önünde büyük suç işliyor. Etiler işine kamera koyuyor."

Eski eş Sinem Gedik ona dava açtı. Bu süreçte Mustafa'ya sızdı. Sinem'e hep ötekiler verdin. Bu yüzden intikam almaya çalışıyor. İste tiki dedi bu. Bir adam evladının annesini böyle bir iddiayla zor durumda bırakır mı? Beni yirik, öfkeli, sevgisiz, uğursun biri değilim. Hiçbir konuda şev yapmam. Tanıyanlar bilir, Yalızım, garibim. Arkamda büyük güler çok. Beni bitirmeye çalışıyorlar. Lütfen isimler beni konuşun. Çıkar kıyayım."

Bu fotoğraf 3 yıl önce çekilmişti. O zamanlar Mustafa Ceceli ile Sinem Gedik evliydi.

Posta, 15 Temmuz 2018

Temmuz ayında ve ilerleyen süreçte basında en çok tartışılan konulardan biri "İntizar-Sinem Gedik" idi. Her şey, Hürriyet gazetesinin "Yılın skandalı sonunda patladı" haberiyle İntizar ve sinem Gedik'in özel hayatının gizliliğinin ihlal edilmesiyle başladı. Hürriyet gazetesi, eski kocanın tehdit, şantaj ve nihayetinde seksist ve homofobik ifşa girişimine aracılık ederek, çalışma hakkının ihlaline yol açan sürecin üstünü "skandal" perdesiyle örtmeye kalkıştı.

Hürriyet gazetesinden Cengiz Semercioğlu, "İntizar'la Sinem Gedik'in ilişki yaşadığı iddiasını o kadar farklı yerlerden duydum ki, bizim ekip bir ara ikiliyi kamerayla takip bile etti. Bir şey yakalayamadık" dedi.

Semercioğlu'na yanıt Hürriyet gazetesinin okur temsilcisi Faruk Bildirici'den geldi:

"Biz gazeteciler, ünlü de olsalar insanların cinsel yönelimlerini suçlama vesilesi yapamayız. İki kadın arasındaki ilişkiyi "skandal" olarak nitelendirmek cinsiyetçi ve ayrımcı bir yaklaşım. Üstelik Semercioğlu'nun savunmaya çalışırken söylediği

gibi, “olay sırasında çocuğun evde olduğu iddiası” da skandal olamaz. 7 yaşındaki çocuğun o sırada yanlarında olduğu bir iddia. Ayrıca eşcinsel çiftlerin çocuğu olamaz mı?”

“Ceceli, gizli kamerayı kendisinin koydurmadığını savunsa da suçta ortak olmuş durumda.

“Haber değeri taşıyan da işte bu skandaldı. Ama Semercioğlu, yazısında bir kadının yatak odasına gizli kamera (ya da kameralar) konulmasını, mahrem alanlarına tecavüz edilmesini skandal olarak nitelendirmediği gibi eleştirmemiş bile. Bunun yerine olaya Ceceli’nin gözüyle bakan, tek yanlı bir yazı kaleme almış. Kadın tarafına suçlamalara karşı “cevap hakkı” tanımamış.”

Bu “tartışmaya” ilişkin haberlerden biri de Posta gazetesine ait. Posta gazetesi “Şok iddia ortalığı karıştırdı” başlıklı geniş haberinin eksenini bu başlıkla belirliyor. Her ne kadar haberde özel hayatın mahremiyetinin ihlal edilmesine dair tepkilere yer verilse de atılan başlık haberin eksenini kuruyor ve haber “lezbiyen ya da biseksüel olma ihtimalinin şok edici olduğu” mesajını yaygınlaştırıyor.

Hürriyet Yayın Adı : Ankara Hürriyet
Referans No : 79370385
Dağıtım alanı : Yerel
Yayın Periyot : Günlük
Yayın Tipi : Gazete

Yayın Tarihi : 19.07.2018
Sayfa : 4
Tiraj : 80000
Reklam E.(\$) : 7533,34

AIJANS PRESS

OTOPARKIN İKİ YÜZÜ

Sihhiye Çok Katlı Otoparkı'nda hizmet veren esnaf, binadaki pasajın bir bölümünün atıl durumda bırakıldığını savunarak, yaklaşık beş yıldır yıkık halde bekleyen alanların düzenlenerek kullanıma açılmasını istiyor.

Ankara Hürriyet, 19 Temmuz 2018

Hürriyet Ankara'da yayınlanan bu haber öncesinde aynı gazetede bir okur mektubu yayımlandı. Çok kısa olan bu mektupta "Travestilerden rahatsız" yazıyordu. Ardından harekete geçen gazete bu "özel haberiyle" bu cümleleri tekrarlamakta beis görmedi. Sihhiye Çok Katlı Otoparkı'nın düzenlenmesi ile bir kent hakkı talebi gibi görülen haber; trans kadınların ve seks işçilerinin temel haklarının ihlal edilmesi çağrısı yapıyor. Kenti sadece "makul ve makbul vatandaşların" kullanılması gerektiğini ima etmekle kalmayıp açıkça sayfalarına taşıyan bu haberde trans kimlikler ötekileştiriliyor, toplum dışı ve ahlaksız olarak damgalanıyor. "Esnafa sorduk", "hal-ka sorduk" diye özetlenebilecek bu haber tarzında o esnaf ya da halkın önemli bir bölümünün LGBTİ+ kişiler olabileceği, seks işçisi trans kadınların çalışma hakkının şiddet ve baskı ile ellerinden alındığı gerçeği görülüyor. Günün sonunda bu haber "mahallemizde travesti istemeyiz" diyerek başlayan linc girişimlerini hazırlayan bir içeriğe dönüşüyor.

Huri KILICKAYA-Recep DURAN

SİHHİYE Çok Katlı Otoparkı'nın pasaj bölümünde dükkanları bulunan esnaf, binanın Aksu Caddesi'ne bakan cephesinde yıkıldıktan sonra atıl bırakılan iş yerleri nedeniyle mağduriyet yaşadıklarını savundu. Esnafın iddialarına göre, otoparkın alt bölümünde bulunan pasajdaki bazı dükkanlar yaklaşık beş yıl önce yıkıldıktan sonra atıl vaziyette bırakıldı. İddiaya göre akşam saatlerinde madde bağışlıdır ve fahiş yapanların mesken haline getirdiği boş dükkanlar, müşterileri tedirgin ediyor. Ziyaretçi sayısının azaldığına söyleyen esnaf, sıfırlanmış günler geçirdiklerini belirttikçe, yıkıkların atıl haldeki alanları değerlendirilmesini talep ediyor. Pasajda dükkan bulunan Metin Çevik şunları söyledi:

PASAJ İHMAL EDİLDİ

"Burası çok uygunsuz bir yer haline geldi. Biz çok etledik. Akşamın ortasında geliyor. Huzurların, uyuturunu kullanımların yatacak yeri oldu. Biz bu konuda çok şikayetçiyiz. Buz asını tekrar mahkeme kararıyla Büyükşehir Belediyesi aldı. Normalde biz 500-600 TL kira veremiyoruz. Onlar yapıp bin 500-2 bin TL'den kiraya verecekti. 3 seneadır boş. Araya seçimler ve bayram geldi. Belediye başkanlığı değişti" derken burası böyle kaldı. Birkaç defa Büyükşehir Belediyesi'nden geldiler. Zabita ambarı, ekipler amirliği, laboratuvar ve koy urunleri satışı yapılabileceği söylendi. Proje çözülmüştü, sonra kaldı. Burası ihmal edildi. Ankara'nın göbeğindeki bir alan umutsuzdu. Esnaf olarak buranın değerlendirilmesini istiyoruz."

BES YILDIR YIKIK HALDE

Esnaf Halil Kocakurt, "İçerideki bazı dükkanlar 2013'te yıkıldı. Beş yıldır yıkık bir çarpı. Her şey yıkık ama esnafın kira alıyorlar. Her yıl da sürekli artıyorlar. İstina yok, sığutma yok, güvenlik yok olay bu. Artık bir çözüm istiyoruz. İnsanlar buradan geçmeye korkuyor" dedi. Pasajın kadın esnafından Dilek Gençer de, akşam saatlerinde burada fahiş, public her şey var. Biz kadınlar, akşamın tedirgin oluyoruz" diye konuştu.

VATAN	Yayın Adı : Vatan	Yayın Tarihi : 20.09.2018
Referans No : E1044088	Sayfa : 4	
Dağıtım alanı : Yurtdışı	Tiraj : 102594	
Yayın Periyot : Günülik	Reklam E. (\$) : 2200,00	
Yayın Tipi : Gazete		

'Gay' yazardan Edi-Büdü'ye iftira

SUSAM Sokağı yazarlarından ve eşcinsel olduğunu ilan eden Mark Saltzman, Türkiye'de Edi ile Büdü olarak bilinen Bert ve Ernie karakterlerini yazarken onların aşık olduklarını hissettiğini açıklayarak "Onları bağlamsallaştırmanın başka bir yolu yoktu" ifadelerini kullandı. Ancak Susam Sokağı'nın resmi açıklamasında bu iddia yalanlandı. Program ekibi karakterlerden 'Bert ve Ernie'nin gay olduğu' yönündeki iddialara yanıt vererek, onların kukla olduklarını ve herhangi bir cinsel yönelime sahip olmadıklarını belirtti. Susam Sokağı'nın yaratıcıları 'Sesame Workshop' tarafından Twitter üzerinden yapılan paylaşımında, 'gay' oldukları yönündeki iddialar bulunan Bert ve Ernie kukla karakterlerinin 'cinsel yönelime sahip olmadıkları' açıklandı.

Vatan, 20 Eylül 2018

Vatan gazetesi gey olmayı "iftira" diye niteleyerek ayrımcı bir dil kullanıyor. Eşcinselliği kalıp yargılar üzerinden ele alıyor. Gazete, bir televizyon şovundaki karakterlerin yazarının açıklamasının gerçek olmayacağını söyleyerek homofobiye irrasyonel bir seviyeye taşınmayı da ihmal etmiyor.

akıt Yayın Adı : Yeni Akit
Referans No : 82487513
Dağıtım alanı : Ulusal
Yayın Periyot : Günlük
Yayın Tipi : Gazete

Yayın Tarihi : 14.11.2018
Sayfa : 6
Tiraj : 52322
Reklam E.(s) : 1020,63

AIJANS PRESS

Sapkinlar TÜYAP kitap fuarında

Ülkemizin en önemli kitap organizasyonları arasında gösterilen ve 10-18 Kasım tarihleri arasında devam edecek olan fuarda, eşcinsel sapkinların bastığı kitapların rahatlıkla satıldığı bildirildi.

Sapkin dernekler kapatılsın!

Kamusal aydın ve entelektüel elitlerin, toplumsal huzurumuzu hedef alıcı provokatif faaliyetlerine karşı gazetemiz Akit toplumu bilgilendirdi, kamu yetkililerine yamano nitelikte haberler yayımlıyor. Bu yönde ki haberleri ile LGBTİ'li sapkinların birçok provokatif eyleminin devlet yetkilileri eliyle engellenmesini sağlayan Akit, gazeteciliğin bir şuur faaliyeti olduğunu da gözler önüne seriyor. TÜYAP taki KAOS GL yayınlarına karşı ise kamu görevlilerinin harekete geçmesi bekleniyor.

AKIT YETKİLİLERİ UYARIYOR

Sapkin fiillerini millete dayatmak için her türlü provokatif faaliyete imza atan LGBTİ'li homoların, şimdi de çocuklarımızı zehirlemek için harekete geçtikleri ortaya çıktı. TÜYAP İstanbul Uluslararası Kitap Fuarı'nda, KAOS GL isimli sapkinlar oluşumunun stant açtığı belirlendi.

Sapkin fiillerini millete dayatmak için her türlü provokatif faaliyete imza atan LGBTİ'li homoların, ülkemizin geleceği olan gençlere kitap okuma alışkanlığı kazandırmak için, on binlerce öğrencinin götürüldüğü kitap fuarına da sızdıkları ortaya çıktı. Türkiye'nin en önemli fuar organizasyonları arasında gösterilen TÜYAP Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı'nda, KAOS GL isimli sapkinlar oluşumunun bastığı kitapların rahatlıkla satıldığı belirlendi. Notabene Yayınları'nın standını kendilerine zarf eden LGB-

TTİİ ahlaksızların, genççik dimağları aklarına düştürmek için sapkin propaganda yaptıkları bildirildi. Homoların dillerine pelesenk ettiği, "Alışın buradayız" sloganının yazıldığı broşürlerin de yer aldığı stant da "Queer teori", "Queer Marksizme doğru", "Soğ populizm" ve "Queer" isimli sapkin içerikli yayınların bulunduğu görüldü. Genççik dimağların kitap okuma alışkanlığı ziyareti ettiği geniş çaplı bir fuarda, homoların kitaplarının satılmasına göz yumulması ise büyük tepki çekti.

SAPKIN KİTAPLAR STANDDA

Gençlerimiz hedefte

Alman Vakıfları

Ortalıkla İstanbul'daki okulların, öğrencilere kitap okuma alışkanlığı kazandırmak için her gün binlerce gençimizi götürdüğü fuarda böyle bir rezaletin vuku bulması, kamuoyunda rahatsızlık oluşturdu. Standın en görünür yerlerinden satılan sapkin içerikli kitaplar, gençlarımızın zihinsel ve ruhsal gelişimi için de büyük tehlike arz ediyor. Homoların dillerine pelesenk ettiği, "Alışın buradayız" sloganının yazıldığı broşürlerin olduğu standda "Queer teori", "Queer Marksizme doğru", "Soğ populizm" ve "Queer" isimli gayri ahlaki kitaplar da hiç bir denetim tabii tutulmadan ziyaretçilere bulabiliyor. Gençlerimizim maruz kaldığı tehlikeye karşı ulaştığımız TÜYAP yetkilileri ile sorularımıza cevap vermekten kaçındı.

Yeni Akit, 14 Kasım 2018

"LGBTİ'li homolar", "sapkin fiiller", "provokatif eylemler", "tehlike", "rezalet"... Yeni Akit 14 Kasım'da yayınladığı bu haberler nefret söylemi ve ayrımcılığın ne-relere varabileceğine güzel bir örnek oluşturuyor. TÜYAP'taki Kaos GL yayınlarını ve Notabene Yayınları'nı hedef gösteren Yeni Akit, "Sapkin dernekler kapatılsın" çağrısını bu haber vesilesiyle bir kez daha yeniliyor.

Öte yandan Notabene Yayınları'nın o dönem bu habere ilişkin açıklaması ifade ve örgütlenme özgürlüğünün önemini gözler önüne seriyordu:

akıt Yayın Adı : Yeni Akıt
Referans No : 82487513
Dağıtım alanı : Ulusal
Yayın Periyot : Günlük
Yayın Tipi : Gazete

Yayın Tarihi : 14.11.2019
Sayfa : 1
Tiraj : 52322
Reklam E.(\$): 1020,83

AJANS PRESS

Sapkinlar TÜYAP Fuarı'nda

Sapkin fiillerini millete dayatmak için her türlü provokatif faaliyete imza atan LGBT'li homoların, şimdi de çocuklarımızı zehirlemek için harekete geçtikleri ortaya çıktı.

Ülkemizin en önemli kitap organizasyonları arasında gösterilen ve 10-18 Kasım tarihleri arasında devam edecek olan fuarda, eşcinsel sapkinların bastığı kitapların rahatlıkla satılması tepki çekti.

■ **İLKÖĞRETİM** ve lise çağındaki gençlerimize kitap okuma alışkanlığı kazandırmak için, on binlerce öğrencinin götürüldüğü TÜYAP İstanbul Uluslararası Kitap Fuarı'nda, KAOS GL isimli sapkinlar oluşumunun stand açarak kitap sattığı belirlendi.

■ **NOTEBENE** Yayınları'nın standını kendine zırh edinen LGBT'li homoların, gelişme çağındaki çocuklarımızı ağırlarına düşürmek için olağanüstü bir gayret sarf ettikleri öğrenildi. Kamuoyu, genç beyinleri zehirleyen sapkinlara karşı yetkililerin harekete geçmesini bekliyor. • 6'DA

“Kamusal alanı muhalif olan her şey için daraltma ve kapatma çabalarının yeni bir örneği... Son zamanlarda kitap fuarlarını hedef alan baskı ve provokasyon girişimlerine bir yeni davetiye... Aynı zamanda da homofobik “sapkinlığın” vardığı boyuta ilişkin güncel bir örnek...”

“Baskı ve provokasyon çağrıştıran bu çabalar, daha fazla direnç üretecektir. Nota-Bene Yayınları da her alandaki muhalif tutumunu sürdürmeye devam edecektir.”

“Kamuoyunun bilgisine sunarız.”

BURSA HABER Yayın Adı : Bursa Haber
Referans No : 79394085
Dağıtım alanı : Yerel
Yayın Periyot : Günlük
Yayın Tipi : Gazete

Yayın Tarihi : 20.07.2018
Sayfa : 11
Tiraj : 1250
Reklam E.(s) : 263,47

AJANS PRESS

Fuhuş ticaretine operasyon

Asayiş Şube Müdürlüğü'ne bağlı Ahlak Büro Amirliği ekipleri, yollarda durarak erkeklerle fuhuş teklif eden genç kızlar ve travestiler ile onları pazarlayanlara operasyon yaptı. Baskında 4'ü travesti olmak üzere 8 kişi gözaltına alındı. Son bir ayda kişi başı 259 liradan 104 travesti ve hayat kadınına 26 bin 926 lira para cezası kesildi. Ahlak polisi kanunları uygulamaya çalışırken, vatandaşlar, kanun gereği bu kişilerin cüz'i para cezası kesilip serbest bırakılmasına tepkili. İl Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şube Müdürlüğü'ne bağlı Ahlak Büro Amirliği ekipleri, muhtelif güzergahlarda durarak, erkeklerle fuhuş teklifi yapan hayat kadınlarına baskın yaptı. Son yıllarda sayılarında ciddi artış olduğu görülen hayat kadınlarının sokaklardan çekil-

mesini sağlamak için her türlü yolu deneyen ahlak polisi, kadınları pazarlayan erkeklerin de peşine düştü. Ekipler gece saatlerinde yollarda devriye atarak otostop yapmak suretiyle fuhuş yapan kadınları takibe aldı. Uzun zamandır polis takibinde olduğu öğrenilen Ö.B'nin de gözaltına alındığı baskında, transseksüel Y.A.K, S.T, E.T. ve C.K. ile Ö.K, Z.K. ve Ç.K. gözaltına alındı. Suç üstü yakalanan kadınlar durumu inkar ederek gördükleri erkeklerin arkadaşları olduğunu iddia etti. Kadın pazarlarken yakalanan Ö.B. ise, kadının koruması olduğunu ve herhangi bir pazarlama durumunun söz konusu olmadığını ileri sürdü. Polis ekiplerinin ısrarı üzerine hayat kadını, fuhuş aracılık eden bu şahsa 100 lira para komisyon verdiğini ka-

bul etti. Ahlak polisi tarafından son bir ay zarfında yapılan baskınlarda, yoldan gelip geçenlere fuhuş teklif eden toplam 104 travesti ve hayat kadınına işlem yapıldı. Kabahatler Kanunu'na göre emre aykırı davranışta bulunmaktan kişi başı 259 lira olmak üzere 104 şahsa 1 ayda toplam 26 bin 936 lira para cezası kesildi. Polisin toplumu korumak için fedakârca çalışmasını takdir eden vatandaşlar, yurtlardan, sevgi evlerinden zaman zaman çocukların kaçırılıp fuhuşa sürüklendiğine dikkat çekti. Vatandaşlar, hem topluma, hem kimsesiz gençlere büyük zarar veren bu kişilerin cüz'i para cezası kesilip serbest bırakılmasına tepki göstererek, bu hususta kanunî düzenleme yapılmasını istiyor (İHA)

Bursa Haber, 20 Temmuz 2018

Bursa Haber gazetesi Bursa'da çokça rastladığımız "fuhuş operasyonu" haberlerinden birine daha imza atıyor. İhlas Haber Ajansı kaynaklı bu haber Bursa'daki Sancak, Meydan gibi çok sayıda yerel gazetede yayınlandı. Habere konu olan seks işçilerine polis baskısı, "fuhuş yapan kadın ve travestilere operasyon" ifadesi ile haberleştiriliyor. İnsan hakları örgütlerinin eleştirdiği Kabahatler Kanunu uygulaması "toplum huzuru için" gerekli bir düzenleme olarak sunuluyor. Haberde seks işçisi trans kadınlara dönük ayrımcı bir dil kullanılıyor. Haberde seçilen görsel ise izinsiz çekildiği belli bir şekilde "küçük düşürme ve aşağılama" amacı taşıyor.

HAK HABERCİLİĞİ ÖRNEKLERİ

İkiden fazla hak ihlali
Kıbrıs'ta 17 ayrı hak ihlali tespit edildi. 92 mağdur ve 24 hukuk davası...

Yeni yasaların
Yeni yasaların getirdiği değişiklikler, toplumun büyük bir kısmını etkileyecek.

AVUKATI KOMUSTU
Avukat Komustu, hukukun üstünlüğüne vurgu yapıyor.

Şarkıcı intikardan jet eplidama
Şarkıcı intikardan jet eplidama, sosyal medya üzerinden yapıldı.

'PRESTİJİ KAYBOLDU'
'PRESTİJİ KAYBOLDU' başlıklı haber, kamuoyuna geniş yankı uyandırdı.

OTOPARKIN
Sihhiye Çok Katlı Otoparkı'nda hizmet veren esnaf, binadaki pasajın...
gini savunarak, yaklaşık beş yıl...
ile bekleyen alanların düzenlenene...

'Gay' yazardan
Edi-Büdü'ye iftira

Sapkın dernekler
KAPATILCI

İZMİR'DEN SONRA SİMDİ DE ANKAR'
Homofobik bildirimler
dağıtıp hedef göster

Medyannın LGBTI+'lere dönük
bir haber politikası yok

Sapkınlar TÜYAP Fuarı'nda
Sapkınlar TÜYAP Fuarı'nda, toplumun dikkatini çekti.

İLK ÖRGÜTİM
İLK ÖRGÜTİM, toplumun dikkatini çekti.

Demokrasi

Yayın Adı : Özgürlükçü Demokrasi
Referans No : 74953170
Dağıtım alanı : Yerel
Yayın Periyot : Haftada Altı
Yayın Tipi : Gazete

Yayın Tarihi : 22.02.2018
Sayfa : 5
Tiraj : 10000
Reklam E.(\$) : 50,56

AJANS PRESS

Haberler nefret ve ayrımcılık dolu

Kaos GL Derneği üyeleri hazırladıkları 2017 Medya İzleme Raporu'nu açıkladı. Açıklamada 2017 yılındaki tüm metinlerin yüzde 23'ünde nefret söylemi olduğunu, LGBTİ'lerin sadece insan haklarına saygılı davranıldığına dikkat çekerken, LGBTİ'lerle ilgili haberlerin magazinsel bir dille ele alındığı vurgulandı.

Basın toplantısında konuşan Yıldız Tar, bu yıl medya taramasını daha çok derinleştirdiklerini belirterek, ulusal ve uluslararası 2704 medya metnini taramadıklarını söyledi. Bu metinlerin yüzde 58'inin ulusal medyada, yüzde 42'sinin yerel medyada yayınladıklarını dile getiren Tar, 316'sında LGBTİ'lerin sadece kelime olarak var olduklarını kaydetti. Bütün haberler içinde sadece yüzde 46'sının hak haberciliği ilkesine uygun olduğunu ifade eden Tar, Yeni Akit gazetesinin yaptığı haberlerin tamamında

hak ihlali olduğunu belirterek, bunun tam aksi bir durumun Evrensel gazetesinde yaşandığını kaydetti.

Hak ihlalleri kapsamında değerlendirilen haberlerin yüzde 86'sında LGBTİ'leri hedef alan hak ihlali tespit edildi diyen Tar, basında yayınlanan haber, söyleşi ya da köşe yazılarının yüzde 54'ünü oluşturan 1291 metinde LGBTİ'lerin temel hakları ihlal edildi-

ğini aktardı.

"2017 yılında 833 haber, söyleşi ve köşe yazısında LGBTİ'ler ayrımcı bir dille temsil edildi. Bu, LGBTİ'leri konu edinen bütün içeriklerin yüzde 35'ini oluşturuyor" diyen Tar, son olarak gazete yöneticileri ile LGBTİ haberciliğini tartışmak ve ortak bir dil kurmak üzere bir araya geleceklerini söyledi.

İSTANBUL/ETHA

	Yayın Adı : Günlük Evrensel	Yayın Tarihi : 01.03.2018	
Referans No : 75173932	Sayfa : 15		
Dajıtım alanı : Ulusal	Tiraj : 6238		
Yayın Periyot : Günlük	Reklam E.(\$): 596,61		
Yayın Tipi : Gazete			

Cinsel yönelimden dolayı mobbing

Cansu PİŞKIN
İstanbul

CİNSEL yöneliminin öğrenilmesinin ardından yaşadığı ağır mobbing sonucu 10 yıldır çalıştığı mağazadan ayrılmak zorunda bırakılan Muharrem Gül'ün GAP'a açtığı manevi tazminat davasının üçüncü duruşması görüldü. Duruşmada dinlenen tanık, Gül'ün GAP Bölge Müdürü M.A. tarafından mağaza personeli önünde aşağılandığını anlattı. Çağlayan'daki İstanbul 9. İş Mahkemesinde görülen davanın üçüncü duruşmasını İstanbul LGBTİ+ temsilcileri de izledi. ABD menşeli GAP mağazasında 10 yıldır değişik kademelerde çalışan Muharrem Gül, cinsel yöneliminin öğrenilmesinin ardından uğradığı gayri insani uygulamalar sonucu yasal haklarını dahi alamadan işini bırakmak zorunda kalmıştı. Yaşadığı sürecin ruh sağlığında yarattığı etki adli tıp kurumu tarafından belgelenen Gül, yaklaşık 1 buçuk yıl önce GAP'a manevi tazminat davası açmıştı. Davanın dün görülen üçüncü duruşmasında Gül ile aynı dönem mağazada çalışan Besna Kasama tanık olarak dinlendi. Tanık Besna Kasama "Muharrem o dönem mağaza müdürüydü. Muharrem mağazanın bölge müdürü tarafından bütün personelinin gözünde aşağılandı" dedi. Tanığın dinlenmesinin ardından konuşan Gül, bölge müdürünün davranış ve hakaretlerinden dolayı mağazanın marka yöneticisine şikayette bulunduğunu anlattı. Şikayetin ardından mağazanın merkez ofisinde marka yöneticisi ve genel müdür ile bir görüşme gerçekleştirdiklerini aktaran Gül, "Görüşme sırasında marka yöneticisi attığım maili kastederek, 'Delikanlı olsaydım o maili atmazdım' şeklinde tepki gösterdi. Bu görüşmenin ardından bölge müdürü bana daha kötü davranmaya başladı. Yılbaşı gecesi beni mağazada tek başıma bıraktı ve 900 metre kare mağazanın vitrinini düzenlememi istedi" dedi. Duruşma 7 Haziran'a ertelendi.

BirGün

Yayın Adı
Referans No
Dağıtım alanı
Yayın Periyot
Yayın Tipi

: BirGün
: 74909503
: Ulusal
: Gündelik
: Gazete

Yayın Tarihi : 21.02.2018
Sayfa : 7
Tiraj : 12229
Reklam E. (\$) : 4566,67

AJANS PRESS

AYM, eşcinsel ilişkide bulunan askerlerin TSK'den atılmasına yol açan yasa hükmünü iptal etmedi. Başkanvekili karara karşı çıktı

Nurcan Gökdemir

nurcangokdemir@birgun.net
@nurcangokdemir

Anayası Mahkemesi (AYM), eşcinsel ilişki yaşayan askerlerin TSK'den atılmasına olanak sağlayan "İftisiz bir kimsle ile edinen veya böyle bir kimsle ile yaşayınlar" başlıklı yasa hükmünün demokrasiye ve Anayasayı aykırı olmadığına karar verdi. Cinsel yönelimleri nedeniyle orduca atılması istenen bir askerle ilgili yargılamayı yapan Askeri Yargıtay 1. Dairesi, Askeri Ceza Kanunu'nun, "Bir kimsleyle gayri tabii mülakette bulunan asker kişileri hakkında TSK'dan çıkarılması cezasına, erbaşlar hakkında rütbesini geri alınmasına hükümler" şeklindeki maddesinin iptali için AYM'ye başvurdu.

'Adalet duygusuyla bağdaşmaz

Askeri Yargıtay 1. Dairesi, başvurusunda askerlerin "doğru olmayan cinsel davranışlarının askerlik mesleğinin onurunu zedeleyeceği veya disiplinliliğe neden olacağı konusunda somut gerekçeler ortaya konulmadıkça"

AYM'den 'eşcinsellik onur zedeler' kararı!

TSK'den çıkarılması cezası ile cezalandırılmasının adalet duygusuyla bağdaşmadığına sınırdır. "Özel hayatın en mahrem kısmında yer alan cinsel faaliyetleri nedeniyle bir kişinin meslekten atılmasının özel hayatı saygı gösterilmesini isteme hakkının ölçüsüz bir müdahale oluşturduğu" savunulan başvuruda, askerler cezalandırılarken emniyet görevlerinin veya mülkiye, yargı ve din hizmetleri gibi görevlerde çalışmaları bu cezaya çarptırılmadıklarının alın çizildi.

'Cezalandırma meşrudur'

Başvuruyu oy çokluğuyla reddeden AYM, Askeri Ceza Kanunu'nda öngörülen cezai yaptırımların esas amaçtan, askeri disiplini korumak ve sürdürmek olduğunu bildiren kararına şöyle denildi: "Bu açıdan bakıldığında askeri disiplinin korunması ve kamu

hizmetinin gereği gibi yürütülmesini sağlanmaya yönelik olarak özel hayatın en mahrem alanında kalan cinsel davranışlar gerekçe gösterilerek asker kişileri hakkında TSK'den çıkarılması, erbaşlar için rütbesinin geri alınması cezasına öngören kural; meşru bir amaçtan doğmaktadır. Askerlik mesleği, disiplin ve fedakarlık temeline dayanır. Bundan dolayı bu görevi ifa edenlerin güven, itibar ve saygınlığın gereği olarak kamu meslek ilkelerine tabii tutulmaları olağan karşılanmaktadır."

'Demokrasiye uygun'

Kuralın sadece askerlerle ilgili olması ve askerlik hizmetinin gereği gibi yürütülmesini sağlanmaya amaçlanması nedeniyle demokratik toplum düzeninin gerekleri ile çelişmediği savunuldu. Bu kuralın özel hayatın gizliliği hakkına keyfi ya da haksız olarak dokunulmadıkça

bir sınırlama getirmediğinin de savunulduğu karardı. "Kural, istisnai bir alanda ve dar kapsamlı olduğundan sınırlı ve ölçüldür. Özel hayatın korunmasını, istisnai bir alanda ve anayasal ilkelere uygun olarak asgari oranda sınırlanarak düzenlenmiş birey hakları ile kamu yararı arasında açık bir dengelilik oluşturduğu söylenemez" denildi.

Milli güvenliğin korunması görevi ve mesleğin özellikleri göz önüne alındığında askerlerin diğer kamu görevlileri ile hukuki durumlarının aynı olmadığı da iddia edilerek, bu nedenle eşitlik karşılaştırması yapılamayacağı kaydedildi.

AYM'nin 22 sayılı kararına muhalif kalan Başkanvekili Engin Yıldırım, yetkiler arasında ki rızaya dayalı cinsel ilişkilerin çok boyutlu, toplumsal toplama ve kişiden kişiye değişen farklı nitelikler taşımasını hangisinin doğal niteliğine sahip olduğunu belirlemeyi zorlaştırdığına vurguladı. Yıldırım, bilimsel bir ölçü olmadığını keyfiliğe neden olabileceği bir cezalandırmanın temel haklara ölçsüz müdahalenin ve ayrımcılığın yolunu açtığına ifade etti.

Yıldırım, askerlik mesleğinin onurunu korumak adına farklı cinsel yönelimleri olan askerlerin onurunu göz ardı edildiğini savunarak, "Bu kişiler farklı cinsel yönelimlerinden dolayı diğer insanlardan daha az değerlidir, haysiyet sahibidir? LGBT-İ'nsular ayrımcı muamelelerle karşılanmakta, tabii caizse makbul vatandaş olarak görülmemektedir" dedi.

BirGün Yayın Adı : BirGün
Referans No : 75925273
Dağıtım alanı : Ulusal
Yayın Periyot : Günlük
Yayın Tipi : Gazete

Yayın Tarihi : 25.03.2018
Sayfa : 3
Tiraj : 12229
Reklam E.(\$) : 2310,83

AJANS PRESS

2017 YILI NEFRET SUÇLARI RAPORU AÇIKLANDI:

Saldırıları kamusal alanda gerçekleştiriyor

Kaos GL Derneği, 2017 Yılında Türkiye’de Gerçekleşen ‘Homofobi ve Transfobi Temelli Nefret Suçları Raporu’nu kamuoyu ile paylaştı. Raporu Prof. Dr. Melek Görengeli yazarken, editörlüğünü derneğin Uluslararası İlişkiler ve Savunuculuk Koordinatörü Murat Köylü yaptı. Görengeli, raporun önsözünde, “Saldırıların yanı sıra kamu otoritelerinin yasadışı kararları ve belirli grupların LG-BT’lere yönelik açık nefret söylemi ve suçlu içeren açıklamaları, yasal takibe uğramak bir yana, kamu otoriteleri tarafından uy-

gulamalarıyla meşurlaştırılmaktadırlar” ifadelerine yer verdi.

İkiden fazla hak ihlali

Raporda sunulan 117 anket, 93 mağdur ve 24 tanık tarafından

yanıtlandı. Raporu göre, 2017 yılında homofobi veya transfobiyeye dayalı nefret suçlarının büyük kısmı okulda, evde, evin civarında, topluluşma araçlarında veya duraklarında, kafe ve bariçlarda,

sokakta veya diğer kamusal alanlarda işlendi. Mağdurları, ortamları olarak, evin başına ikiden fazla hak ihlaline uğradı. Anketi yanıtlayan 117 kişi 267 ihlal türü bildirdi. Çoğunlukla, cinsel yönelim veya cinsiyet kimliğine dayalı nefret söylemleri ve aşırı şiddet (işkence) tehdidi, ‘daha ağır’ ihlallere eşlik etti. 270 ihlalden 58’i cinayete teşebbüs, fiziksel şiddet, silahlı yaralama, tecavüz veya diğer cinsel saldırılara içerecek biçimdeki fiili saldırılar olarak gerçekleşti. Bu suçları içeren toplam 52 vakıattan sadece 14’ü polise bildirildi, 5’i mahkemeye taşındı.

Cumhuriyet Yayın Adı : Cumhuriyet
Referans No : 79142914
Dağıtım alanı : Ulusal
Yayın Periyot : Günlük
Yayın Tipi : Gazete

Yayın Tarihi : 12.07.2018
Sayfa : 8
Tiraj : 40724
Reklam E.(\$) : 955,56

AJANS PRESS

LGBTİ etkinlik yasağı AİHM’de

Ankara Valiliği’nin süresiz LGBTİ+ etkinlik yasağı AİHM’ye taşındı. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin ihlal edildiğini belirten Kaos GL, mahkemeden tedbir kararı talep ediyor.

Kaos GL geçen aylarda yasakla ilgili Ankara 4. İdare Mahkemesi’ne başvurmuş, mahkemenin yürütmeyi durdurma talebini reddetmesi üzerine Anayasa Mahkemesi’ne başvurmuştu. AYM’nin de tedbir talebini reddetmesinin ardından iç hukuk yollarının tükenmesiyle, Kaos GL AİHM’ye gitti. Kaos GL Derneği adına Yönetim Kurulu Başkanı avukat Yasemin Öz ile avukatlar Hayriye Kara ve Ke-

rem Dikmen’in yaptığı başvuruda, Ankara Valiliği’nin “toplumsal hassasiyet ve duyarlılıklar”, “kamu güvenliği”, “genel sağlık ve ahlakın korunması” ve “başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması” gerekçeleriyle Ankara’daki LGBTİ+ etkinliklerini süresiz olarak yasaklamasının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin (AİHS) çeşitli maddelerini ihlal ettiği belirtildi. Avukat Dikmen, başvuruya ilişkin “AİHM tedbir kararı yerine bu yürütmeyi durdurma kararının üreteceği sonuçla aynı sonucu üretecek ve geç kalmış da olsa hak ihlallerinin önüne geçilmesini sağlayacak” dedi. • Haber Merkezi

BirGün Yayın Adı : BirGün
Referans No : 79444106
Dağıtım alanı : Ulusal
Yayın Periyot : Günlük
Yayın Tipi : Gazete

Yayın Tarihi : 22.07.2018
Sayfa : 3
Tiraj : 8210
Reklam E.(\$) : 3433,61

AIJANS PRESS

İZMİR'DEN SONRA ŞİMDİ DE ANKARA! Homofobik bildiriler dağıtıp hedef gösterdiler

İzmir'deki "Homoseksüellik iğrençliktir ve iknayla vazgeçilebilir" yazılı bildirilerin ardından, Ankara'da da posta kutularına "eşcinsellik sapkınlıktır" yazılı bildiriler atıldı

İzmir Alsancak'ta Kordon'da oturan yurttaşlara önceki gün "Homoseksüellik iğrençliktir ve iknayla vazgeçilebilir" bildirileri dağıtıldı. Ankara'nın Çankaya ilçesine bağlı Esat Caddesi'nde ise dün posta kutularına ve sokaklara "Eşcinselliğe ve eşcinsel kuruluşlara hayır" yazan bildiriler atıldı. Pembe Hayat'ın haberine göre, nefret söylemi üreten bildirilerde eşcinsellerin "İngiliz derin devleti" tarafından desteklendiği iddia edilirken, eşcinsellerden "cinsel sapık" olarak bahsedildi.

Alsancak'ta çimlerde oturan kişilere dağıtılan ve "Gençlerin bu tuzağa düşmemeleri, ma-

nevi değerlerini korumaları ve 'şerefli' bir hayat sürdürmeleri için 'insan hakları adı altında' kabul ettirilmeye çalışıldığını" iddia eden bildiride, "Homoseksüellik iknayla vazgeçilebilir, bir ahlaksızlıktır, iğrençliktir. Makyaj yapan, ince sesli erkek değil, ülkesini, milletini koruyan Atatürkçü delikanlı erkekler istiyoruz" ifadeleri kullanıldı.

Gökkuşuğu hep olacak

Bildirilerin dağıtılma anına tanık olan bir yurttaş, "Yıllar önce Amerikan Psikiyatri Birliği'nin kitapçığındaki hastalıklar arasından kaldırılmasına rağmen

2018 yılında nasıl hâlâ homoseksüelliğin 'ikna' ile değişeceğini düşündüklerini anlamıyorum. Bu insanlar bilmeden, aşktan çok uzaklar belli ki. Dünya'da LGBTT+ 'lerle ilgili çok iyi gelişmeler olurken, evlilikler yasallaşırken Türkiye'de hâlâ homofobik tutumlar sergilenmesi ve bu tarz broşürlerin dağıtılması, hedef göstermektir. LGBTI+ 'ler daha ne kadar aşklarını gizlemek zorunda kalacak? Daha ne kadar el ele doluştukları için iğrenç bakışlara, nefret söylemlerine maruz kalacaklar? Kimse kimin kimi seveceğine karar veremez. Gökkuşuğu hep var olacaktır" diye konuştu.

Cumhuriyet Yayın Adı : Cumhuriyet
Referans No : 80112534
Dağıtım alanı : Ulusal
Yayın Periyot : Günlük
Yayın Tipi : Gazete

Yayın Tarihi : 14.08.2018
Sayfa : 2
Tiraj : 40724
Reklam E.(\$): 10519,44

AJANS PRESS

Kalamış Parkı'ndaki en renkli 'olimpiyat' oyunlarında hep 'eşitlik' kazandı.

Ayrımcılık uzakta

Cinsiyet kalıplarının olmadığı Queer Olympix İstanbul sona erdi

Bu yıl ikincisi düzenlenen Queer Olympix İstanbul dün Kalamış Parkı'nda son buldu. 10 Ağustos'ta Heybeliada'da başlayan üç günlük spor organizasyonu nefret söylemi ve ayrımcılıktan uzak spor müsabakaları ile ön plana çıktı.

Olimpiyat organizasyonunun düzenleyicilerinden Atletik Dildoa takımının gönüllüsü Melis, Queer LGBT'nin üç yıl önce futbol oynamak amacıyla bir araya gelen insanlar topluluğu ile oluştuğunu söyledi.

İsmi sansürlendi

Melis, kurdukları takımın isminden dolayı sansüre uğradığını belirterek "Profesyonel futbol ligleri dışında alternatif ligler olduğunu öğrendik. Onlara katılmak için bir takım kurduk. Hatta özel bir takım kurduk. Hatta özel bir lig kurulacaktır, takımımızın isminin Atletik Dildoa olmasına karar verdik. İsmimizden dolayı sansürlenek istedikler. Bizler de bu sansürden dolayı katılmak istemedik ve Atletik Dildoa ekibiyle Queer Olympix maceramız böyle başla-

(Queer, heteroseksüel olmayan ve azınlıkta kalan cinsiyet ve cinsel yönelimlerin hepsini içine alan terim)

mış oldu. Olimpiyatlara gönderme olsun diye ismini Queer Olympix İstanbul koyduk. Bu olimpiyatlar, ağırlıklı olarak LGBT ve kadın katılımcıların bir araya gelip futbolun yanı sıra plaj voleybolu, uzun atama, bayrak yarış, hızlı yürüme, yoga gibi spor etkinlikleri ve atölyelerin olduğu üç günlük bir organizasyon" dedi. Atletik Dildoa gönüllüsü Melis, Kadıköy Belediyesi'nin,

olimpiyatın yapıldığı Kalamış'taki parkın kullanımına için destek verdiğini anlattı.

Görünmez değiliz

Sosyal Politikalar, Cinsiyet Kimliği ve Cinsel Yönelim Çalışmaları Derneği'nden (SPoD) Mustafa ise çalıştıkları alanın daha çok akademik anlamda LGBT'lere destek vermek olduğunu fakat sportif anlamda böyle bir görünürlüğü olmadığını

sından hoşnut olduklarını ifade etti. Görünmez olmadıklarını ve yaşamın her alanında dahil edilmelemini isteyen Mustafa, "Temel olarak sporun farklı alanlarda ve farklı şekillerde mümkün olduğunu göstermeye çalışıyoruz. Bu etkinliklerin halka açık ve hafta sonu olması çok güzel bir etkiyi yaratıyor. İnsanlar daha çok bilinçlenip önyargılarını atıyor" diye konuştu.

Bu ligde hırs yok

Organizasyona katılan LGBT'ler ise "Bu ligde hırs yok, cinsiyetçi küfür yok, kimse kimseni sakatlamıyor" diyerek Dildoa ile yoldaşlık bağını kurduklarını söyledi. Fırsat eşitliğinin her yerde olduğunu dikkat çeken LGBT'li katılımcılar kadın takımlarına ayrılan bütçenin her zaman erkek takımlarına ayrılan bütçeden daha az olduğunu, LGBT sporcularının ise tamamen dışlandığını belirterek, "Oturup beklemek yerine kendi alanımızı yaratmak istediğimiz için buradayız" açıklamasında bulundu.

• İSTANBUL / Cumhuriyet

İNTERNETTE NEFRET SÖYLEMİ TAKİBİ

Ayrımcılık uzakta

Cinsiyet kalıplarının olmadığı Queer Olympix İstanbul sona erdi

Birleşik Arap Emirlikleri'nde düzenlenen Queer Olympix İstanbul yarışmaları sona erdi. Yarışmalarda katılan 100'den fazla katılımcı, cinsiyet kalıplarının olmadığı bir ortamda yarıştı. Yarışmaların organizatörleri, katılımcıların güvenliğini sağlamak için önlemler aldıklarını belirtti.

Yarışmalarda katılan katılımcılar, sosyal ortamda bir araya geldiler.

Be ligde birer yok
Beşiktaşlı futbolcular, Beşiktaş'ta birer yok. Futbolcuların birer yok olması, kulübün mali durumuyla ilgili sorulara işaret ediyor.

Beşiktaşlı futbolcular, kulübün mali durumuyla ilgili sorulara işaret ediyor.

'Dünyada Artsiz İstanbul' tartışmaları
İstanbul'da düzenlenen 'Artsiz İstanbul' tartışmaları, şehrin kültürel hayatına ilişkin sorulara işaret ediyor.

İleri savdırılmı
İleri savdırılmı, hukukun önemiyle ilgili tartışmaları gündeme taşıyor.

Görünmez değili
Görünmez değili, toplumun gözden kaçırdığı konulara işaret ediyor.

Yapımcı Pol...
Yapımcı Pol... sözleşmeyi f... ile ilgili tartışmaları gündeme taşıyor.

İLK TEPKİ MURAT
İLK TEPKİ MURAT, sosyal medya üzerinden tepkilerini ifade ediyor.

'PRESTİJİ KAYBOLDU'
'PRESTİJİ KAYBOLDU' amacı intikam almak... tartışmaları gündeme taşıyor.

İkiden fazla hak ihlali
İkiden fazla hak ihlali, hukukun önemiyle ilgili tartışmaları gündeme taşıyor.

AVUKATI KOMİSTU
AVUKATI KOMİSTU, hukukun önemiyle ilgili tartışmaları gündeme taşıyor.

Yapımcı Pol...
Yapımcı Pol... sözleşmeyi f... ile ilgili tartışmaları gündeme taşıyor.

İLK TEPKİ MURAT
İLK TEPKİ MURAT, sosyal medya üzerinden tepkilerini ifade ediyor.

'PRESTİJİ KAYBOLDU'
'PRESTİJİ KAYBOLDU' amacı intikam almak... tartışmaları gündeme taşıyor.

İkiden fazla hak ihlali
İkiden fazla hak ihlali, hukukun önemiyle ilgili tartışmaları gündeme taşıyor.

AVUKATI KOMİSTU
AVUKATI KOMİSTU, hukukun önemiyle ilgili tartışmaları gündeme taşıyor.

Yapımcı Pol...
Yapımcı Pol... sözleşmeyi f... ile ilgili tartışmaları gündeme taşıyor.

İLK TEPKİ MURAT
İLK TEPKİ MURAT, sosyal medya üzerinden tepkilerini ifade ediyor.

'PRESTİJİ KAYBOLDU'
'PRESTİJİ KAYBOLDU' amacı intikam almak... tartışmaları gündeme taşıyor.

İkiden fazla hak ihlali
İkiden fazla hak ihlali, hukukun önemiyle ilgili tartışmaları gündeme taşıyor.

AVUKATI KOMİSTU
AVUKATI KOMİSTU, hukukun önemiyle ilgili tartışmaları gündeme taşıyor.

Yapımcı Pol...
Yapımcı Pol... sözleşmeyi f... ile ilgili tartışmaları gündeme taşıyor.

İLK TEPKİ MURAT
İLK TEPKİ MURAT, sosyal medya üzerinden tepkilerini ifade ediyor.

'PRESTİJİ KAYBOLDU'
'PRESTİJİ KAYBOLDU' amacı intikam almak... tartışmaları gündeme taşıyor.

İkiden fazla hak ihlali
İkiden fazla hak ihlali, hukukun önemiyle ilgili tartışmaları gündeme taşıyor.

AVUKATI KOMİSTU
AVUKATI KOMİSTU, hukukun önemiyle ilgili tartışmaları gündeme taşıyor.

Yapımcı Pol...
Yapımcı Pol... sözleşmeyi f... ile ilgili tartışmaları gündeme taşıyor.

İLK TEPKİ MURAT
İLK TEPKİ MURAT, sosyal medya üzerinden tepkilerini ifade ediyor.

'PRESTİJİ KAYBOLDU'
'PRESTİJİ KAYBOLDU' amacı intikam almak... tartışmaları gündeme taşıyor.

İkiden fazla hak ihlali
İkiden fazla hak ihlali, hukukun önemiyle ilgili tartışmaları gündeme taşıyor.

AVUKATI KOMİSTU
AVUKATI KOMİSTU, hukukun önemiyle ilgili tartışmaları gündeme taşıyor.

Yapımcı Pol...
Yapımcı Pol... sözleşmeyi f... ile ilgili tartışmaları gündeme taşıyor.

İLK TEPKİ MURAT
İLK TEPKİ MURAT, sosyal medya üzerinden tepkilerini ifade ediyor.

'PRESTİJİ KAYBOLDU'
'PRESTİJİ KAYBOLDU' amacı intikam almak... tartışmaları gündeme taşıyor.

OTOPARKİN

Sihhiye Çok Katlı Otoparkı'nda hizmet veren esnaf, binadaki pasajın...
günü savunarak, yaklaşık beş yıl... bekleyen alanların düzenlene...

OTOPARKİN
Sihhiye Çok Katlı Otoparkı'nda hizmet veren esnaf, binadaki pasajın...
günü savunarak, yaklaşık beş yıl... bekleyen alanların düzenlene...

OTOPARKİN
Sihhiye Çok Katlı Otoparkı'nda hizmet veren esnaf, binadaki pasajın...
günü savunarak, yaklaşık beş yıl... bekleyen alanların düzenlene...

OTOPARKİN
Sihhiye Çok Katlı Otoparkı'nda hizmet veren esnaf, binadaki pasajın...
günü savunarak, yaklaşık beş yıl... bekleyen alanların düzenlene...

OTOPARKİN
Sihhiye Çok Katlı Otoparkı'nda hizmet veren esnaf, binadaki pasajın...
günü savunarak, yaklaşık beş yıl... bekleyen alanların düzenlene...

OTOPARKİN
Sihhiye Çok Katlı Otoparkı'nda hizmet veren esnaf, binadaki pasajın...
günü savunarak, yaklaşık beş yıl... bekleyen alanların düzenlene...

OTOPARKİN
Sihhiye Çok Katlı Otoparkı'nda hizmet veren esnaf, binadaki pasajın...
günü savunarak, yaklaşık beş yıl... bekleyen alanların düzenlene...

OTOPARKİN
Sihhiye Çok Katlı Otoparkı'nda hizmet veren esnaf, binadaki pasajın...
günü savunarak, yaklaşık beş yıl... bekleyen alanların düzenlene...

OTOPARKİN
Sihhiye Çok Katlı Otoparkı'nda hizmet veren esnaf, binadaki pasajın...
günü savunarak, yaklaşık beş yıl... bekleyen alanların düzenlene...

Sapkın dernekler KAPATILCI

Sapkın dernekler KAPATILCI
LGBTİİ homofobik... yasak bir zina suçuna... için demek adı altında... hükümetin yasasında... Akut araçlarıyla... pagına bulundu.

Sapkın dernekler KAPATILCI
LGBTİİ homofobik... yasak bir zina suçuna... için demek adı altında... hükümetin yasasında... Akut araçlarıyla... pagına bulundu.

Sapkın dernekler KAPATILCI
LGBTİİ homofobik... yasak bir zina suçuna... için demek adı altında... hükümetin yasasında... Akut araçlarıyla... pagına bulundu.

Sapkın dernekler KAPATILCI
LGBTİİ homofobik... yasak bir zina suçuna... için demek adı altında... hükümetin yasasında... Akut araçlarıyla... pagına bulundu.

'Gay' yazardan Edi-Büdü'ye iftira

'Gay' yazardan Edi-Büdü'ye iftira
Edi-Büdü'ye iftira, yazarın kişisel hayatına ilişkin tartışmaları gündeme taşıyor.

'Gay' yazardan Edi-Büdü'ye iftira
Edi-Büdü'ye iftira, yazarın kişisel hayatına ilişkin tartışmaları gündeme taşıyor.

'Gay' yazardan Edi-Büdü'ye iftira
Edi-Büdü'ye iftira, yazarın kişisel hayatına ilişkin tartışmaları gündeme taşıyor.

'Gay' yazardan Edi-Büdü'ye iftira
Edi-Büdü'ye iftira, yazarın kişisel hayatına ilişkin tartışmaları gündeme taşıyor.

'Gay' yazardan Edi-Büdü'ye iftira
Edi-Büdü'ye iftira, yazarın kişisel hayatına ilişkin tartışmaları gündeme taşıyor.

'Gay' yazardan Edi-Büdü'ye iftira
Edi-Büdü'ye iftira, yazarın kişisel hayatına ilişkin tartışmaları gündeme taşıyor.

İZMİR'DEN SONRA SİMDİ DE ANKAR'
Homofobik bildiriler dağıtıp hedef gösteriyor... tartışmaları gündeme taşıyor.

İZMİR'DEN SONRA SİMDİ DE ANKAR'
Homofobik bildiriler dağıtıp hedef gösteriyor... tartışmaları gündeme taşıyor.

İZMİR'DEN SONRA SİMDİ DE ANKAR'
Homofobik bildiriler dağıtıp hedef gösteriyor... tartışmaları gündeme taşıyor.

İZMİR'DEN SONRA SİMDİ DE ANKAR'
Homofobik bildiriler dağıtıp hedef gösteriyor... tartışmaları gündeme taşıyor.

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok
Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok... tartışmaları gündeme taşıyor.

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok
Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok... tartışmaları gündeme taşıyor.

Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok
Medyanın LGBTİ+'lere dönük bir haber politikası yok... tartışmaları gündeme taşıyor.

Sapkınlar TÜYAP Fuarı'nda
Sapkınlar TÜYAP Fuarı'nda, toplumun gözden kaçırdığı konulara işaret ediyor.

Yazılı basını izlemenin yanı sıra 2018 yılında sosyal medya ortamları ile internet yayıncılığında cinsel yönelim, cinsiyet kimliği ve cinsiyet ifadesi ile LGBTİ varoluşlara yönelik ayrımcı yaklaşım, homofobik ve transfobik söylem içeren haber ve gelişmeleri takibe aldık.

Böylece Kaos GL, internet yayıncılığında dikkat çeken, sosyal medya ortamlarında öne çıkan Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Trans ve İnterseks (LGBTİ) odaklı homofobik ve transfobik nefret söylemi üreten ve yayan haberler ile mesajların aylık takibini ve irdelemesini kaydını tutmuş oldu.

Medya izleme raporumuzun bu bölümünde Ali Erol'un hazırladığı ve sene içinde KaosGL.org'ta yayınladığımız internet medyası ve sosyal medya izleme raporlarımızı derledik.

Ocak: “Kahrol düşman al sana bomba ayol”

Senenin ilk ayında, Türk Silahlı Kuvvetlerinin (TSK) Afrin'e yönelik, resmi adıyla “Zeytin Dalı Harekâtı” çeşitli boyutlarıyla medyada yer buldu. Ocak ayının sonlarına doğru öne çıkan ilgili haber ise şarkıcı Yılmaz Morgül'ün, “gönüllü asker” olarak “Afrin'e gitmeye hazırım” açıklaması oldu.

Şarkıcı Yılmaz Morgül'ün, Afrin'de “gönüllü asker” olmak için dilekçe verdiğine dair yaptığı açıklama, bazı yayın organları “magazin” sayfalarından vermeyi tercih etse de, tüm sayfalarda “yorumsuz” haberleştirildi.

Şarkıcının sosyal medya hesabından paylaştığı açıklaması CNNTURK, T24, Ensonhaber, Milliyet, Hürriyet, Habertürk, Cumhuriyet, Sözcü, Yeni Akit, Halktv, Fanatik sitelerinde karşımıza çıkıyor.

Yeni Akit'in “Şarkıcı Yılmaz Morgül, Afrin'e gitmek istiyor” haberi ile Habertürk'ün “Yılmaz Morgül: Afrin'e gitmeye hazırım” haberi “okur yorumları”na açık olduğu halde iki sitenin okurlarının hiç “yorum” yapmadığı görülüyor.

Diğer sitelerin haberi “okur yorumları”na kapalıyken, sadece Ensonhaber sitesinin “Yılmaz Morgül Afrin'e gitmek istiyor” başlığıyla verdiği haberin altında, site takipçilerinin 44 “yorum”u ile karşılaşılıyor.

Homofobik ve transfobik nefret söylemi üreten ve yayan ayrımcı haber ve mesajlar için Ocak ayından seçtiğimiz gelişmenin değerlendirmesini, şarkıcının sosyal medya hesabından paylaştığı açıklamaya düşülen takipçi yorumları ile Ensonhaber sitesinin “Yılmaz Morgül Afrin'e gitmek istiyor” haberine yapılan “okur yorumları” üzerinden yapacağız.

Şarkıcı Yılmaz Morgül'e yönelik ifade edilen ayrımcı yaklaşımlar, yüklemeler ile ithamların, şarkıcının cinsel yönelimi veya cinsiyet kimliği ile ilgili olmayıp "cinsiyet ifadesi"ne ilişkin olduğunu tespit edebiliriz. Bugüne kadar yazılı veya sözlü medyada, "cinsel yönelim"i veya "cinsiyet kimliği"ne ilişkin şarkıcı tarafından kamuoyuna yapılmış bir beyana rastlamadık.

Cinsiyet ifadesi, kişinin biyolojik varsayılan atanmış cinsiyeti ve cinsiyet kimliğinden bağımsız sergilenebilir. Kişiler, davranışlarıyla cinsel yönelimlerini ifade edebilecekleri gibi etmeyebilirler de. Diğer taraftan, cinsiyet kimliği de, sadece bedenle ilgili olmayıp, psikolojik ve sosyal yönleri de içeren bir sürece işaret eder. Nihayet "cinsiyet ifadesi", kişinin biyolojik/atanmış cinsiyet veya cinsiyet kimliğinden beklenir rol ve sorumlulukları karşılayabileceği gibi farklı da olabilir.

"Biyolojik cinsiyet", insanları "kadın" ya da "erkek" olarak genetik, fizyolojik ve biyolojik özellikleri üzerinden tanımlar. Bu sınıflandırmada "biyolojik farklılıklar" temel alınır. Bununla birlikte, insanların toplumsal ilişkiler içinde kadın, erkek ve diğer cinsiyetlere atfen belirlenen konumlarının ve bu işbölümünün gerektirdiği rol ve sorumlulukların biyolojik cinsiyetleri ile bir ilgisi yoktur. Bu normlar tamamen toplumsal süreçlerde inşa edilir, zaman içinde ve toplumdan topluma değişebilir. Dolayısıyla toplumsal cinsiyet dinamik bir kavram olarak belli bir zaman döneminde belli bir kültürde "erkeksi" ya da "kadınsı" kabul edilen rol ve davranış özellikleri üzerinden tanımlanır. Bu özellikler saç şekli ve giyim stilinden, insanların konuşma ya da duygularını ifade etme tarzlarına kadar uzanan büyük bir çeşitlilik içindedir. Ayrıca, toplumsal cinsiyet, toplumsal önyargı haline gelmiş iki sabit toplumsal cinsiyet kimliği düşüncesinin ötesine geçerek farklı cinsiyet kimliklerini içeren bir kavramsallaştırmadır. Başka bir deyişle, bu tanımlamada erkek, kadın ya da trans olarak kendimize dair içsel algımızı ifade eden toplumsal cinsiyet kimlikleri yer alır.

Nihayetinde, farklı kültürlerde, farklı coğrafyalarda ve farklı tarihsel zamanlarda kadınlara ve erkeklere toplumsal olarak yüklenen roller ve sorumluluklar bütünü-nü ifade eden toplumsal cinsiyet, toplumsal süreçlerde inşa edilir ve dönüştürülebilir. Tipik olarak kadınlara ya da erkeklere ait özellikler ve beceriler ile değişik durumlarda kadın ve erkeklerden genellikle beklenen davranış biçimlerini de içerir. Toplumsal cinsiyet kavramı; kadın ve erkeğin toplum içindeki farklı rollerini, sosyal konumlarını, ekonomik ve politik güçlerini yansıtır ve aynı zamanda tüm bunları etkiler.

Yılmaz Morgül'e yönelik ifade edilen ve nefret söylemine kadar varan ayrımcı yaklaşımlar, yüklemeler ile ithamların, şarkıcının "cinsiyet ifadesi"nden hareketle sarf edildiğini belirttik. Ardından, şarkıcının cinsiyet ifadesi gibi, söz konusu ayrımcı yaklaşımların da, toplumsal cinsiyet ilişkileri çerçevesinde şekillendiğini ve geliştiğini ise "biyolojik cinsiyet / toplumsal cinsiyet" bağlamında gördük.

Şarkıcı Yılmaz Morgül'ün, "gönüllü asker" olmak için dilekçe verdiği dair yaptığı açıklamaya gelen tepkiler, nefret söylemine varan ayrımcı yaklaşımlarla ifade edilirken, söz konusu ayrımcı yaklaşımlar ise "önyargı", "kalıp yargılar" ve "damgalama" saikleriyle şekilleniyor.

Bir grup veya grubun üyelerine karşı, genelde negatif bir ön değerlendirme olarak tanımlanan önyargı, psikolojide genelde kullanıldığı şekliyle, sadece bir fikir ya da inanç üzerine bir beyanat değil, horgörme, sevmeme ve nefret gibi duyguları içeren bir tutumdur.

Stereotipleştirme diye de bilinen kalıp yargılar, bir grubun üyeleri hakkında genellemeler ya da daha çok aşırı genelleme anlamına geliyor. Önyargıda olduğu gibi bu genellemeler bazen olumlu olabilir ancak çoğunlukla olumsuz ve değişime karşı dirençli olabiliyor.

Toplum tarafından reddedilmeye yol açan fiziksel veya davranışsal özelliklere yönelik etiketleme, toplumsal kişiliği olumsuz yönde etkileyerek insanları damgalar. Ayrımcı yaklaşım için etiketlemeye bahane çoktur, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği ve cinsiyet ifadesi de "damgalama"ya birer gerekçe olabilir. Damgalama, ayrımcılık, tecrit edilme, öz-imağın ve öz-saygının yara alması gibi çeşitli ekonomik, sosyal ve ruhsal sonuçlara yol açabilir.

Şarkıcının açıklamasını "Yılmaz Morgül Afrin'e gitmek istiyor" manşetiyle haberleştiren Ensonhaber sitesinin "okur yorumları" "alay etme, komik bulma, karikatürize etme ve ciddiye almama" yaklaşımlarıyla karşılanıyor.

Seçtiğimiz "yorumları", tamamı büyük harfle yazılmışları küçük harfle yeniden yazmak haricinde olduğu gibi aldığımızı belirtelim. Şimdi okurların düştüğü yorumları kategorilere ayırıp tasnifleyelim...

Ciddiye almama:

"gönderin gitsin,

"show mow artık neyse ama adam dilekcesini vermiş okadar! askere gitmeyenler utansin!",

"Bırakın gitsin. Sevaptır. Üzmeyin garibi..",

"Olur canım biz seni ararız", "merak ettim ne olarak gidecek",

"Yılmaz Allahini seversen kenarda dur abi bi isimiz var hadi abi hadi",

"Hemen Mörgül aferine gitmek istiyormuş palavla şöhret olmak istiyor Mehmet çil k yeter Bir zaman lar megastar dedikleri kişi askere gitmem dedi altı ay dışarda

durdu sonra ne imiş Türkiye'yi temsil ediyormuş dünyada hepsi palavra ve paralı askerlik yaptı şimdi bakarsın oda bende giderimde"

Karikatürize etme:

"Kahrol düşman al sana bomba ayol",

"tayti da yakistirmis parkaya",

"Saray soytarısı olarak mı",

"yılmazzz bi git la çok komiksin çakaaaaal orası survivor değil aslanım",

"Afrin operasyonunu Survivor'la karıştırdı zavallı...",

"hangi sıfatla silah yerine ruj tut sen"

"Morgül... cephede iki şarkı patlatır düşman neye uğradığını bilemeden etek giyerek kaçardı.."

"Numaracı seni. Oyle suslu puslu kıyafetle olmaz o isler arti nasıl olsa biliyosun seni istemeyeceklerini."

"ulan iyice sulandırdınız.ya kadın ol yada erkek ne olduğun belli değil.şimdi gel deseler kaçacak delik arıyacaksın.gerçi fena da olmazdı yani"

"Erkek" yerine koymama:

"oldugun yerde dua et yeter senin gucun yetmez .Ayol yorma kendini.",

"Ah canım kıyamam, senin nazik vucudun o hava şartlarına dayanamaz ciğerim, otur oturduğun yerde..birde seni düşünmeyelim.."

"Düşüncesi bile güzel Allah razı olsun onun gibi düşünemiyen erkek bozuntuları var aramızda onlara ders olur inş.",

"tek sen olmaz bir kac kişi daha al yaninada afrin'e top atisi yapalim"

"Vatan için görev istemesi çok güzel.Birde İslamiyetin emrettiği gibi şekillenirse inşallah çok daha güzel olacak."

"Allah insanı şaşırtmasın yoksa durum böyle oluyor."

"Öyle" bile olsa:

"Aklımdan geceni Söylemem , sonucda Vatan icin iyi bi sey yapıyor",

"Bravo Hainlik pesinde degil Devletin Milletinin yaninda!",

"kim ne derse desin Devletin yanında olan milletin yanında demen yeter yılmaz eyvallah", "İbrahim (a.s)'a su taşıyan serçe misali,senin gagandaki suyla o yangın sönmöz diyenlere.Olsun en azından safım belli olsun diyen kardeşlerime selam olsun..."

“aslolan birlik vaktinde safını belli etmektir.”

“helal olsun yılmaz morgül... erkeklik de delikanlılık da ruhtadır...”

“Bedelli askerlik çıksın diye ağlayan, yalvaran Vatan haini kümes kaçkını delikanlılar!!! Bu adamdan utanın be.”

“Hiç tavsiye etmem”

“Alay etme, komik bulma, karikatürize etme, ciddiye almama ve aşağılama”yı, şarkıcı Yılmaz Morgül’ün “gönüllü asker” olmak istediğine dair yaptığı açıklamanın haberine gelen “okur yorumları”daki homofobik nefret söyleminin işaret fişekleri olarak tespit edebiliriz.

İlk grup, “ciddiye almıyor”, şarkıcının cinsiyet ifadesinden hareketle, “askerlik işi”ni zaten yapamayacağını varsayıp, başından savıyor.

İkinci grup, ciddiye almayıp başından savmakla yetinmiyor, komik bulmanın bir adım ötesine geçerek alay ediyor. Cinsiyet ifaden buysa, sana “silah tutmak” değil, “ruj tutmak” yakışır diyerek karikatürleştiriyor.

Üçüncü grup ise karikatürize etmekle bile uğraşmıyor, baştan “erkek” yerine koymuyor. Şarkıcı “gönüllü” olduğu halde, cinsiyet ifadesinden ötürü toplumsal cinsiyetin erkekliğine dâhil edilmeyince, kendisine gelen tepkiler, ayrımcı cinsiyetçi yaklaşımlardan homofobik nefret söylemine kadar salınabiliyor. “Gönüllü” olmasıyla takdir toplayıp hâkim ideolojik halkaya kabul görürken, gecikmeden “cinsiyet ifadesi”nin çağrışımın en fazla “top atışı” olacağı yüzüne vuruluyor.

Üçüncü grubun ayrımcı cinsiyetçi yaklaşımından homofobik nefret söylemine varan salınımında yakalayabileceğimiz iki dalgayı kaydedebiliriz. Ağırlıklı yaklaşım “erkek” yerine koymayıp “iş”in eğlencesindeyken, diğer taraftan ise gerçekte kendini “erkek” yerine koyup ama “erkeklik”in gereğini yerine getirmeyenlerin yanında takdir edilip, üstüne bir de, madem öyle bari İslam’ın emirlerini yerine getir ki “tam olsun” şartı koşuluyor.

Ayrımcı cinsiyetçi yaklaşımdan homofobik nefret söylemine salınan ifadeler son olarak “öyle bile olsa” grubunda öbekleniyor. Şarkıcı, “gönüllü” ve de vatan için “cephe”ye gitmeye hazır olması ile değil, “öyle” bile olsa “safını belli etmesi” ile helali hak ediyor. Cinsiyet ifadesi ile zaten “erkek” ve/veya “delikanlı” görülmediği baştan aşikâr ediliyor ama “öyle bile olsa” devletin/milletin yanında saf tutmasıyla “hainlikten” kurtarıyor.

“Aşağılama, alay etme, komik bulma, karikatürize etme, ciddiye almama” gel gide salınan ifadelerin, ayrımcı cinsiyetçi yaklaşımdan homofobik nefret söyle-

mine nerede duracağı bilinmez! Ama nefret söyleminin nefret suçuna evrileceği süreci kestirmek mümkündür. Şarkıcı Morgül'e yönelik ayrımcı cinsiyetçi yaklaşımlarda kendini gösteren nefret söyleminin nihayet "hiç tavsiye etmem:)" işaretinin ve "İyi de olur hem uşağın nefsinde körlemiş olursun sen git ya git git" çağrısının "aç aç" ile yetinmeyip olası bir "cinsel saldırı" ile gerçekleşebilecek nefret suçunu ifade etmeyeceğinin garantisi bulunmamaktadır.

Şubat: Sağlık, anayasal haktır

Tekirdağ F Tipi Kapalı Erkek Cezaevine kapatılan trans kadın mahpus Diren Coşkun'un sağlık hakkına erişiminin engellenmesine karşı girdiği "ölüm orucu" Şubat ayının en önemli gelişmelerinden biri oldu.

Trans kadın Diren Coşkun, Ağustos 2017'de tutuklanması ve mahpus edilmesiyle başlayan süreçte, kişisel bütünlüğü ve kişilik hakkına yönelik kötü muameleye maruz kaldı ve cinsiyet kimliği ve cinsiyet ifadesi üzerinden ayrımcılığa uğradı.

Hapishane yönetimi, sağlık hakkına erişimi sağlama yükümlülüğünü yerine getirmeyerek, trans kadın Diren Coşkun'u, cinsiyet geçişinin hayati ihtiyaçlarından mahrum bıraktı.

Tekirdağ F Tipi Kapalı Erkek Cezaevi'ne (2 No'lu) kapatılan trans kadın mahpus Diren Coşkun, cinsiyet geçişi ile ilgili tıbbi ve psikiyatrik ihtiyaçlarının karşılanması; tecridin kaldırılması ve maruz kaldığı kötü muameleye son verilmesi için 25 Ocak'ta ölüm orucuna başladı.

İstanbul LGBTİ Dayanışma Derneği'nden Kıvılcım Arat da Diren'in ölüm orucunun 13. gününde Diren'le dayanışmak için ölüm orucuna başladı.

Kadın ve LGBTİ örgütleri "tutuklu trans kadınların talepleri kabul edilsin" çağrısında bulundu ve "Diren'in ve tüm trans mahpusların ameliyat, hormon tedavisi ve epilasyon gibi talepleri birer insan hakkı olarak acilen karşılsın, cezaevlerindeki transfobik şiddet, taciz, erkek egemen, keyfi ve hukuk dışı uygulamalar son bulsun" açıklaması yaptı.

Hükümlü Diren Coşkun'un sağlığa erişim hakkı kapsamındaki tıbbi talepleri, CHP İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıku tarafından Meclis gündemine taşındı. HDP İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu da, "cezaevlerinden yükselen sesi duyun!" diyerek, TBMM'de Diren Coşkun'la ilgili konuştu.

Cezaeviyle yapılan görüşmeler sonucunda ölüm orucunu 27. gününde bırakmasının ardından trans kadın mahpus Diren Coşkun'un cinsiyet geçiş hakkı ve cezaevi

koşullarının düzeltilmesi taleplerinin hukuki takibi avukatları aracılığıyla devam etti.

Cinsiyet geçiş sürecinde hayati ihtiyacı olan tıbbi taleplerini karşılayacak sağlık hakkına erişiminin ihlal edildiği süreçte trans kadın mahpus Diren Coşkun'a "ses veren" ünlü, yorumcu ve oyuncu Gülben Ergen oldu.

Homofobik ve transfobik nefret söylemi üreten ve yayan ayrımcı haber ve/veya mesajlar için Şubat ayından Gülben Ergen'in #DireneSesOl paylaşımını seçtik.

Gülben Ergen, "Bir insanın cinsiyet kimliği sebebiyle insani haklardan mahrum bırakılması insanlık suçudur" açıklaması yaptı ve trans haklarına dikkat çekti.

Trans kadın mahpus Diren Coşkun'un "cinsiyet kimliği yüzünden işkence görmesi, acı çekmesi ve sağlık haklarından mahrum bırakılması"na "ses olan" ve söz konusu muameleyi "insanlık suçu" olarak adlandıran Gülben Ergen'in "instagram" aracılığıyla sosyal medya hesabından yaptığı paylaşım, 15 bini aşkın "takipçi"si tarafından "beğenildi"; 900'ü aşkın takipçisi tarafından yorumlandı.

Paylaşımın "beğeni" sayısı 15 bini aştığı halde, Ergen'in takipçilerinden birinin, "Mevzu translar olunca beğeniler nasılda düşüyor" yorumu dikkat çekiyor.

Yorumcu ve oyuncu Gülben Ergen'in trans haklarına dikkat çeken ve trans kadın mahpus Diren Coşkun'un sağlık hakkı taleplerine ses veren sosyal medya paylaşımına düşülen "takipçi yorumları" arasında destekleyenlerle birlikte, "aşağılama, alay etme, karikatürize etme ve hakaret" gibi nefret ifadesi barındıran düşmanca yaklaşımlar da görülüyor.

Kendisini sosyal medya hesabında "gazeteci" ve "televizyoncu" olarak tanıtan genç bir kadın takipçisi, "O kadar umrunda larsa tedavi ettir. Nerde aptalca bir düşünce var onu savunmaya başladın" yorumuyla, hem trans haklarına hem de Diren Coşkun'un sağlığa erişim hakkının ihlal edilmesine dikkat çeken Gülben Ergen'e "hakaret" etmekte beis görmüyor.

İşte, "aşağılama ve hakaret" içeren söylemlerden bazıları:

"Aslında seni ne kadar çok severdim öğrendim şimdi senden Gülben ergen !"

"Yav az düşünerek yaz lütfen bu milletin ahlaki düzenini koruman saygı duyman gerekirken bunlara destek çıkararak bunlardan bir nesil üretmeye çalışmanızdan hicap duyuyorum"

"Allah'ın yasakladığı şeyi nasıl mesrulasştırırsınız nasıl bi hadsizliktir bu"

"Konu bulamamışsın gülben! Allah'ın kabul etmediğini sen burda normalleştir"

saygı duy.ilerde oğullarında yaşarsa çıkar gurur duyduğunu söylersin ozaman!”

“Bi de Umreye ziyarete gittin, nasıl kabul ede bilirsin bunu? Allah böyle mi buyurdu? Ayip sana. Resmen gozumden dustun”

“o kadar problem varken neden böyle şeyler paylaşıyor anlamıyorum ben toplum ahlakını bozduğunu düşünüyorum açıkçası”

“Sizden hic beklemezdim, okuduklarima gozlerime inanamadım”

“Herkes kucak aç....sımdide sapıkları kucakla.... belki seni hhaklı bulan bırıleri çıkar.”

“Bütün translar gerizekaldır! !!!!”

İşte, “insan saymayan ve nefret simgesi” olarak gören söylemlerden bazıları:

“Lut kavmi allahın lanetlediği insanlar bunla”

“Trans ikicinslilik bunlarım hastalık durumu olani var bir de tercih gibi olani.2si ayrı sheylerdir.Allah 2 cins yaratmıştır erkek ve dishi.boyle sheyleri normal gibi paylaşmak...Gulben hanim noluyor size”

“Trans diye bir cinsiyet yoktur. Allah'a inanlar bunun yanlış olduğunu bilir. İnsanları yanlış yönlendirmeyin lütfen. Cinayet elbette asla savunulamaz. 3 erkek çocuğunuz var, ileride bir tanesi ben trans olmak istiyorum derse tepkiniz ne olur?”

“Lanetlenmiş bir kavimdir lut kavmi..onun yolundan gidenlerde lanetlenmiştir.. bunlari normallestirmeyin..ogullarinizin boyle olmasini stermisiniz”

“Allah kadını kadın erkeği erkek olarak yaratmıştır ayetlerle eşcinselliği haram kılmıştır kadın kadındır erkek erkektir..cinsiyet kendi insiyatifimizde olmayan birşey yani..doğduğumuzda neyse oyuz..bu ahlaksızlığı haramı mübah göstermek nedir ya..ya iyice modernlik uğruna batılı olmak güya ileri görüş uğruna ona buna destek vermek nedir ya..cihat sadece savaş demek değildir cihat Allahın emirlerini yanlış uygulayanları doğru yönlendirmeylede gerçekleşir..bırakın bu batılı kafaları artık saygı duyarım insan olduğu için ama kabul etmem Allahıma isyan ettiği için”

“He şimdi bir bu eksikti tövbe yarabbim sapkınlık başka birşey deil okadar savunacak bir şey deil günahı kendine bizi ilgilendirmez ama buralarda böyle iyiymiş algısı oluşturmayın Lût kavmi neden helak oldu böyle sapkınlıkları yüzünden Allah ayeti kerimesinde buyuruyor bitmiştir”

“Trans kabul gorulur bir sey olsaydi Allah iki cinsiyet yaratmazdi bu ne sapkinliktir yaa”

İşte, “alay eden, ciddiye almayan” söylemlerden bazıları:

“Bı buna el atmadığını kalmıştı”

“kesin röportaj yapacaktır”

“Gülben hanım kendini bitirmek için çok fazla çabalıyor. Her konuya zıplamasına hiç gerek yok. Son yakın bu gidişle.”

“Yarin ogullarin buyuyup ben kari olcam derse görürüz seni bayan açık görüşlü. Ne geniş insanlarsiniz yaaa !!!”

“Gulben baci sende duruma göre tasavvufcu oluyon duruma göre milliyetci duruma gore bla bla...Neyse senin olayın belli showda bize yuhlar ola yine ne sallamıs diye bakıyoz ya sayfana.. Popüler kültür bu her yerde sen”

“Bu ne şimdi yanındayız dedik sende kafayı yedin iyice hosmu bu paylaşım 3 erkek çocuğu annesi olarak”

“Tribüne oynamakta bi yere kadar, kes artık be kadın kesssss!”

“Türkiyede böyle şeyler kabul edilemez insan ahlakini bozuyorlar çok özgürlük isterlerse gitsinler yabancı ülkeye okey gulbencik sanami kaldı ozgurlestirmek”

Trans kadın mahpus Diren Coşkun’un “sağlık haklarından mahrum bırakılması”na karşı Gülben Ergen’in sosyal medya hesabından yaptığı paylaşıma düşülen 900’ü aşkın takipçi yorumundaki akışın, transların cinsiyet kimliğinin “dine ve kitaba aykırı” olduğunu ileri sürenler ile trans varoluşları tanıyan ve haklarını teslim eden yaklaşımlarla sıralı gittiği görülüyor.

Bir tarafta aşağılayan, hakaret eden, nefretle yaklaşan, diğer taraftan ciddiye almayıp alay eden transfobik ve cinsiyetçi yaklaşımların gölgesinde kalmayacak kadar, “önemli bir konuyu sanatçı olarak üstlenmeniz ve destek vermeniz olağanüstü bir farkındalık” diyerek, Gülben Ergen’i tebrik eden çok sayıda “yorum” dikkat çekiyor:

“Kötülük ile beslenen azınlıktan tepki alacağız diye Türk toplumuna şu uymaz bu uymaz diye toplumu homofobik gösteren ve homofobikliği aşıl原因an ünlülerimiz varken iyi ki varsın Gülben!”

“Önyargısız bir şekilde paylaşılandaki mesajı almıyorsanız zaten birtakım insani değerlerden yoksun olduğunuzu gösterir. Cinsel kimliği sebebiyle dışlanan, öldürülen, aşağılanan nice insan var toplumumuzda; buna dikkat çekmenin neresinde yanlışlık? Gülben Ergen her zaman bu konularda hassastı!”

Mart: “İnsanların cinsiyet seçimi kimseyi ilgilendirmez!”

Sosyal medya fenomeni Selin Ciğerci'nin futbolcu Gökhan Çıra ile “evleneceğiz” haberleri, geleneksel medya ile birlikte gene sosyal medyada ilgi görmeye devam ediyor.

Medyanın 2017'nin sonunda vermeye başladığı Ciğerci-Çıra birlikteliği haberleri, ilişkinin seyrine göre dalgalansa da, “cinsiyet değiştirme ameliyatı ile kadın olan” ibaresi, sosyal medya fenomeni Selin Ciğerci'nin bütün yayın organlarında söz konusu haberlerde okur karşısına değişmez bir tamlama olarak çıkıyor.

“Cinsiyet değiştirerek kadın olan” ibaresini paranteze aldığımızda geleneksel medya ile internet medyasının Selin Ciğerci-Gökhan Çıra haberlerini cinsiyetçilikten ve transfobiden uzak bir magazin haberi olarak okuyoruz. Nihayet Mart ayının sonunda, sunucu Seda Akgül, gazete haberlerini yorumladığı TV8'de yayınlanan sabah programında sıra “evleneceğiz” haberine gelince söz konusu “ameliyatla kadın olan” tamlamasını cinsiyetçi ve transfobik bir telaffuzla okuyor; program partneri Hakan Ural da gülerek Akgül'ün “yorum”una yardıma koşuyor.

Geleneksel basının magazin haberlerinde ise Selin Ciğerci'nin “ameliyatla cinsiyet değiştirip kadın olması” sorun teşkil etmeyip, magazin servisleri için asıl “haber”in, Selin Ciğerci ile Diyarbakırsporlu futbolcu Gökhan Çıra'nın “ilişkinin ortaya çıkması” ile başlayan ve “evleneceğiz” açıklaması ile taçlanan seyrin takibinden ibaret olduğu görülüyor.

İlişkilerinin ortaya çıkmasının ardından konuşan Selin Ciğerci, “2018 yılında evlenmeyi düşünüyoruz. Evlat edinmeyi istiyoruz.” açıklaması yapıyor.

Sunucu Seda Akgül'ün, TV8'de gazete haberlerini yorumladığı sabah programında sıra “evleneceğiz” haberine gelince söz konusu “ameliyatla kadın olan” tamlamasını cinsiyetçi ve transfobik bir telaffuzla okuyunca, Selin Ciğerci, instagram hesabından “o kadar “evleniyorlar” haberim yapıldı, hepsini okudum mutlu oldum ama bu olmadı” paylaşımı yaptı.

“Bir kadın olarak” vurgusu ile yaptığı açıklamada Ciğerci, “Her sabah keyifle izlediğim programında Seda Hanım'ı çok severdim ama bu şekilde dalga geçerek benim en mutlu günüm olacak bir olayı böyle sunması beni çok derinden kırdı” diyor ve ekliyor: “Arkadaşlar devir sosyal medya devri, lütfen dikkat edelim. Ben cinsiyet değiştirmiş olabilirim ama ben artık insanların Selin ablası oldum. Seda Hanım'ın bozulduğu taraf benim ameliyatla kadın olup evlenmemse eğer; mutluluğumla dalga geçmeyin. Umarım siz de mutlu olursunuz, evlenirsiniz, biz de tebrik ederiz. Ben kalbimin ekmeğini yiyorum, ne oldum değil ne olacağım diyelim.”

Selin Ciğerci'nin instagram hesabından yaptığı paylaşımın "görüntüleme"si yedi yüz bine yaklaşırken, takipçileri beş bini aşan "yorum" düştü.

Takipçileri Ciğerci'ye destek mesajlarını iletirken Seda Akgül'ün cinsiyetçi ve transfobik söylemine karşı tersinden yer yer "cinsiyetçi" ifadelerde bulunsalar da, "bir kadın olarak" Selin Ciğerci'nin kadınlığına, cinsiyetine ve herkes gibi evlenme hakkına söz söyletmiyorlar. İşte birkaç yorum...

"Ameliyatsız bile kadına benzemiyo senin tırnağım olamaz kız Selinnnnn takmaa"

"Neden evlenemediği ortada işte! Fitne, fesat ve terbiyesiz olunca bunca yıldır evlenememesi kadar doğal birşey olamaz"

"Ozaman dunsun kendine baksın kac kere evlendi ve boşandı demekı kendinde bır problem var oyuzden hep boşanyo bende cok severdim o kadını ama bundan sonra asla kımse kımseyle dalga geçemez"

"Kıskanıyolar seni selinnnnn karı o tipler evlenemez zaten biliyosun oda ameliyatla biraz güzelleşmeye çalışsaymış iyiymiş belki evlenebilirdi garibim"

"O mutluluk ve başarı düşmanı! Programını seyrettim, taraf tutmaktan insanları rendice etmekten başka birşey görmedim... soruyorum size seda hanım..ya kırdığın kalbi rabbim seviyorsa? Nasıl hesap vereceksin?!"

"Herkes her bir insan hayalleriyle doğar. her insan istedigı bir sekilde ozgur olarak doğar .e tabi ruhlari bedenlerine mahkum olanlar haric. şimdi her yerdr Allah nasıl yarattıysa ole kal falan diyolar.pardonda Allah bole "mahkum"insanlari ömürleri boyu kendileriyle savaşmak için hep insanlar kalplerini kirsın diyemi yarattı? Kadın ne güzel icindeki mahkumu cikarmis orospu yollu olmamis ya. evlenip namusuyla yaşiyacak işte belki bir cocuga da annelik yapacak. sözüm ona insanları terbiyesiyle ahlakini yaşam tarzını yargılamak dogru deil işte .var boyle tipler sen cocuk bile bakamazsın senin bakacagın cocukta terbiye ne gezer falan. neden olmasın trans bi birey diye terbiyesizmi olunuyo illa? Gelelim şu sedaya Öncelikle yıllar yıllar okumak işte televizyonda robotluk yapmak işe yaramazki insanin kalbinde içinde saygi adında bi kavram olmadıktan sonra isterse uzaya çıksın bi halt beceremez. kendisi ait oldugu cinste mutlu bi şekilde dogup buyurken selin ne zorluklar çekmiştir kim bilir .ne aylar olunmuştur ne laflar yemiştir. ama savaşip hayallerine ulaşmıştır. sedaysa selinin savaş vererek evlenmesine ragmen çirkefliyi yuzunden evde kalmasını hazm edememiştir. bencede kendini as seda bi tarafta savaşçı ama sırf evleniyo diye dalga geçtiyin bir trans kadın bir yandada kadın olarak dogup kimsenin seni kariliga layim gormediği goremeyi sen..."

"Heder olmuş bir heder!! Kendi hallerine yansınlar, mutluluk hep seninle olsun inşaallah"

“Bu açıklamayı yapmana bile gerek yok algılar daha çok toy ve çok zavalı insan bunlar insanı empati yapamayan cinsiyeti bırak hiçbirşey olamaz alay ettiği senin cinsiyetin değil kendi cehaletidir iğreti oldum eleştirerek baktıkları konunun dışına çıkarsak eğer onların ulkeyi kurtaracak düzeyde program yapmadıklarını ve ne kadar duyarlı olduklarını herkez biliyor..ben kınıyorum bu sunumu net”

“Bu kadın kadın düşmanı”

“Ben evlenmiyorken o evleniyorsa ne demek insan ayrımcılığı yapıyor seda hanım”

“Yeni gördüm çok şaşırırım insanların cinsiyet seçimi kimseyi ilgilendirmez nasıl ayrımcılık bu saçmalık saygı duymak gerekir. Bir çok cinsiyet değiştirme den neler yaptığını da gayet görüyoruz konuşulması bile basitlik Selin hanım tabii ki mutlu olmayı evlenmeyi herkes gb her bayan gb hak ediyor benimsemiş ve toplum olarak kabul etmişiz Seda hanım a ne kendi hayatında mutsuzsa karşısındaki ne bedel ödemeye çalışamaz oturup bi kendi düşünsün onun bunun özeline karşıcığına ayıp yaa”

Youtube’da, “sosyal medyada herkes tarafından çok sevilen Selin Ciğerci, evleneceği haberini dalga geçerek, aşağılayarak sunan, Ciğerci’nin cinsel kimliğini kullanarak transfobik nefret söyleminde bulunan Seda Akgül’e tepkisini dile getirdi” notu ile paylaşılan video ise yüz binden fazla izlendi.

“Selin Ciğerci Seda Akgül’e İsyani Etti!” başlığı altında paylaşılan videonun altına bir izleyici, “Bu TV8’in ilk transfobisi bile değil... Ne zaman kurtulacağız Seda ve Hakan gibi insanlardan?” yorumu düştü.

Maruz kaldığı cinsiyetçi ve transfobik söyleme karşı üzüntüsünü ve sunucu Seda Akgül’e hitaben kınışlığını ifade eden Selin Ciğerci’nin video-açıklamasının altına düşülen gene destek mesajlarının yanı sıra bu kez, bildik “cinsiyet değiştirmek allaha şirk koşturmak” yorumu ve cevap olarak iletilen “beyin cinsiyeti ile biyolojik cinsiyet” tartışmalarının geliştiği görülüyor.

“Seda Ciğerci Seda Akgül’e İsyani Etti!” video-açıklamasının altına düşülen yorumlardan birinde ise “şimdi o kadın tv’de ben homofobik değilim mesajı vermek için kendini yırtıyor” deniliyor.

“Şimdi o ben homofobik biri değilim diye bağırursa unutacak mıyız? hiç sanmam” yorumu şöyle devam ediyor:

“bir köyde 15 çift cinsiyetli doğup pembe kimlik verilen gençlere çok acımış. onların erkek olmaları için yardımcı olacakmış. ahahahha zaten bu toplum erkek olmak isteyenleri bağırına basar. kadinken erkek olmak isteyenlere bayılır. ama bir erkeğin kadın olması nedense garip karşılanır, buna çanak tutanlardan birileri de medya-

da adeta bunun için propaganda yapanlardır, alaycı konuşmalar, müstehzi şakalar vs. sonra da utanmadan ben homofobik değilim der, insanları salak yerine koyup, üç gün önce ameliyatla kadın olmak zorunda kalan üstelik kadınlığı kendine çok yakıştırmış, güzel bir insanı görünce saldırır adeta... şimdi o ben homofobik biri değilim diye bağırırsa unutacak mıyız? hiç sanmam..."

Sosyal medya fenomeni Selin Ciğerci'nin instagram hesabında yaptığı açıklama-ya düşülen yorumlardan farklı olarak, Ciğerci'nin resmi youtube kanalında paylaştığı "evleniyorum" videosun altına düşülen takipçi yorumlarında homofobik ve transfobik nefret söylemlerinin geleneksel cinsiyetçi küfürlerle ifade edildiği dikkat çekiyor.

Bir yorum, transfobik nefret mesajlarını "cinsiyet değiştirme ameliyatı olanlara bu devlet pembe kimlik dolayısıyla evlenme hakkı tanıyo" diyerek karşılarken, bir başka yorum, "salak salak "abi hayırlı olsun" yazmayın artık" diyor:

"Arkadaşlar şunu bir anlayın bu kişi Travesti değil Transseksüel. Yani cinsel kimliği de kadın, cinsel yönelimi de heteroseksüel kadın. Travestiler ise fizyolojik olarak bildiğin erkektir çoğu kadınsı olmak istemez bile. Sadece kadın kıyafeti giyinmekten hoşlanırlar, fetiş olsun diye cinsel ilişkiye girerler. Ama bu bayan doğuştan beri kendini kadın hissediyor. O yüzden salak salak "Abi hayırlı olsun" "senin çükün var" yazmayın artık."

Nisan: "Cinsel haklar ahlaksızlığı teşvik etmez; heteroseksist ahlaka karşıdır"

"Türk Pop Müziği'nin en güçlü kadın seslerinden" Zerrin Özer, "Türkiye'de erkeklerin yarısı biseksüel" açıklamasını, yaklaşık 4 yıl aradan sonra, bir kez daha tekrar etti.

Şehrazat'ın şarkısı "Beni Tanıma"yı yorumladığı yeni single'ı vesilesiyle Posta gazetesinden Oya Çınar'a röportaj veren şarkıcı Zerrin Özer, "Türk erkeklerin yüzde 50'si biseksüel" diye konuştu.

Gazetecinin "büyük bir iddia olmadı mı" sorusu üzerine şarkıcının verdiği "Kızacaklar biliyorum ama gerçekleri söylüyorum. Bana hayat bunu gösterdi. Örf ve adetler o kadar baskın ki erkekler bunu itiraf edemiyorlar. Kim söyleyebilmiş ki Türkiye'de 'Ben gey'im' diye!" karşılığı, Nisan ayında medya dolaşımını ve tartışmaları beraberinde getirdi.

Zerrin Özer'in "biseksüel" açıklaması, Yeni Akit tarafından "gündemden uzak, alakasız, sadece gündeme gelmek için" sarf edilmiş sözler şeklinde görülse de,

Mart ayının son günü yayınlanan ama Nisan'da yayılan ve gündemde öne çıkan bir başlık oldu.

Şarkıcı Zerrin Özer, 4 yıl önce CNN Türk'te, Mesut Yar'ın sunduğu “Burada Laf Çok” programına katılmış, “Türkiye Cumhuriyeti’nde erkeklerin yüzde ellisi biseksüel” diye konuşmuş, programın videosunu gene Posta gazetesi “Türkiye’de erkeklerin yarısı biseksüel” manşetiyle vermişti.

“Türkiye Cumhuriyeti’nde erkeklerin yüzde ellisi biseksüel” sözlerini 4 yıl önce internet sitesi mynet, “Zerrin Özer’den canlı yayında şok açıklama” başlığı ile paylaşmış, sitenin okurları da, “alay eden, ciddiye almayan, aşağılayan, hakaret eden” yorumlar ve nihayet kadın şarkıcıyı insan yerine koymayıp doğrudan kadınlığı ve bedeni üzerinden cinsiyetçi küfürlerle desteklenmiş nefrete varan söylemler ile “şok açıklama”ya karşılık vermişler.

Mynet’in üç yıl önceki “okur yorumları”nda, kadın şarkıcının kadınlığı ve bedeni üzerinden maruz kaldığı bildik ve geleneksel hakaret ve küfürleri, cinsiyetçi aşağılamaları ve nefret söylemlerini geçtiğimizde, iki “okur yorumu” dikkat çekiyor. Siyasetin iki ayrı cephesinden ama birbiri ile mütemadiyen paslaşan iki yorum, bildik ve geleneksel hakaret ve küfürler gibi tanıdık iki klişe; biri, artık siyaseten unutulmuş “AB” dolayımından “avrupa birliğine gireceğiz diye avrupada ki erkeklerle karıştırdı herhalde Biz Türk Erkeklerini hanım efendi her hal” yorumu, diğeri ise iç siyasetten “akepe nin yalakası seni” yorumu!

Şarkıcının yaklaşık 4 yıl aradan sonra tekrarladığı “Türk erkeklerin yüzde 50’si biseksüel” sözlerini ise Mynet bu kez “şok açıklama” yerine, “çok konuşulacak açıklama” başlığı ile verirken, 40 adet “okuyucu yorumu”nda yeni bir yaklaşımla karşılaşmamız mümkün olmuyor. “Sana ne milletin özel hayatından; sana ne milletin vücudundan...” tepkisi gösteren bir “okuyucu yorumu” dikkat çekerken geri kalanlar gene 4 yıl önceki “okuyucu yorumları” gibi şarkıcıya ve şarkıcının vücuduna yönelik “alay, aşağılama, hakaret” içerikli söylemlerden geçilmiyor. Okuyucular, yorumlarında bir kategori olarak “biseksüel erkek”i “erkek” yerine koymayıp, “erkeklik”e dâhil etmezken, kadın şarkıcının kadınlığı ve bedeni karşısında cinsiyetçi nefretten medet umarak “ben olsam ben de biseksüelim derim” diyerek, erkek’in “biseksüel”liğinin hangi koşulda tasvip edilebileceğine işaret etmiş oluyor.

Peki, “okuyucu”, alay eden, ciddiye almayan, aşağılayan, hakaret eden yorumları döşerken, “yazar” gazete köşelerinde, kadın şarkıcının sözlerini nasıl yorumladı...

Fatih Altaylı, HaberTürk gazetesindeki köşesinde, kendinden çok emin, uzatmıyor ve şarkıcının sözlerini “saçmalamak” olarak “yorumluyor”. Altaylı, bir başka erkek köşe yazarı Ahmet Hakan’dan farklı olarak daha da ileri gidiyor ama gene de anonim “okuyucu yorumları”nın cinsiyetçi küfürlerle desteklenmiş nefrete va-

ran söylemsel eşiğini aşmadan şarkıcıya yönelik “deneyime veya teste dayalı bir tahmin olduğunu zannetmiyorum” iması ile yetiniyor.

Ahmet Hakan ise Hürriyet gazetesindeki köşesinde, şarkıcının “iktidar nezdinde çok güzel puanlar toplamış olabileceği” sözlerini sıraladıktan sonra, “Türkiye’de erkeklerin yarısı biseksüel. Toplum baskısından itiraf edemiyorlar” sözü ile “çok önemli bir taktiksel ve stratejik hata” yaptığını ekleyerek “iktidar cenahı”na karşı Zerrin Özer’e “aman ha aman” uyarısında bulunuyor.

HaberTürk gazetesi, şarkıcının 2014’teki sözlerini “ünlü sanatçıdan bomba açıklama!” başlığı ile verirken, 2018’deki tekrarını ise “çarpıcı açıklamalar” olarak aktardı.

Hürriyet gazetesi ise 2014’teki ilk açıklamayı “ilginç” ve “şaşırtan” sıfatları ile verirken, 2018’deki tekrarını “tartışma yaratacak iddialar” olarak paylaştı.

Posta gazetesinin 2014 senesindeki “Zerrin Özer: ‘Erkeklerin yarısı biseksüel’” haber paylaşımına, gazetenin facebook sayfasında sadece 5 adet “yorum” düşülmüşken, 2018’deki “Zerrin Özer: “Türk erkeklerinin yüzde 50’si biseksüel ama itiraf edemiyorlar”” haber paylaşımına gene gazetenin facebook sayfasındaki yorumların sayısı ise 150’yi geçiyor.

Gazetenin 2014’teki facebook sayfası takipçilerinin düştüğü 5 adet “okuyucu yorumu”nun, şarkıcının son açıklamasına gösterilen birbirinden farklı olduğu bilinen veya varsayılan medya organlarının “okur tepkileri”nin ortak özeti olması dikkat çekiyor:

“Nerden biliyorsun”, “Senin tanıdıkların olabilir belki oda yüzde bir yoktur be”, “okadar sıkıntıda demekki saçmaladığına göre”, “onu senden kurtulmak için uyuduyor olmasınlar?”, “Baymis bu ya”.

Posta gazetesinin, şarkıcı Zerrin Özer’le yaptığı röportajı, “Türk erkeklerinin yüzde 50’si biseksüel ama itiraf edemiyorlar” başlığı ile facebook sayfasında yaptığı paylaşımına düşülen “takipçi yorumları”ndan en çok “like”ı “bugüne kadar hic bir erkeğini elinde tutamada.Neden acaba?” yorumu almış.

Şarkıcıyı “ciddiye almayan” takipçi, “aşağılama ve hakaret”le de yetinmeyerek, “biseksüel” açıklamasına karşı sarf ettiği “yorum”u “cinsiyetçi nefret söylemi”ne vardiıyor:

“Zerrin Ozeri bildim bileli hep erkek delisi olmuştur.Ustelik subyanci.Fakat nendense bugüne kadar hic bir erkeğini elinde tutamada.Neden acaba?Cunku gecimsiz bir yapıya sahip.Eveet guzel bir sesi olabilir,ama kafayi hic bir zaman kullanamadi.Hep magduru oynadi,agladi,zirladi.Uzun lafin kisasi gereksiz biri.”

Elliden fazla “takipçi” tarafından “beğenilen” bu yorumun ardından otuzu aşkın “takipçi”nin “like”ladığı, “Hanımefendide tecrübe konuşuyor.Erkeklerin en az yüzde ellisini tanıyor.Ondan daha iyi mi bileceğiz?” yorumu geliyor.

Şarkıcı Zerrin Özer’in “Türk erkeklerinin yüzde 50’si biseksüel ama itiraf edemiyorlar” sözlerine karşı Posta gazetesinin takipçileri bir taraftan kadınlığı ve bedeni üzerinden şarkıcıya hakaret ederken, diğer taraftan da taciz ve tecavüze işaret eden doğrudan cinsel saldırı ifadesi sergilemekten geri kalmıyor.

Cinsiyetçi küfürlerin sarmaladığı nefrete varan söylemsel eşiği aşan “okuyucu yorumları”nın Posta gazetesi takipçilerine özgü olmadığını, Cumhuriyet gazetesinin twitter hesabında paylaştığı, “Zerrin Özer: Türk erkeklerinin yüzde 50’si biseksüel” tivitine yapılan “okuyucu yorumları”nın da aynı eşiği aşmak için birbirleriyle yarıştığını görmek mümkün.

Posta gazetesinin facebook sayfası takipçilerinin “seks” yorumlarından işte bazıları:

“Türkiyenin yüzde 50siyle beraber olmuş demek ki”

“Kadın Türk erkeğinin %50 ile deneme yapmış doymamış.”

“Kendisi öyleleri ile beraber olmuş bütün türkiyeyi testmi yaptın ihtiyar”

“Zamanında çok gurup yapmış”

“Kalan % 50 sana yeter.”

“Genelevde çok büyük sermaye olurmuş”

“Sen erkeğine denk gelmemişsin zerrin hanım kemik sesi gelmemiş senden.”

“Gemi gibi karı 900 kişi biner”

“Doğru söylüyorsun yüzde üç yüzde beş elit kesimin dışına çıkmamış tabi o kesimde biraz nonuşluk olunca oda bir avuç azınlığı yüzde elli biliyor bunların ne meramı ne kederleri aklı fikirleri sexte”

“Muhtemelen hic bir erkek artik ona yaklasmak istemiyor ki onlari biseksuellikle sucluyor.Bunun baska nedeni olmaz.”

“Türkiyedeki erkeklerin hepsi ile görüştün mü öyle konuşuyorsun. Erkekler adına onları karalayacak bir şekilde nasıl konuşursun. Seni mahkemeye vereceğim.”

“Erkekleri tahrik etmek için söylenmiş bir söz olarak değerlendiriyorum.Bizlerinde ona erkeklüğimizi ispatlayalım istiyor.İyide hiçte ilgi çekici bir kadın değilsin Zerrin.

Omuzların erkeksi.Üst tarafın çok iri alt tarafın ince.Hiç orantılı bir kadın değilsin. Kısaca Kalas gibisin.Sırf sesin güzel diye seninle birlikte olunmaz.Yatakta sesle değil kadınla yatılır.Biz erkekleri boşuna tahrik etme sana çorba çıkmaz.Sana gelene kadar kadını kalmadı.”

“Okuyucu yorumları”nda görülen alaya alma, ciddiye almama oradan aşağılama, hakaret giderek meşrebine göre sergilenen cinsiyetçi nefret söylemleri, şarkıcı Zerrin Özer’in “yüzde elli biseksüel” sözlerinin “erkeklik”ten ve “erkekliğinden” kuşkuya yol açtığına da işaret ediyor olmalı.

“Erkeklik” kuşkusu, heteroseksist toplumda, erkeğin egemenliğinden kuşku! “Erkek çocuklar” olarak içine girmeye ve ona uyum göstermeye yönlendirildiğimiz, baskılandığımız ve zorlandığımız “erkeklik” bizden önce ve bizim dışımızda belirlenmiş ve tasarlanmıştır.

Bizden uymamız ve uygulamamız beklenen erkeklik, değişmez ve dönüşmezmiş gibi bir başka deyişle ezeli ve ebedî olarak sunulur. Oysa erkeklik, toplumsal bir kategori olup, değişmekte, dönüşmekte ve sürekli yeniden kurulmaktadır.

“Eşcinsel”in Türkçe Sözlük’teki seyri dalgalyken, “biseksüel”e rastlamak geçen yıllarda mümkün olmuyor. Türk Dil Kurumu (TDK) tarafından yayınlanan Türkçe Sözlük, “eşcinsel-homoseksüel” kararsızlığında nihayet Türkiye LGBT hareketinin tercihi ve kullanımına uygun olarak “gey” sözcüğünü kayıtlarına geçirirken, “biseksüel”i “hem kendi cinsini hem de karşı cinsi arzulayan” tanımıyla sözlüğe ekliyor.

Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Türkçe Tıp Kurulu ise Türkçe Tıp Dili Kılavuzu’nda, “biseksüel” sözcüğünü, “iki cinsle yönelimli” tanımıyla veriyor.

LGBTİ’nin ‘B’sine karşılık gelen, lezbiyen ve gey ile birlikte cinsel yönelime dair bir varoluş ve kategori olan “biseksüel”, Kaos GL Derneği’nin sözlüklerinde ve yayınlarında şöyle tanımlanıyor: Hem kendi cinsiyetine hem de farklı cinsiyetlere sahip insanlara duygusal, romantik ve cinsel yönelim içinde olan kişileri tanımlar. Biseksüel bir kimse, tüm cinslere aynı ölçüde ilgi duymayabilir ve bu ilginin derecesi zaman içinde değişebilir.

Eşcinsel veya biseksüel yönelimli insanlar en az heteroseksüel insanlar kadar çeşitlilik gösterebilirler de, eşcinsel ve biseksüel yönelim her tür dinsel, etnik, sosyo-kültürel, mesleki ve politik grupta birbirine yakın oranlarda görülse de, şarkıcı Zerrin Özer’in “biseksüel” açıklamasına karşı sarf edilen sözlerin gösterdiği gibi karşımıza bir ayrımcılık ideolojisi olan heteroseksizm çıkar.

Heteroseksizm, heteroseksüelliği bir zorunluluk olarak gören ve biricik varoluş biçimi olarak dayatan bir tür ırkçılıktır. Kadınlara yönelik ayrımcılık olan seksizmin (cinsiyetçilik), heteroseksüel olmayanlara yönelik halidir. Heteroseksizm doğal, normal, üstün ve kabul edilir olan cinsel yönelimin heteroseksüellik olduğunu öne süren; heteroseksüel olmayan her türlü davranış, kimlik veya ilişkiyi damgalayan, reddeden ve aşağılayan ideolojik sistem anlamına gelmektedir.

Mayıs: “Hâlâ milletin kaşıyla gözüyle uğraşıyorlar!”

TRT’de yayınlanan “Ramazan Sevinci” programında Kur’an-ı Kerim okuyan Mustafa Özyılmaz’ın kaşları Mayıs ayında öne çıkan sosyal medya “olay”larından biriydi.

“TRT’de Kur’an okuyan hocanın kaşları” haberini Mynet, “Atletik vücudu ve bakımlı görüntüsüyle dikkat çeken Mustafa Özyılmaz’ın şekilli kaşları” ifadesiyle sundu.

İnternet platformu Mynet’in haberini olduğu gibi alan “AK Haber”, “TRT’deki hoca” haberini “Hâlâ Milletin Kaşıyla Gözüyle Uğraşıyorlar!” sunumuyla verdi. “Hâlâ Milletin Kaşıyla Gözüyle Uğraşıyorlar!” ifadesi memurlarahaber.com sitesinin de tercihi oldu.

Mynet’in “TRT’de Kur’an okuyan hocanın kaşları” haberini bir diğer site haberasi.com ise “Kaş Almak Hani HARAMDI ? TRT’de Kuran Okuyan Hocanın Kaşları Kadın Gibi Alınmış” ifadesiyle paylaştı.

Mustafa Özyılmaz’ın sosyal medyada “fenomen” olmasını ele alan onedio.com sitesi, hafızı, “sportif, yakışıklı ve genç bir adam” olarak tasvir ediyor ve ekliyor: “Ha bu arada mutlaka merak edenleriniz olmuştur. Mustafa Özyılmaz evli ve bir erkek çocuk sahibi.”

Öte yandan, bu haberi facebook sayfasında paylaşan Hafız Özyılmaz’ın aldığı yorumlardan birinde “evli ve çocuklu” olmasının altı bir kez daha çiziliyor: “Patladın gittin be reis Kızlar bekarmi diyor yok Çocuklu dedim twit sallanıyor haberin vardır hocam .Ateistler bile hayran kalmış 10 parmak da 10 marifet MaaşAllah... Kimi sol gruplar abes paylaşım yapmada sen ikisini de gör ve yoluna devam et çok kişi etkiledin..Selamlar ..” Bir başka takipçi ise Hafız’ın instagram hesabında bir yıl önce paylaştığı gökkuşağı şemsiyeli bir gönderisini aktarıp şu yorumu dü-şüyor: “Tanıyalım; LGBT renkleriyle gizli mesajlar veren birisi. Homoseksüelliğin ahlaksızlık çirkinlik ve haram olduğundan bizleri ayetlerle bilgilendirebilir misin?” Hafız’ın Konya’dan facebook takipçisi sorduğu “soru”ya cevap beklemeden homofobik nefret söylemleri kartlar paylaşmış ikinci “soru”sunu ekliyor: “Bu renklerle

ne ilginiz var anlatabilir misiniz?” Durmuyor, devam ediyor: “Erkeklerin kadınlara benzemesi dinen çirkin midir?” Bunun üzerine Hafız’ın bir kadın takipçisi “cevap” veriyor: “bu ne şimdi??Hocanın sayfasında ne gibi talep ima ve yorumdur bu sizin gibi oküzler ve içi karanlıklar olmaz olsun!!herkesin sevabıda günahıda haramıda helalide kendinedir??”

Onedio’nun derlemesini alan Ahval, paylaştığı sunuma “özellikle dikkat çeken kaşları, ‘metroseksüel imam’ olarak nitelenmesine yol açtı” eklemesi yaptı. Hafızın “yaşam tarzı”na “muhafazakârlardan gelen tepki”ye dikkat çeken Ahval sitesi devam ediyor: “Alışılmışın dışında bir din görevlisi portresi çiziyor. Bu nedenle islamcı ve muhafazakarların da eleştiri odağı haline gelmiş bir isim.”

“TRT ekranlarında Kur’an okuyan hafız” haberini Yurt Gazetesi “alışılmışın dışında bakımlı görüntüsüyle dikkat çeken görüntüsünü”ne dikkat çekerek, Gerçek Gündem sitesi ise

“TRT’nin hilal kaşlı hafızı sosyal medyada olay oldu!” başlığıyla verdi.

Hafız Mustafa Özyılmaz’ın “kaşları ve fiziği ile sosyal medyada dikkat çekmesi”-ni paylaşan Samsun Haber ise okurlarına, “Fenomen Hafız OMÜ Mezunu Çıktı” müjdesini verdi. Samsun Haber’in bir okuru “Mustafa hoca atakum kamalı mahallesinden samsunludur kendisi” yorumu düşerken, diğeri “Fenomen miymis yeni. görüyorum” diyor. Bir diğerk okur ise “ya kaşlar felan olmamış hocam hocalara saygılıyız da rajona ters :)” diye yorumluyor. “Sporsuz ve Kuran’sız bir hayat düşünemiyorum” diyen Hafız Mustafa Özyılmaz, sportif başarılarını sıralarken, futbol, atletizm, masa tenisi, hentbol, taekwondo ve voleybolu sayıyor.

“Hafız Mustafa” bir yıl önce instagram hesabından, “herşeyimizi eleştiriyor” dediği “sözde klavye muslmanlarına” hitaben bir “duyuru” yapıyor: “Bazı insanlar var burada; bizleri tanımadan hakkımızda ileri geri konuşuyor, herşeyimizi eleştiriyor... Herşeyi sadece kendileri biliyor...Sanki sadece kendileri Cennete girecek, onlar gibi olmayan,onlar gibi düşünmeyen,onlar gibi giyinmeyen herkes cehenneme girecekmiş gibi konuşuyor...Burada dinden imandan bahseder dışarda yapmadığı pislik yemediği nane yoktur! Ben 4 4 lük bir insan değilim benim de hatalarım olabilir, ama enazından iki yüzlü bir insan değilim, dışarda nasılsam burada da oyleyim, her halimi paylaşırım hiç kimseden korkmam çekinmem. Bakın, beni yakından tanıyan dostlarım iyi bilir. Hiçbir eleştiriden gocunmam, rahatsız olmam, silmem öylece durur. Ancak eğer bu eleştiriler hakaret seviyesine çıkarsa onun cezasını keserim. Herkes haddini bilecek! (Not: bu arada ben imam veya müezzin değilim, Beden eğitimi öğretmeniyim.Giydiğim eşofmana kadar laf eden sözde klavye muslmanlarına duyurulur. Kusura bakmayın derslere de takım elbiseyle giremem!)”

“Duyuru” binden fazla “like” alıyor ve takipçileri yorumlarıyla Hafız’ı teselli ediyor. Bir takipçi, “Milletin görünüşüne bakar haram der kendisi maşallah ile inşallah ile ona buna yürür.” diyerek tepki gösterirken, bir kadın takipçi ekliyor: “Bu zamanda imanı tutmak çok zor. Evlerimize elektronik cihazlarla birlikte giren haramlar artık kaniksandi.. Maalesef hepimiz tüm hayatımızı teşhir eder olduk. Riya denen şey ayyuka çıktı. Yediğini içtiğini çekebilmek için özel sofraya bile var. Bir de her paylaşıma eleştiri yapma modası var ki işte o insanı büyük günaha sokuyor. Meşguliyeti Allahın kitabı olan mesleğiyle ilgili fotolar paylaşan bir insanı takdir edeceğine tenkit eden kişiler aynaya baksın.Acaba ben sesim bu kadar güzel olsaydı elime gitar mı alırdım Kuran mı diye.. Her çocuk kendine idol bulur. Mustafa Bey iyi bir örnek bence çocuklarımıza Kur’an-i Kerim’i sevdirebilecek birisi. Allah razı olsun.”

“Seni beğenmeyen gitsin çok afedersin kendi götüne göbeğine baksın. Fit sportmen hoca olmuyormu yani anlamış değilim.”

“Of insanlar ne kadar çabuk eleştiriyor imam görseler imam kafede otursa vay efendim bir de imam olacak gibi laflar o insan değil mi ya hoca da sizin gibi olsun modern medeni sporunu da yapan tatiline de giden bakımını da yapan”

“Sosyal medyada sürekli fotoğrafları dolaşan” Hafız Mustafa Özyılmaz, giyimine kuşamına laf edenlerden yakındığı paylaşımından bir sene sonra ise gene instagram hesabında, kendisiyle ilgili “sosyal medyada dikkat çeken hafız” haber kupürünü memnuniyetle paylaşır ve beş binden fazla “like” alırken, takipçilerinin desteği “maşallah... maşallah...” ile “islamda bedene iyi bakma” yorumları arasında sıralanıyor.

“Maşallah... hem dünyaya hem ahirete çalışmış” övgüsünden “Milletin derdi kaşın olmuş kardeş hafız olmusun kimin umrunda” sitemine salınan yorumlar dönüp dolaşıp “beden bakımı”na geliyor: “Bazıları diyor bir insan hem dindar olup hem kendine bakabilir diye ama zaten bakım temizlik demektir . Bir müslüman da temiz yani bakımlı olmalıdır. Bakımlı olan insanlar dinsiz mi ? Herşeyiyle maşallah diyelim kardeşimize.”

“İlk izlediğimde eşime dedim aaa kaşlara bak adamdaki bakıma bak hem kuran okuyor hem de artist şimdi hepimiz aydınlandık iyi oldu iyi . Allah sizin gibi gençleri var etsin. O kaşlar olmasa bende sizi bilmicektim”

“Kaşlarınız tüm sosyal medyada dilden dile dolaşırken bir bakayım dedim kim bu hoca maşallah diyelim kafamızda oluşmuş kalıplaşmış tüm hocaların dışında bir çizginiz var”

“Türk filmlerinde dayatılan, pis , dolandırıcı sahtekâr hoca tipi dışında has bir delikanlıyla karşılaştılar ya müslümana yakıştıramadılar. Aslan hemşerim kardeşim bozma moralini. Allah’a emanet olun.”

“iyi ki sosyal medyada dolaşmış bu resimler. böylece harika bir insan tanımış olduk”

“Bakimlisiniz ve vücudunuzla ilgi cekiyorsunuz. Kiyafetiniz vucut hatlarınıza oldukça oturuyor. Hem hayattan baginizi koparmiyorsunuz hemde maneviyatinizi yerine getirip bu meslegi yapıyorsunuz.Biraz sfnizi incelediminde de gordum ki herkes begeniyor sizi. Benim tek dilegim kadınlara da ayni sekilde tepki verilmesi. “Yok sen suslumansin. Hicbir kivrimin gorunmeyecek. Duzgun ortun.O nasil basortusu? Kocanın dedigi kiymetlidir. ” tarzı sürekli kadini yönetmeye çalışan kesimler umarım tukenir. Bence iyi bir orneksiniz.”

“Müslüman fakir hakir paspal olacak görüşünü yıkıyoruz ve bunu kabullenmeleri de kolay olmayacak. Çünkü bu dünya onların şimdi bizde ortak çıktık onlara göre... yolun açık olsun kardeşim selam ve dua ile...”

“Hocam siz bu ülkeye bu ülkede size iftira atan insanlara fazlasınız. Ekşi sözlük denen pislik çukurunda eleştiri almanız normal fazla takılmayın. Tebrikler”

Öte yandan, aynı fotoğrafı “hoca da hocaymış be, tütütü maşallah” beğenisiyle paylaşan bir twitter kullanıcısı, iki gün sonra fotoğrafın altına, “hoca instadan hepimize sallamış ya, ne yaptysak sanki güzel kaşlı, nur yüzlü dedik. ne dedik hoca ne dediiiiik” yorumu ekliyordu.

“TRT ekranlarında Kur’an okuyan hafız”ın sosyal medyada dolaşıma giren söz konusu fotoğrafı, homofobik söylemlerin de saçılıp dolaşıma girmesini beraberinde getirdi.

Bir twitter kullanıcısı, Samsun’da sahne aldığı mekânda homofobik saldırıya uğrayan bir başka sosyal medya fenomeni DJ Kerimcan Durmaz’ın fotoğrafı ile “TRT’de Kur’an okuyan hocanın kaşları” fotoğrafını “Ablan imam bebeğim” kolajıyla paylaştı.

Bir başka sosyal medya hesabının homofobik “espri”sinde gene DJ Kerimcan’a göndermeli “Kaşların bakımı özenle yapılmış - İmamcan Durmaz mı bu?” deniyor ama esprisine takipçilerinden beklediği ilgiyi göremiyor.

Hafız Mustafa Özyılmaz’a yönelik sosyal medyada dolaşıma sokulan homofobik söylemli önyargılar, hafızın heteroseksüel cinsel yönelimine dair kuşkudan kaynaklı olmayıp, asıl olarak, heteroseksüel maskülenliğin hâkim sınırlarını zorlamasına karşı kişilerin kendi toplumsal cinsiyet kimliklerini savunma ve sağlama alma hedefiyle ifade edildiği görülüyor.

Homofobi, ister kişinin kendisinde olsun ister başka bir kişide rastlasın; kaçınılması ya da yok edilmesi gereken “eşcinsellik algısı” için kullanılır. Homofobik önyargının yöneltildiği kişinin ille de heteroseksüellikten başka bir cinsel yönelime sahip olması gerekmez. Bu aşamada devreye heteroseksizm girer ve toplumda kabul görece biricik cinsel yönelimin heteroseksüellik olması gerektiğini dayatır. Ardından, farklı cinsel yönelimi olan insanlara “heteroseksüel gibi” davranmaları yönünde dayatılan kurallar bütünü heteronormativite karşımıza çıkar. İşte tam da bu noktada heteronormativite sadece farklı cinsel yönelimi olan insanlara değil heteroseksüellere de dayatılır: “Benim kaşımdan düzgün yeminle kadınlığımdan utandım”

“Hocalar caga ayak uyduruyor laf ediyorsunuz. geri kalıyor laf ediyorsunuz. adam belli ki sosyal bir hoca”

“TRT’de Kur’an okuyan Mustafa Özyılmaz’ın kaşları olay oldu” haberine Mynet sitesinin takipçileri 94 “yorum” düştüler.

Bir yorum “hocaların gerçek yuzu hocalarda evrim degistirdi gunumuzdeki hicbir hocaya guvenmiyorum tamamen maddiyatçılar” derken, 2120 oy alıyor ve 1389’u katılırken, 731 takipçi bu “yorum”u beğenmiyor.

Bir diğer yorumda, “Ya arkadaşlar hocalar caga ayak uyduruyor laf ediyorsunuz. geri kalıyor laf ediyorsunuz. adam belli ki sosyal bir hoca” eleştirisi geliyor ve 2114oy alıyor ve bu “yorum”u sadece 193 kişi beğenmiyor.

Mynet takipçileri arasında Hafız Mustafa Özyılmaz’ın “kaş aldırması”nı, “modern bir hocaymış” diye olumlu karşılayan bir takipçi, Cübbeli Ahmet Hoca’nın “kaş aldırma haram mıdır?” tartışmasını hatırlatıyor.

Nihayet “konu”yu bir başka takipçi, “LGBT isimli topluluk”a getiriyor ve tamamı büyük harflerle şu yorumu düşüyor: “şimdi C H P liler bu hocaya şey mey. derler. ama düne akdar ve her zaman LGBT isimli topluluk ! için cinsel tercihleri bunların. özgürlük var .. dünya görüşü var deyip .. nasıl çığırtaçlıklar yapacaklar bu C H P liler bakacam yorumlarına :)” Hemen ardından bir takipçi, “şey mey ne la” diye soruyor.

Mynet takipçileri arasında, “ehli metroseksüel”, “bence gıtsın fitnes hocası olsun”, “ne hoca ya güzellik yarışmasına gitsin”, “hoca değil metroseksüel hoca bu :)” yorumları ilgi görmezken, bir takipçi de, “başkası yapsa tüm dinciler homo derler kendilerinden olunca çıt yok, sorun değil derler, ağzından çıkana bak derler” eleştirisi getiriyor.

“hocanın okuduguna temizliğine karizmazına ve diksiyonuna bak . tipine kaşına gözüne değil bırakın şekilciliği”

“insan bakımlı olmalı! bir şeye haram demek için Allahın emri gerekir. ayrıca din paspallığı emretmez... bunlar Hep Kuranın yerine geleneği koymaktan kaynaklanıyor. ayda yılda bakımlı temiz bir din adamı gördük Allah aşkına başlamadan bitirmeyin bu umudu!”

“ne var bunda arkadaş demekki adamın kaşları şekilsiz çok fazla, adam düzeltmiş ! saç kesip düzeltiyorsun sakal kesip düzeltiyorsun bıyık kesip düzeltiyorsun kaşı kesip düzeltince ne oluyor sanki! boş boş işlerle uğraşmakta üstümüze yok!”

Mynet'in internet sitesinde paylaştığı “TRT’de Kur’an okuyan Mustafa Özyılmaz’ın kaşları olay oldu” haberine düşülen okur yorumlarındaki üsluptan farklı olarak, haberin Mynet facebook sayfasında paylaşımına yapılan yorumların küfür ve hakaretle açıldığı görülüyor.

Kaş aldırmanın kadına mı, erkeğe mi “haram” olduğu tartışmaları karşılıklı küfür ve hakaretlerle seyrederken, bir kadın takipçi, “resmen kadın misali kaşlarını aldırıp garip bir hâle girmiş. Ayıptır bu yaptığı” diyor. Bir başka kadın takipçi ise “Hocanın cinsel tercihide kendini ilgilendirir, kerimcana benziyo” diyor ve basıyor kahkahayı.

Mynet'in facebook sayfasında bir kadın takipçi, “belki de ekrana çıkan herkese yapılan makyajdan öyle görünüyor olamaz mı” sorusunu hatırlatsa da, “resmen kadın misali... ayıptır bu yaptığı” yorumunu düşen kadın takipçi gene yetiştiriyor ve “Fatih Ürek aklıma geldi bunu görünce” diyor.

Bir erkek takipçi ise “Bu nasıl erkek? Erkek adam böyle kaş almaz zaten dinimizdede mübah değildir.Kadına haram olduğu gibi erkeğede haramdır” diye tekrar tekrar yorum düşerek diğer takipçileri ikna etmeye çalışıyor.

Nihayet bir grup erkek takipçi “konu”yu erkekçe sulandırma aşamasına geçiyor ve “hoca kaşlarını aldırılmış” yorumu ilk defa yapılan bir “espri”ymiş gibi karşılıklı eğleniyorlar. “Kadın gibi kaşını almış”, “Bülent teyze gibi kaşını almış”, “Hoca annesi gibi kaşını almış”, “Acaba kaşını kimin için almış”, “Kerimcana özenmiş olabilir”, “Metroş”, “Dudak boyası eksik” ve nihayet “Yakında Gaylardanda bir Hoca TRT ye cikarsa hiç şaşırmayın.”

Haberi paylaşan Mynet internet sitesine yönelik küfür ve hakaretler nihayet tehdide varıyor: “Mynet bence seninde oran buran oynuyor dikkat et bu ülkede orası burası oynayanların halinin ne olduğunu biliyorsun ona göre siyoniste hizmetkarlık etme bu millet sana haddini bildirir yoksa.”

Hafız Mustafa Özyılmaz'ın TRT "Ramazan Sevinci" programından alınan ve sosyal medyada dolaşıma giren söz konusu fotoğraf ile Ekşi Sözlük'te "kaşlarını alan hocaefendi" başlığı açılıyor ve düşülen ilk yorum: "metroseksüel olmak isteyen, özgür bir imamdır ama biraz şey olmuş sanki."

Ekşi Sözlük'te "kaşlarını alan hocaefendi" başlığı altına düşülen yorumlar "... biraz şey olmuş..."la başlayıp diğer sosyal medya ortamları ile internet sitelerindeki cinsiyetçi ve homofobik söylemlerden farkı olmayan bir seviye ile devam ederken, biri daha ikinci sayfadan, diğeri de son sayfadan iki "yorum" alıp "ekşi-sözlük"ten çıkalım:

"insanlar ile alenen dalga geçmek ne zamandan beridir meziyet olmuştur beyefendiler? 24 saat burada kuru sıkı liberal söylemler yaparsınız. ancak ilk sınavınızı kaybedersiniz böyle bir ahmaklık ile. yakışıp yakışmaması ayrı. islam'daki kaş aldırma sorunu çözümü içtihadında imam efendinin hangi tarafı seçmiş olduğu meselesi de ayrı. ama kişinin onuru ile oynamak bu kadar kolay mı? şahsiyet hakları bu kadar kolay mı ihlal edilmeli? şuraya bir resmini koy desek ekşi sözlüğe bi daha girmezsin korkundan. gelmiş adama top muamelesi çekiyorsun."

"hayatı spor yapmakla geçmiş bir insanın kaşlarını düzeltmesi özgürlükçü bir sözlüğün yazarları için dert olmamalı. sakal bıraksa eleştirilir, kaşlarını düzeltse eleştirilir, küpe taksa eleştirilir, sürme çekse eleştirilir. velhasıl işimiz zor."

"TRT'de Kur'an okuyan Mustafa Özyılmaz'ın kaşları"nın sosyal medyada "olay" olması ile br kez daha gündeme gelen "erkeklik" tartışmaları nerdeyse yüzyıllardır hiç bitmez. Toplumsal cinsiyetin inşa edildiği toplumsal süreçlerin değişip dönüşmesiyle söz konusu tartışmaların seyri değişse de her seferinde ve her dönemde, "kadının erkekleşmesinden, erkeğin kadınlaşmasından" şikâyet edilir ve kadınlar neyse de asıl olarak "erkekler farklılaşıyor mu" sorusu sorulur.

"Kaş aldırma" ne ki erkeklerin, tabii ki hetero erkeklerin "güzellik" serüveninin estetik ameliyatlarına kadar uzandığı gerçeği de yeni bir "konu" sayılmaz:

"Bir makyajla üzeri gölgelenmeye çalışılan toplumsal erkeklik nedir? Heteroseksüel erkek iktidarıyla korunan toplumsal erkeklik, o iktidarın kurumlarınca yeniden yeniden üretilir. Birçok hetero erkek süreci toplumsal erkeklikten vazgeçmek eşittir eşcinsellik olarak algıladığından ikilemler yaşayabiliyor. Rol ve davranış kalıplarına uymayan en küçük bir hareket ve yönelimin (karı mısın, ibne misin?) şiddetle cezalandırıldığı ortada iken söz konusu kaygılar anlaşılabilir. Rol ve davranış kalıplarının adı üstünde toplumsal kategorilerce belirlendiğini ve her zaman değişebildiğini ve değişebileceğini görmek lazım."

“Fiziksel değişiklikler sosyokültürel çağrışımlıdır. Yani sembolik bir anlam da taşırlar. Kadınsılık ve erkeksiliğin dışında bir süreçtir bu. 60’lı ve 70’li yıllarda erkeğin uzun saçı bir asilik belirtisi idi ve köylerde bile klasik uzun saçlı erkekler olurdu. 80’lerle birlikte hatta biraz daha erkenlerde saçlar birden kısaldı. Günümüzde kırdada uzun saçlı erkek görmek belki de imkânsız iken kentlerde yeniden saçlar uzadı. Ama hiç kimsenin aklına asilik ya da devrimcilik gelmiyor. Artık uzun saçlı bir erkek hele de atkuyruğu yapmıősa ya entel ya da ibne olarak algılanıyor. Giysiler, takılar ve benzeri şeylerin sosyo kültürel süreçte birden çok anlamları olabiliyor ve aynı şeyler farklı zamanlarda farklı anlamlar kazanabiliyor. Bu anlamları ilgili zaman ve mekânda değerlendirmek gerekir.”

Cinsiyet ifadesi, kişinin biyolojik varsayılan atanmış cinsiyeti ve cinsiyet kimliğinden bağımsız sergilenebilir. Kişiler, davranışlarıyla cinsel yönelimlerini ifade edebilecekleri gibi etmeyebilirler de. Diğer taraftan, cinsiyet kimliği de, sadece bedenle ilgili olmayıp, psikolojik ve sosyal yönleri de içeren bir sürece işaret eder. Nihayet “cinsiyet ifadesi”, kişinin biyolojik/atanmış cinsiyet veya cinsiyet kimliğinden beklenir rol ve sorumlulukları karşılayabileceği gibi farklı da olabilir.

“Biyolojik cinsiyet”, insanları “kadın” ya da “erkek” olarak genetik, fizyolojik ve biyolojik özellikleri üzerinden tanımlar. Bu sınıflandırmada “biyolojik farklılıklar” temel alınır. Bununla birlikte, insanların toplumsal iliőikiler içinde kadın, erkek ve diğer cinsiyetlere atfen belirlenen konumlarının ve bu işbölümünün gerektirdiği rol ve sorumlulukların biyolojik cinsiyetleri ile bir ilgisi yoktur. Bu normlar tamamen toplumsal süreçlerde inşa edilir, zaman içinde ve toplumdan topluma değişebilir. Dolayısıyla toplumsal cinsiyet dinamik bir kavram olarak belli bir zaman döneminde belli bir kültürde “erkeksi” ya da “kadınsı” kabul edilen rol ve davranış özellikleri üzerinden tanımlanır. Bu özellikler saç Şekli ve giyim stilinden, insanların konuşma ya da duygularını ifade etme tarzlarına kadar uzanan büyük bir çeşitlilik içindedir. Ayrıca, toplumsal cinsiyet, toplumsal önyargı haline gelmiş iki sabit toplumsal cinsiyet kimliği düşüncesinin ötesine geçerek farklı cinsiyet kimliklerini içeren bir kavramsallaştırmadır. Başka bir deyişle, bu tanımlamada erkek, kadın ya da trans olarak kendimize dair içsel algımızı ifade eden toplumsal cinsiyet kimlikleri yer alır.

Nihayetinde, farklı kültürlerde, farklı coğrafyalarda ve farklı tarihsel zamanlarda kadınlara ve erkeklere toplumsal olarak yüklenen roller ve sorumluluklar bütününü ifade eden toplumsal cinsiyet, toplumsal süreçlerde inşa edilir ve dönüştürülebilir. Tipik olarak kadınlara ya da erkeklere ait özellikler ve beceriler ile değişik durumlarda kadın ve erkeklerden genellikle beklenen davranış biçimlerini de içerebilir. Toplumsal cinsiyet kavramı; kadın ve erkeğin toplum içindeki farklı rollerini, sosyal konumlarını, ekonomik ve politik güçlerini yansıtır ve aynı zamanda tüm bunları etkiler.

Haziran: Özgürlük ve eşitlik olmadan 3'ün 1'i yetmez!

İstanbul Onur Yürüyüşü'ne karşı 2015'te başlayan polis saldırıları ve ardından her yıl otomatikçe bağlanan Valilik yasağıyla bir Onur Ayı daha geldi geçti.

En son 2014 senesinde herhangi bir engelleme ile karşılaşmadan yapılan İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü hemen ertesi sene sokakta işkenceye varacak şekilde polis saldırısıyla engellendi. Son üç senedir ise İstanbul Valiliği aynı kopyala-yapıştır gerekçelerle Onur Yürüyüşlerini yasaklıyor.

İstanbul Valiliğinin son iki yıldır “Ramazan’a denk gelmeyen” ve bu yıl hiçbir tehdit almamış yürüyüşü yasaklamasına tepki gösteren Onur Haftası Komitesi, söz konusu “yasak” kararının, ayrımcı bir uygulama olmakla kalmayıp, LGBTİ+’lara yönelik nefreti körüklemekten başka hiçbir şeye hizmet etmeyeceğine dikkat çekiyor.

İstanbul Onur Yürüyüşü'ne karşı işte o “körüklenen” nefretin cinsiyetçi, transFOBİK ve homofobik seyrinin Haziran ayında sosyal medya ile internet ortamlarında nasıl yükselişe geçtiğinin takibini yaptık.

Ankara ve Adana yasakları arasında bu yıl İzmir ve Bodrum’da sorunsuz gerçekleşen LGBTİ Onur Yürüyüşleri, Valilik ve Emniyet kısılcığında İstanbul’da bir kez daha engellenirken, Akit, nefret söylemi üretme ve yayma işinde gene başı çekti.

Anadolu Ajansı (AA), İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü’nü görmezden gelirken, yürüyüşe karşı yasak çağrıcılarının açıklamalarına aracılık etmeyi tercih etti. Ayrımcı, ırkçı ve nefret söylemi ile kaleme alınmış dezenformasyon bültenini “haber” diye aktaran Anadolu Ajansı twitter hesabına düşülen tek takipçi yorumu “Allah a şükür birileri dur dedi bu sapıklara” ifadesi oldu.

İstanbul Onur Haftası ve LGBTİ+ Onur Yürüyüşü’nü, “LGBTİ hastalığına kapılmış sapkınlar, İstanbul’da yine ahlâksızlık kusmaya hazırlanıyor” ihbarı ile “haber”leş-tiren Milli Gazete, İstanbul Valiliğine yürüyüşün yasaklanması çağrısı yaptı.

Milli Gazete’nin “Sapkınlar, İstanbul’da ahlâksızlık kusmaya hazırlanıyor” çağrısına, “Onlara vakıf dernek kurma hakkını verip kanunlaştıran kim?” yorumu düşülürken, bir başka yorumda en son seçimlere gönderme ile “Destekleyip ittifak yaptığınız Mahmut Tanal’da en önde yürüyecek. Karamollada gidip yürür belki, hani herkesi kucaklayan bir partiydi. Unutmadık” deniliyor.

İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü’nü, “LGBT’li sapkınlar yine sahneye çıktı” nefret söylemiyle gören Akit’in twitter paylaşımına, “LGBT için yürümek; Kırmızı ışıkta geçmektir...” yazısını “yorum” olarak ekleyen Milli Gazete yazarlarından Selahaddin Gezer’den destek geliyor.

Milli Gazete'nin "sapkınlar" haberine düşülen "okur" yorumlarında "haber"nin nefret söylemi yeniden üretilirken, takipçiler arasında "Saadet" ile "AKP" taraftarları atışmaları dikkat çekiyor.

Akit'in, "Rezil güruh yürüyüş boyunca homofobi ve transfobiye karşı sloganlar attı." dediği "sapkınlar" haberine düşülen "okur" yorumlarında söz konusu "homofobi" ve "transfobi" sergilendi. "AKİT. Bu pi.lerin reklamını ballandıra ballandıra yapmayın.ne o hayırdır başka haberini kalmadı" tepkisi gösteren bir "yorum" haricinde bütün tepki ve çağrılar belediye, valilik, hükümet ve devlete yönelik ifade edildi.

Tamamı büyük harflerle "Bu LGBT Denilen Pacavraları Avrupa Türkiyeye Gönderiyor" yorumuna karşılık bir başka takipçi, "Ne Avrupa gönderiyo ya, bunlar bizim yerli malı rezil ibne ve lezbiyenler. Bunların dertleri siyaset filan değil var olan ahlaksızlığa milleti daha da alıştırmak istiyorlar." yorumu düşüyor.

"İstanbul Sözleşmesi"nden "AB uyum yasaları"na Hükümeti eleştirme yarışına giren Akit okurlarının homofobik ve transfobik nefret söylemleri ifadeleri arasında iki yorum, "ne güzel hepsi bir arada. kimlik tespiti yap ..." ile "bu sapkınların vatanı milleti dini yok, bunlar hepsini toplayip ...." dikkat çekiyor.

CNN Türk'ün "LGBTİ bireylerin Onur Yürüyüşü bekleyişi" haberine, bir takipçi, "İbneliğin onuru mu var? Ya da orospuluğun?" derken, bir başka takipçi, "bunların onur haftası neden 1 ay sürüyor amk?" diye soruyor.

"Yurttaş Haberciliği" yaptığını belirten Ötekilerin Postası'nın İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü paylaşımının altında "yurttaşlar" tartışıyor. Bir takipçi "Ne onuru yavvv böyle saçmalık mı olur.." diyor ve devam ediyor: "Ya Onurun anlamını mı bilmiyorlar ya da milletle dalga geçiyorlar. Yaptıkları iğrenç şeyleri meşrulaştırmaya çalışıyorlar. Allah tan korkmaz kuldan utanmazlar. Bu işi alenen yapıp gazabı üzerlerine çekiyorlar. Yazık çok yazık. Yaşadığı toplumun değerlerini de hiçe sayıyorlar."

Ötekilerin Postası facebook sayfasındaki "onur" tartışmaları, "Gizli ne bok yerse yesinler sorun değil Açık açık yürüyüş yapıp milletin ahlakını bozmak ayrı bi kaşarlık" ile "Onur haftasında(Pride) kastedilen onur, kişinin kendi oluşunun onurudur, kendi varoluşundan utanmayınsının yansımasıdır.(Wikipedia'dan aldım, Türkiye'de yasak olduğu için Türkiye'de anlamını unutmuş olanlar olabilir!)" yorumları arasında seyrediyor.

BBC Türkçe'nin yayınladığı bir haber-videoda, İstanbul Onur Yürüyüşü'ne saldıran polislerin amirlerinden birinin, hak savunucusu avukatlardan birine, "Bundan sonra bir daha 3'ün 1'ini alırsınız izin diye" küfrü duyuluyor. BBC Türkçe takipçi-

lerinin cinsiyetçi ve homofobik nefret söylemleri, “onurlu-onursuz” atışmalarıyla seyrederken, söz konusu polis küfrünü, Cumhuriyet gazetesi, “Polisten LGBTİ üyelerine hakaret”; Mynet, “İstanbul’daki LGBTİ+ Onur Yürüyüşü’nde polis amirinden ilginç sözler”; ensonhaber.com sitesi ise “LGBT eyleminde sokakları karıştıranlara polis müdahalesi” başlıkları ile aktardı.

BBC Türkçe’nin haberini çarpıtmakla yetinmeyen “ensonhaber” sitesi, “izinsiz gösteri düzenleyerek vatandaşın huzurunu bozan eylemciler polisten bir daha izin alamayacak” diye devam ederken, bir takipçisi, “Zaten 3 ün 1 ini istiyorlar” diyerek “yorum”u yetiştiriyor. Bu “yorum”un, ensonhaber.com takipçilerince pek beğenildiği ve “müdüüm” yaltaklanmasıyla tekrar tekrar paylaşıldığı görülüyor.

Mynet’in, hak savunucusu avukatın maruz kaldığı küfrü, “polis amirinden ilginç sözler” diye aktardığı habere “yorum” düşen okurlardan bazıları, “amirim zaten onların istediği o” cinsiyetçi ve homofobik nefret söylemini “geyik” niyetine çevirmeye devam ediyorlar.

DW Türkçe, “Polis grubun basın açıklamasına izin verse de daha sonra yürüyüş yapmak isteyenlere biber gazı ve plastik mermi ile müdahale etti” diye verdiği 1 Temmuz’daki Onur Yürüyüşü haberinin videosunu youtube kanalında yayınladı.

Takipçilerine “etik kuralları”nı hatırlatan DW Türkçe, “hakaret, küfür, nefret söylemi, taciz, tehdit veya ırkçı söylemler içeren yorumların silineceğini” söylüyor.

Bu “etik kurallar” notunun hemen altında, geleneksel “top” muhabbetinden, “lut kavminden ibret almayan insanlar” otomatiğine cins cins cinsiyetçi ve homofobik küfürler sıralanıyor. Gene, hakaret ve küfür gelgitinde “onurlu-onursuz” atışmalarının, DW Türkçe takipçilerinin “yorum”ları arasında geniş yer tuttuğu görülüyor.

“Fatih’in fethettiği İstanbul ibnelere mi kalmış? Bu nasıl ahlaksızlık lan böyle?!” yorumu düşen bir takipçi ise fazlasıyla “yanıt” alacağından emin olmalı. Bir başka takipçi ise hızını alamıyor, “Ah ah Oraya işte Atamız TimurLenk yüzlerce fil ve binlerce Türkmen mücahidle girecrk ve hepsini fillerin altında çiğneyecek” derken, gelen “yanıt”lar üzerine, cinsiyetçi küfürden girip ırkçı aşağılamaya saydıyor.

DW Türkçe’nin haber yayınından yakınan bir takipçi, “Keşke biraz da kendi ülkelerindeki ırkçılık, islamafofi ve benzeri insan dışı ayrımcılıklarını videoya alıp türkçeye çevirip bize servis etseler” siteminde bulunuyor.

DW’in, İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü’ne polis müdahalesi videosunu izleyen bir takipçi, “Tövbe estağfurullah nereye geldik artık..layiklik işte böyle insanları çıkarır..” derken, biz de diğer takipçilerin nefret mesajlarından bir demet derledik:

“Aids kokusu geldi burnuma”

“abi bune ya midem bulanıyor iğrenç tiplere felan bi bak ya kusacam yeminle bunlar insan felan olamaz”

“Bunlar için bi hastane acilip hepsi tedavi edilmesi lazım bu bir hastalıktır tedavi edilebilir doğaya aykırı bir yaşam tarzının kesinlikle tedavi edilmesi lazım”

“atacan bi bomba şuraya sonra her yer gökkuşağı shshsj”

“İnşaallah ülkemiz en kısa zamanda lgbtlilerde tamam kurtulur”

“Homosexuellerin vatandaşlıktan atılma süreçleri kanunla sabitleştirilsin”

“Kendi aralarında ne yaşıyorlarsa yaşasınlar ama bunu yürüyüşe dökme hakları yok”

Gazeteci İrfan Değirmenci, 1 Temmuz İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü günü bir tweet attı ve “Sık sık nefret suçlarıyla karşı karşıya kalan lgbti bireylerin senede bir gün, ayrımcılığa ve nefrete karşı yürümesine gösterilen tepki, ülke demokrasisiyle doğru orantılıdır” paylaşımı yaptı. Tweetine ek yapan ve parantez içinde (Bu tweetin altına yazılacak olanlar da demokrasi kültürü ve ahlak bilgisini gösterir) notu düşen Değirmenci’yi takipçileri yanıltılmayarak hakaret, küfür, alay ile cinsiyetçi, homofobik ve transfobik nefret söylemi üretmede yarışıyorlar.

4 binden fazla beğenilen, 500’den fazla rt edilen ve 300’den fazla yanıtlanan gazeteci İrfan Değirmenci’nin tweetine gelen ilk tepki, “Kendi aralarında ne yaşıyorlarsa yaşasınlar ama bunu yürüyüşe dökme hakları yok.” oldu. Bir başka takipçi ekliyor: “Bu kadar demokratik(!) olmak zorunda mısın? Kendi içlerinde ne halleri varsa görsünler Ama kimseye görünmesinler.İğrençliklerini görmek zorunda bırakan bir demokrasi kültürünü edinmesek de olur.”

Gazeteci ve HDP İstanbul Milletvekili Ahmet Şık, 1 Temmuz’da, Mis Sokak’tan paylaştığı İstanbul Onur Yürüyüşü videosuna verilen bir tepki: “Ahmet sende çok pis bozdun onca delikanlıca direnişin onca emeğinin sonucunda yarattığın güveni vekillikle taclandırıp böyle yayınlarla halkın baş sorunları dururken tribüne oynaman yozlaşmanın dibindesin dedirtiyor insana..”

Feminist ve bir başka HDP İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm’ün Onur Yürüyüşü tweetine yönelik hakaretler, cinsiyetçi, homofobik ve transfobik nefret ile harmanlanırken, yetmiyor, hem “Türk halkı” adına hem “Kürt halkı” adına ırkçı küfürler geliyor.

“Gökkuşağının tüm renkleriyle varız, varolacağız” tweeti atan HDP İstanbul İl Örgütü ise tekrar tekrar “Kürtlerin yeterince sorun yok mu? Ölümle kalım arasında duruyorken Homoseksüelleri savunmak Kürtlere mi kalmış ?” tepkileri ile karşılıyor.

HDP Ekolojiden Sorumlu Eş Genel Başkan Yardımcı ve İzmir Milletvekili Murat Çepni, “Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği insanın temel varoluşudur. Baskılanamaz, kalıplara sığdırılmaz, cezalandırılmaz! İstanbul Valiliği'nin Onur Yürüyüşü'nü yasaklaması, LGBTİ+'lere yönelik nefretin ifadesidir.” tweeti atıyor ama dikkat ettiği nefretin, cinsiyetçi, homofobik, transfobik ve ırkçı her türlü ifadesiyle karşı karşıya kalıyor.

“Öldürürüm demiyorum ama bu konuda süslenip normal bişeymiş gibi gösterilmesin”

CHP İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıku'nun LGBTİ+ Hakları Taahhünamesi'ni imzaladığını duyurmasıyla başlayan alay, aşağılama, hakaret ve küfrün cinsiyetçi, homofobik ve ırkçı nefret söylemi taarruzu, İstanbul Onur Haftası ve İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü tweetlerine yönelik devam etti.

Onur Haftası kutlama mesajı paylaşan insan hakları aktivisti ve hukukçu Sezgin Tanrıku'nun, “LGBTİ+ bireylerin Türkiye'deki özgürlük mücadelelerine her zaman ortak olacağız” tweeti, “Müslümanım diyen herkes buna tepki gösterir. Dilerim Allah'tan lut kavmi gibi helak olur böylelerinin cümlesi...” ile karşılandı.

Söz konusu takipçi, “Müslüman ailelerde eşcinsel doğmaz mı” yanıtları üzerine, “Daha öncesinde bunun hormonal bir hastalık olduğunu biliyordum lakin şimdi özellikle araştırdım ve cinsel tercihiş. Bu tarz herhangi birisine asla ama asla saygı duymam. Öldürürüm demiyorum ama bu konuda süslenip normal bişeymiş gibi gösterilmesin. Allah hepsini islah etsin.” diyerek, “helak”tan vazgeçiyor ama tartışma uzayınca, “Nette öyle yazıyor ve çok da ilgilendirmiyor... Sapkınlık resmen...” kesip atıyor.

Hak temelli yaklaşımı için Milletvekiline teşekkür eden takipçi paylaşımların arasında çok geçmeden “Hepiniz ibnesiniz hepiniz ermenisiniz biliyorum. Allah'ın laneti üzerinize olsun sapık zihniyet” cevabı giriyor. Bir takipçi, “Defol giy atamin partisinden istifa et” derken, bir başka takipçi, “Diyarbakırda Lgbtı demezler Sezgin. Oglanbeş, totoş, godoş,nonoş falan derler. Hic bir isin kalmadı gidip bunların işleriyle ilgilen. Umarım sonunda onlar gibi olmazsın!” diyerek devam ediyor.

Bir takipçi, “çok demokratsın ya, açıklasana çocukların gay lezbiyen olsa ne yaparsın? yoksa elalemin çocuğu ne olursa oluncu musun?” derken, geri kalan tweetler, “Tuh ALLAH benim belanı versin.lut kavminin akıbeti senide bulsun zındık herif.” ile “Allah hepinizin belasını versin pislik insanlar. Cehennem odunları necis mahluklar.. inpelere lezbiyenlere özgürlük he. Yiyosa bi tarafınız verin bu özgürlü haysiyetsizler.” arasında alay, hakaret, küfürlerle akıyor.

İstanbul Valiliği'nin, LGBTİ+ Onur Yürüyüşü'nü yasaklaması üzerine, İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıku, sosyal medya hesabından, "Cinsiyetçi ve ayrımcı yaklaşımların her türüne karşıyız" dememiş miydiniz? OHAL'de İnsan Hakları İhlalleri hız kesmeden devam ediyor. Valilik 1 Temmuz'da yapılması planlanan İstanbul LGBTİ+ Onur Yürüyüşü'nü yine OHAL'i gerekeçe göstererek yasaklamış..." mesajı paylaştı.

Milletvekilinin Onur Haftasını kutlayan mesajına gelen hak tanımaz, ayrımcı yanıtlar, Onur Yürüyüşü'nü engelleyen Valilik yasağını alkışlayarak devam etti: "İbnelerin yürümesinin insan hakları ile ne alakası var gitsin gözönünde olmayan bir yerlerde yapsınlar ibneliklerini"

"devletimizle ilgili cümle kurarken ona yakışan cümleler kur ibnelikle devlet kelimelerini yan yana kullanacak hadsizlik yapma"

İstanbul Üniversitesi'nden hukukçu, Prof. Dr. Bahadır Erdem'in çok sayıda "beğeni" ve "rt" alan "Devlet LGBT'yi ONURSUZLAŞTIRAMAZ" tweetine 180'den fazla "yanıt" geldi: "İstanbul Valiliği tüm dünyada büyük bir coşku ile kutlanan herkesin destek verdiği polislerin yürüyenlerle dans ettiği LGBT Onur yürüyüşünü yasaklamış Neden? İnsan hakkı nedir bilmediğinden LGBT Onur Yürüyüşü her farklı bireyin ONURUNU temsil ediyor"

Medeni Hukuk Profesörü Hüseyin Hatemi, "devlet LGBT'yi onursuzlaştırılmaz" diyen hukukçu Bahadır Erdem'i yanıtlıyor: "Bu kişilere elbette şefkatle yaklaşıp tedavi imkanı sunulmalı amma alenen gösteri yapıp gençlerin, çocukların ruh sağlığına zarar vermelerini genel sağlığı koruma yükümlülüğü olan devletin önleme ödevi vardır aziz bahadır bey!"

Bunun üzerine bir takipçi, "Ne tedavisi aziz hocam hastalık mı? Sizin gibi bir aydın hocaya yakıştıramadım doktrini sizden okumak başka ama bu görüşünüze katılmıyorum!" sitemini paylaşıyor. Hüseyin Hatemi devam ediyor: "Yanılmışım,- nekrofiller de,sadistler de mavisakal landrular da ,pedofiller de gösteri yapsın ve emellerine ulaşsınlar ,dört dörtlük hukuk devleti olalım!subhanallah!Anarşi hukuk devleti midir?"

Hukukçu Bahadır Erdem, "Sizin söylediğinizin üstüne twitterda yazmam" diyerek Hukukçu Hüseyin Hatemi'yi saygıda kusur etmeden selamlarken, seviye gecikmeden, "Ne onur yürüyüşü, götünü siktiren adamın onurumu olur", paylaşımlarına dönüyor.

Hesabında "avukat" olduğunu belirtmiş bir takipçi ise kendinden son derece emin bir ifade ile hukukçu Bahadır Erdem'i bilgilendiriyor: ""Tüm dünyada"? Herkesin destek verdiği"? Sadece Türkiye'de mi yoksa yetmiş küsur ülkede mi

yasak? “İnsan hakkı”? Aıhs? Hukuki dayanağı neler? Sözleriniz bilimsel değil, lgbt’ci bir söylem sadece.Özel hayatın gizliliği insan hakkıdır, kamusal alanda ise sınırı devlet/toplum koyar”

Kendisini, “Akademisyen, Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi, Yerel Yönetimler, Maliye Teorisi, Galatasaraylı, Gitarist, BIG Koordinatörü, Beyoğlu Kent Konseyi Genel Sekreteri” olarak tanıtmış bir isim ise, “senin Onur Yürüyüşü dediğin şeye”, “Geçen sene Paris’te denk geldim” diyor ve devam ediyor: “İnsanın onuru çıplak gemeklemi yüceliyor? anadan doğmuş gibi çığlak gezerek mi? özgürlük, insan haklarına saygı bu mudur? Batı’nın terbiyesizliğini modernite diye insan hakları diye yutturmayın!”

Bir başka “avukat”, “Hocam , biz kadınlarla bir takım namahrem hareketlerimizi toplu yürüyüşlerle nasıl pazarlamıyorsak , onlarda aynı hassasiyeti gösterebilirler . Ben haftada bi haberlerde onların cinsel yürüyüşlerini görmek zorunda degilim .” dert yanarken; Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nden bir takipçi ise tamamı büyük harfli mesajında, “hayasızlığı, çağdaş yaşam diye yutturmaya çalışan seküler herif! sizin bu çarpık zihniyetinizin sonu inşallah bir gün gelecektir” katkısında bulunuyor.

“LGBT Onur Yürüyüşü her farklı bireyin ONURUNU temsil ediyor” dese de, hukukçu Bahadır Erdem’in maruz kaldığı alaydan aşağılamaya, hakaretten cins cins küfre, cinsiyetçi ve homofobik nefret söylemlerinin ayarının kaçtığına düşünen bir takipçi, “Evli çoluk çocuk sahibi akademisyene” söz konusu hitapların doğru olmadığını hatırlatıyor.

Aşağılama, alay etme, komik bulma, karikatürize etme, ciddiye almama seyrinde hınçla kabaran cinsiyetçi ve homofobik nefret ile dolmuş takipçiler, hukukçu Bahadır Erdem’e yetiştirmeye çalıştıkları “yanıt”lar ile aslında bir nevi hukukçu Hüseyin Hatemi’nin “mülayim” tepkisinin açılımını yapıyorlar:

“İyide sana ne oluyor kalem tutunca adamımı oldun. Prof sun düşündüğün şeye bak. Onursuzların yürüşüne destek veriyorsun”

“topitoşlar, azgınlar, aşırılar, dinsizler, eroinmanlar, maddebağımlıları, travestiler daha Bu liste uzar da uzar bunlarımı övüyorsun yoksa dersin başka mı”

“Hocaa sapkınlığın avukatlığı sanamı kaldı büyük Türkiye devletinde yaşadığını unutma devletimizle ilgili cümle kurarken ona yakışan cümleler kur ibnelikle devlet kelimelerini yan yana kullanacak hadsizlik yapma”

“Bu eleman DEVLET ÜNİVERSİTESİNDE. Gereğini yaparsınız artık.”

“Homofobi, bir gruba sahip oldukları kimlikleri nedeniyle yöneltilen her türlü ay-

rımcılık, olumsuz davranış ve tutumu içerir. Homofobi heteroseksüel ve eşcinsel kişilerde farklı derecelerde bulunabilir. Homofobi toplumsal olarak beslenen cinsiyetçi politik bir tutumdur.

“Heteroseksüel olmayan kimliklerin gizlenmesi talebi cinsel bir pratiğin gizlenmesiyle sınırlı değildir. Kişilerin kendilerini sahte bir kimlikle heteroseksüel olarak takdimi beklenir. Bu kendini inkâra dayanan, benlik duygusunu olumsuz etkileyen değerler anlayışının hâkim olduğu toplumlarda yetişen eşcinsel kişilerde erken yaşlardan, sıklıkla önergenlikten itibaren, kendi cinsine yakınlık duyma korkusu taşır ve homofobik anlayışı içselleştirebilir. Eşcinsellerin içinde yaşadıkları toplumlarda karşılaştıkları ayrımcılık, önyargılar ve kalıp yargılar özellikle eşcinsellerin, cinsel kimliklerini gizlemeden görünür olmayı daha çok tercih etmeleriyle neredeyse doğru orantılı olarak giderek artan homofobi, sadece eşcinsellerin değil, adil ve özgür bir yaşamı savunan herkesin sorunu haline geliyor.”

Temmuz: İşten atma gerekçesi: Eşcinsel ilişki...

Çalışma hayatında cinsel yönelim ayrımcılığı meselesi, farklı iş sahalarından da gelse, Temmuz ayı gündeminde öne çıkan iki gelişme oldu.

Mavi yakalı, taşeron erkek işçilerin eşcinsel ilişkisi, “üçü evli ve çocuklu ve hatta biri aynı zamanda torun sahibi” olduğu halde, yol açtıkları “çalkalanma” ve “infi-al” Kâğıthane Belediyesi sınırlarını aşamadı.

Sanat camiasında yaşanan diğer gelişme ise evlilikleri resmen bitmiş bile olsa “aile” kısılacında bir çocuğun velayet kavgasına, eski kocanın tehdit, şantaj ve nihayetinde seksist ve homofobik ifşa girişimi ile ülke gündemine oturan “kadın kadına eşcinsel ilişki” tartışması oldu.

İşten atma gerekçesi: Eşcinsel ilişki...

Kâğıthane Belediyesinin üç çöp kamyonu şoförünü “eşcinsel ilişki” gerekçesiyle tazminat ödemediği işten çıkardığını duyuran Hürriyet gazetesinin “Çöp kamyoncularının eşcinsel ilişkisi belediyeyi karıştırdı” başlıklı haberinde okuduğumuz diğer ifadeler arasında, “belediye çalkalanıyor”, “infi-al duyduğumuz bir konu”, “uygunsuz bir olay” ve nihayet “Ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller” yer alıyor. Kaos GL Derneği’nden Avukat Kerem Dikmen ise tüm bu “haller”in asıl olarak “işe almada ayrımcılığı yasaklayan Türk Ceza Kanunu 122. maddedeki eyleme uygun bir suç” olduğunu hatırlatıyor ve ekliyor: “İşten çıkarma yönündeki tasarruf özel hayata ayrımcı bir müdahale olmasının yanı sıra çalışma hakkının açık bir ihlali.”

Sanat camiasındaki işten çıkartma gelişmesinden hemen önce gündeme gelen, “Çöp kamyoncularının eşcinsel ilişkisi belediyeyi karıştırdı” haberini yorumlayan hürriyet.com.tr takipçileri de, homofobik nefret ve cinsel yönelim ayrımcılığını gizleyen “skandal” etiketli servisleri, “işçilerin cinsel hayatından belediye ye ne. Eşcinseller çalışamaz mı.” tepkisiyle karşıladılar.

“Mesai saatleri içinde değilse kimseyi alakadar etmez.” diyen okur yorumları, “Adamların özel hayatından belediyeye ne?” sorusuyla devam ediyor:

“Sizi ne insanların tercihinden işini yapıyorsa neye karışyorsunuz!”

“Din, dil, ırk, cinsiyet saygi duyulması gereken konular. Is bu ki adam mesai saati icinde yapmamis. Ama belediye bunu namus meselesi yapmis. Sacma.”

“Adamlar eşcinsel olunca çöp mü toplayamaz olmuşlar? İşleriyle alakası ne konunun anlayamadım”

“Bu haberden birsey anlamadim. Adamlar islerini mi ihmal etmisler? Calisma saatlerinde mi ilişkiye girmisler? Baskasini isinden ali mi koymuslar? Sebep ne?”

“Aşırı saçma işten çıkarmaları yerini değiştiririsin uyarısın ama işten çıkarma nedir ya hem de mesai dışında yapılan bir şeyden ötürü eşcinsel olabilir zina bile suç değilken bu yapılan haksızlık”

“tazminat ödemeli belediye onların ailesi ve çocukları var kimsenin cinsel kimliği de belediyeyi ilgilendirmez”

Gazetenin internet sitesinde olduğu gibi, hem belediyenin işten çıkartma gerekçesine hem haber sunumuna tepki gösteren okur yorumları, twitter sayfasında da Hürriyet’in peşini bırakmıyor: “bu haberi verirken bir de belediyenin bu işten çıkarma tutumunun yanlış ve ayrımcı bir tutum olduğunu belirtseydiniz keşke! Homofobiyi beslemenin lüzumu var mı?!” Takipçiler haberin dilini ve sunumunu eleştirirken, bir yorum, “iş”e başka bir açıdan bakıyor: “Bu sayede eşcinsellerin sadece moda sektöründe olmadığını halk anlamış oldu.”

Haberin dili ve sunumuna yönelik takipçi eleştirileri Hürriyet facebook sayfasında da sürüyor. Gazetenin internet sitesi ve twitter servislerinden farklı olarak facebook sayfasında etkileşim ve takipçi yorumlarının daha fazla olduğu görülüyor. Cinsiyetçi ve homofobik nefret söylemi ile karşılıklı küfürleşmelerin birbirine karıştığı Hürriyet facebook takipçileri arasında “özel hayatında isteyen istediğini yapar. İşten çıkarmak, milletin ekmek parasıyla oynamak da nedir?” tepkisi de ilgi gören yorumlar arasında. Belediyenin “eşcinsel ilişki” gerekçesiyle işten çıkarma haberine düşülen diğer yorumlar “doların yükselmesi”, “ekonomi”, “din” ve “eşcinsellik” atışmalarıyla devam ediyor. Arada “iğrençççç” ve “mide bulandı-

ricı” gibi yorumlar düşen bir iki kadın takipçi haricinde geri kalan erkek takipçiler “tartışma”yı iyice sulandırarak, karşılıklı cinsiyetçi ve homofobik fantezilerini sunuyorlar. Gene arada, “sanane lan insanların özel hayatından...işten atamazsın” diyen ve ekleyip “Nolmuş şikayet eden biri var mı ?? Olaya karışan çocuk var mı ? Çalınan iç edilen bişey var mı ? İşlerini aksatmışlar mı ?? Var mı böyle bişey ??” soran takipçiler de bulunuyor.

Kâğıthane Belediye Başkanı Fazlı Kılıç, Habertürk’e konuşuyor, olayın “taşeronda çalışan işçiler” arasında yaşandığını söylüyor ve “konu yargıda” diyerek kapatıyor: “Belediyemizle ilgisi yok, mesai saatleri dışında olmuş. Amirlere yansınca gereğini yapmışlar.”

“Skandal” etiketiyle haberi aktaran Mynet’in takipçileri de, Belediye Başkanı Kılıç’ın “belediyemizle ne ilgisi var, taşeron işçiler” demesi gibi, “akp ile ne alakası var” atışması yapıyorlar.

Posta gazetesinin facebook takipçileri ise kadınlı erkekli, “olay”ın cinsiyetçi ve homofobik geyiğini çevirmeyi tercih ederken, Mynet ve Posta’nın tersine habertürk.com takipçileri, işçilerin maruz kaldıkları haksızlık ve ayrımcılığa dikkat çekiyor.

“Bu olay başka ülkede olsa, adamların özel hayatını ifşa eden herkes mahkemede ceza alırdı.tarafkların hepsi 18 yaşından büyük ve kendi özel hayatları neticede.”

“Umarım mahkene ise iade kararı verir. Olay mesai saatlerinin didinde gerçekleşmiş. İnsanların ne yaptığı kimseyi ilgilendirmez. Diğer iscinin isine son verilmeme nedeni de çok sacma. Olayın mağduru olmak ne demek. Kendi rizasi disında bir durum vuku bulmussa bu zaten kanunlarımıza fore suc. Yok feğilse neden diğerlerinin is akdi sonlanırken bu iscinin devam etmiş. Dedigim.gibi isten cıkarılan 3 iscinin de isine iade edilnesi gerekir.”

Temmuz ayı sosyal medyasında gündeme oturan ikinci konu, Hürriyet gazetesinin “Yılın skandalı sonunda patladı” haberiyle gelişti. “Eşcinsel ilişki” gerekçesiyle belediye tarafından işten atılan mavi yakalı taşeron erkek işçiler “skandal”ını geride bırakan Hürriyet gazetesi, eski kocanın tehdit, şantaj ve nihayetinde sexist ve homofobik ifşa girişimine aracılık ederek, çalışma hakkının ihlaline yol açan sürecin üstünü “skandal” perdesiyle örtmeye kalkıştı.

Hürriyet gazetesinden Cengiz Semercioğlu, “İntizar’la Sinem Gedik’in ilişki yaşadığı iddiasını o kadar farklı yerlerden duydum ki, bizim ekip bir ara ikiliyi kamerayla takip bile etti. Bir şey yakalayamadık” dediği görüntüleri ise Mustafa Ceceli “yakalıyor”. “Yılın skandalını sonunda patlatabilmek” için Ceceli ile “özel hayatın gizliliğini ihlal” suçuna ortak olmakta beis görmeyen Semercioğlu, sosyal

medyada #SinemGedikveİntizarınYanındayız hashtagi ile gelen tepkiler üzerine “çark” ederek “iki yetişkin kadının cinsel yönelimlerinin kimseyi ilgilendirmediğini” kabul etmek durumunda kaldı.

Cengiz Semercioğlu “çark” etse de, kendi gazetesinden diğer magazin yazarlarından gelen eleştiriler bir yana, savunmasıyla, Hürriyet gazetesinin “okur temsilcisi” Faruk Bildirici’yi ikna edemedi:

“Biz gazeteciler, ünlü de olsalar insanların cinsel yönelimlerini suçlama vesilesi yapamayız. İki kadın arasındaki ilişkiyi “skandal” olarak nitelendirmek cinsiyetçi ve ayrımcı bir yaklaşım. Üstelik Semercioğlu’nun savunmaya çalışırken söylediği gibi, “olay sırasında çocuğun evde olduğu iddiası” da skandal olamaz. 7 yaşındaki çocuğun o sırada yanlarında olduğu bir iddia. Ayrıca eşcinsel çiftlerin çocuğu olamaz mı?”

“Ceceli, gizli kamerayı kendisinin koydurmadığını savunsa da suça ortak olmuş durumda.

Haber değeri taşıyan da işte bu skandaldı. Ama Semercioğlu, yazısında bir kadının yatak odasına gizli kamera (ya da kameralar) konulmasını, mahrem alanlarına tecavüz edilmesini skandal olarak nitelendirmediği gibi eleştirmemiş bile. Bunun yerine olaya Ceceli’nin gözüyle bakan, tek yanlı bir yazı kaleme almış. Kadın tarafına suçlamalara karşı “cevap hakkı” tanımamış.”

Milliyet gazetesinden Asu Maro, Cumhuriyet gazetesinden Melis Alphan, BirGün gazetesinden İrfan Değirmenci, gene Hürriyet gazetesinden Onur Baştürk, Hürriyet okur temsilcisi Faruk Bildirici ile birlikte, Semercioğlu’nun haberciliğini cinsiyetçi ve ayrımcı buldukları gibi, “iki kadın”dan birinin cinsel yönelimi nedeniyle işten atılmasına dikkat çektiler.

Adı geçen gazeteciler ayrımcılık ve nefret suçunun altını çizirken, eski kocanın seksist ve homofobik yaklaşımını devralan Poll Production’ın çalışanı şarkıcı İntizar’ı işten kovmasına karşılık aynı tepkiyi gösterdiler: “Nasıl bir gerekçe ile, hangi hakla? “Eşcinsellerle çalışmıyoruz” mu demek istiyorlar, ne diyorlar tam olarak? Cinsel yönelimi nedeniyle birinin işine son vermenin ayrımcılık suçunu oluşturduğu herkesin malumu. Bu şirket hepimizin gözleri önünde alenen suç işledi.”

Poll Production şirketinin homofobik yaklaşımla şarkıcı İntizar’ın işine son vermesinin hukuki değerlendirmesi, ayrımcılık ve çalışma hakkı ihlali ve nihayetinde suç olarak görüldü.

Lezbiyen-Biseksüel Feministler ise şirketin cinsiyetçi ve homofobik yaklaşımını deşifre etti: “Tecavüz etmeyi erkeklik beyanı sayan, kadın sevgililerinin reddi üze-

rine topuklarına sıktırın, çocuklarına asla sahip çıkmayan, kadınları bu durumla yalnız bırakan adamlara hassasiyet yok ama. Hep imparator olamayacaksınız!”

“lez-bi feministler” devam ediyor: “Erkeklerin en sık başvurduğu şiddetlerden biri kadını çocuk ile tehdit etmek ve kandırmaktır. Çocuğu görme bahanesiyle şiddetten dolayı uzaklaştırılmış bir çok erkek karısını öldürdü veya çocuğu kaçı- rıp kadını tehdit etti. Mustafa Ceceli’nin olayı bundan hiç farklı değil.”

Eşitlik, Adalet, Kadın Platformu “Cinsel yönelimi gerekçe gösterilerek işinden atılan İntizar yalnız değildir. Hiç kimse cinsel yönelimi nedeniyle ayrımcılığa uğ- rayamaz.” paylaşımı olumsuz bir “yorum” almazken Hürriyet gazetesinin, “Yı- lın skandalı sonunda patladı! Mustafa Ceceli’nin boşandığı eşi Sinem Gedik ve şarkıcı İntizar’ın ilişkisi ortaya çıktı” paylaşımına twitter takipçilerinin düştüğü yüzlerce cinsiyetçi ve homofobik “yorum”u geçelim ve ikiyezlü ahlakçılığa dikkat çeken üç yorum seçelim:

“Oldu olacak bu Semerci olacak kişi Velayet kararını da vereymis. Nasıl elde edil- diği belli olmayan hukuken tartışmalı delili hukuka uygun hale getirme çabası içe- risinde olunmuştur. Magazin haberleri için ahlak yok mu?”

“Skandal sizin Mustafa ceceli için kamuoyu oluşturma amaçlı başlık atmanız.. Ayıp yazık.. Ahlaksızlar..”

“Asıl skandal olan nafaka vermemek ve velayeti kazanmak için böyle cirkinlesmek. Yazık olan çocuğa oldu”

“Skandal” bunun neresinde diye sorup, “cinsiyet” yetmez; İş Kanunu’na “cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği” eklenmeli demeden önce, Mustafa Ceceli’nin boşan- dığı eski eşine yönelik medya aracılığıyla geliştirdiği cinsiyetçi ve homofobik nef- rete karşı “İhlamlar Altında” bir şarkı molası verelim...

Ağustos: bitmedi daha sürüyor o kavga: “cinsiyet kabul etmeyen, herhangi bir cinsiyeti olduğunu söylemeyen...”

Mayıs 2019’da yapılacak 64. Eurovision Şarkı Yarışması’nın Türkiye tartışmaları yaz ortasından Ağustos ayında başladı.

Türkiye, ilk kez 1975 yılında katıldığı Eurovision Şarkı Yarışması’na, 2012’den son- ra katılmazken, gelecek yıl gene katılmayacak olmasına yeni bir gerekçe buldu.

TRT Genel Müdürü İbrahim Eren, Türkiye’nin önceki yıllarda katılmama gerek- çesinin “puanlama” kaynaklı olduğu söylendiği halde, 2014’te Danimarka’nın

başkenti Kopenhag'da yapılan 59'uncu Eurovision Şarkı Yarışmasını kazanan Avusturyalı Conchita Wurst'ün cinsiyet kimliği ve ifadesini yeni "gerekçe" olarak duyurdu.

İsrail'in Tel Aviv şehrinde Mayıs 2019'da yapılacak olan 64. Eurovision Şarkı Yarışması'na katılmayacaklarını açıklayan TRT Genel Müdürü İbrahim Eren, "Conchita Wurst" gerekçesini şu sözlerle ifade etti:

"Kamu yayıncısı olarak, Avusturyalı birinci olan sakallı, etekli, cinsiyet kabul etmeyen, herhangi bir cinsiyeti olduğunu söylemeyen, 'Aynı anda hem erkeğim hem kadını' diyen birini saat 21.00'de, çocukların seyrettiği bir zamanda ben canlı yayımlayamam ki. Avrupa Yayıncılar Birliğine, Eurovision'la ilgili olarak 'Siz saptınız değerlerinizden.' dedim. Orada bir zihin karmaşası var. O düzelirse tekrar Eurovision'a gireriz."

Anadolu Ajansının twitter hesabında, TRT'nin yeni gerekçesine itiraz eden bir takipçi, "her sene sakallı erkekler mi katılıyor?" diye sorarken, bir diğer yorumda ise "trt insanların cinsiyetine bakmadan önce düzgün yayın yapmayı ogresin homofobik trt" tepkisi görülüyor.

TRT Genel Müdürü İbrahim Eren'in "Aynı anda hem erkeğim hem kadını" gerekçeli Eurovision Şarkı Yarışması kararını, Hürriyet, "flaş açıklama" diye verirken, Evrensel, "skandal gerekçe" olarak gördüğü kararı "ayırıcı ifade" diye verdi. Cumhuriyet ise söz konusu açıklamayı "TRT'den homofobik Eurovision savunması" başlığıyla gördü.

Genel Müdür İbrahim Eren'in "Sakallı, etekli, cinsiyet kabul etmeyen birini yayımlayamam" sözlerini, "TRT'den Eurovision birincisi Conchita Wurst için ayırıcı ifade" başlığıyla veren Evrensel gazetesinin twitter takipçilerinin saydırdığı hakaret ve küfürlerin arasında düşülen yorumların en hafifi, "Erkek ile kadın kimliği ayırıcıdır. İkisini birleştireceksen anormal olursun ve kimse buna katlanmak zorunda değildir" diyor.

Türkiye Gazetesi, Yeni Akit ve Yeni Şafak gazeteleri ise TRT Genel Müdürü İbrahim Eren'in kararını "takdir"le karşıladılar.

Cumhuriyet'in twitter hesabında "alay, dalga, hakaret, küfür" seyrinde karşılıklı atışmalar arasında bir takipçi, "Yav conchita show amaçlı böyle yapıyor." yorumu düşerken, bir diğer takipçi, "tartışma"nın ikili cinsiyete sığmayan boyutunu anlatmayı deniyor: "Dostlar non-binary dediğimiz bir durumdur bu. Non-binary bireyler kendilerini her iki cinsiyetle de bağdastırmazlar. Bu şarkıcı da her iki cinsiyetin de kendine yakıştırdığı özelliklerini bedeninde bulundurarak mutluluğu yakalamış. Önce bunu bir düzeltelim kafamızda."

TRT'nin "gerekçe"sini ikna edici bulmayan bir twitter kullanıcısı, "Kaç nesildir muazzam yeri dolmayacak sanatçımız Bülent ersoy u napıcaz. En az 3 jenerasyonu peşinde sürükleyen bir gerçeğimiz var. Ve Bülent ersoy yüzünden kimsenin aile yapısı bozulmadı. Başka bahane bulsunlar." derken, bir başka kullanıcı ise "iki cinsiyet"ten birini seçmek gerektiğini söylüyor: "Bülent Ersoy tarafını seçmiş ben kadın gibi hissediyorum demiş ve gerekeni yapmış.Allah yardım etsin zor iş ...kim ister böyle bir ikilemi fakat bu başka bir şey hem erkek hem kadın olmak bence tamamı ile olaya tutunmak adına bunu yapıyor , yinede Allah yardım etsin"

"Türkiye'nin Eurovision Sitesi" adlı site ise TRT Genel Müdürü İbrahim Eren'in açıklamasını, "Tüm bahaneler tüketildi sıra LGBT'ye geldi" tepkisiyle karşıladı: "İlginç olan Conchita'nın zaferinin üzerinden dört yıl geçti sanırım onlarda değil sizde zihin karmaşası var. Kazakistan'ın bile katıldığı organizasyonda ülkemizin olmaması acı verici. Halk katılmak istiyor!"

"Neden Dana International'nin kazandığı yıl ve ondan sonraki yıl katıldık o zaman?" sorusunu yönelten bir twitter kullanıcısının ardından bir diğeri ekliyor: "Homofobik bir Eurovision olamaz, olacaksa da olmasın zaten, ne değeri hem? Eşcinsellik yanlış bir şey mi?" Bir başka twitter kullanıcısı ise "hangi değer" diye soruyor: "Eurovision'u yöneten EBU LGBT temsilcilerin yarışmaya katılmasını mı yasaklasın? Avrupa'nın değerleri dediği şey bu mu? Ayrımcılık mı?"

"bu açıklama değil bahane, size yalan sylyorlar, lgbt yarismacilari, azeri seyirci de gruyor izliyor ama itv eurovision'dan cekilmiyor ..."

"Esas bahane hep LGBT'ydi zaten. 2013'te Krista'nın öpücüğü gündem olana kadar katılmasak da yayınlama planları yapılıyordu. Bugüne kadar politik oylamanın bir sürü ekmeğini yedik..."

"Rusya bizden bile daha homofobik bir ülke olmasına rağmen her yıl katılıyor, o kadar protesto ve yuhalanmaya bile katlanıyorlar, bu bizimkilerin kuyruk acısı ne anlamadım gitti.."

TRT Genel Müdürü'nün "sakallı, etekli, cinsiyet kabul etmeyen, herhangi bir cinsiyeti olduğunu söylemeyen biri" sözlerine karşı, bir twitter kullanıcısı "Özel kanal olsa, istediği kararı alır ama devletin kanalı böyle bir açıklama yapamaz." derken, bir başkası "Sana ne cinsiyetinden insanların, sen mi belirleyeceksin" cevabı verdi.

Aşağılayan, karikatürize eden, hakaretle yetinmeyip küfür eden sosyal medya mesajlarının "cins" tartışmalarında bir twitter kullanıcısının "sen Huysuz Virjin'le büyümedin mi?" sorusu dikkat çekerken, "cins"i kalıba dökme ve hizaya çekme

yaklaşımına gönüllü ortaklar ise “Adamsın müdür! Sapıklıkları normal olarak görüp, bunu insanlara normalmiş gibi kabul ettirmeye çalışanlara müsamaha gösterilmemeli.” diyerek “müdür”lerini alkışlıyorlar.

“Ne olur ki sakallı biri etek giyerse? Erkeklği mi düşer? Etek giymek rezil bir şey midir? Şalvar da eteğe benziyor, sakallı ve şalvarlı olunca sorun olmuyor. Hangi yüzyıldayız, hala insanları giyimlerine göre mi düşüneceğiz?”

“LGBT sapkınlıktır ve batının yaşadığı ahlaksızlığın dibidir. 3.bir cins yoktur,vardır diyen sapkıtır! Siz niye rahatsız oldunuz ki?”

“Yaw arkadaş ne cinsiyetçisi. Adam mı kadın mı ne idüğü belirsizlik, fitrata meydan okumak, sapkınlık fikir, eylem özgürlüğü size göre. Allah senin hayatına da sapkınlıklar nasib ettiğinde inşallah aynı düşünceni korursun”

“Allah’ın verdiği cinsiyeti değiştirmeye çalışanlara LANET OLSUN. TRT GENEL MÜDÜRÜ ADAMSIN”

“bülent ersoy kendini kadın olarak kabul ediyor ama açıklamayı okursan adam kendini cinsiyetsiz sanıyor”

“Cinsiyetsizlik de mi fikir özgürlüğü oldu.”

Eylül: “Ne diyon lan sen değişik”

Sosyal medya ortamları ile internet yayıncılığında cinsel yönelim, cinsiyet kimliği ve cinsiyet ifadesi ile LGBTİ varoluşlara yönelik ayrımcı yaklaşım, homofobik ve transfobik söylem içeren haber ve gelişmelerde Eylül ayında, bizatihi “homofobi” araştırmalarının kendisinin homofobik söylemlere maruz kalması dikkat çekti.

1970’li yıllarda eşcinselliğin ruhsal hastalıklar listesinden çıkarılması, en son Dünya Sağlık Örgütü’nün de aynı kararı almasıyla, günümüzde cinsel yönelimi heteroseksüel olmayan kişilere yönelik ayrımcı tutum ve davranışları ifade eden “homofobi” sorgulamaları öne çıkmaya başladı.

Homofobi araştırmalarını derleyen BBC’nin Eylül ayında yayınladığı “Homofobiyi tedavi etmek mümkün mü?” dosyası sosyal medya ortamlarında ilgi gördü. BBC Türkçe Servisininin facebook paylaşımı takipçiler tarafından çok sayıda “beğeni”, “yorum” ve paylaşım alırken, üç ayrı twitter paylaşımı da toplamda yüzlerce “beğeni”, “retweet” ve “yorum”la karşılandı.

“Homofobik bilimsel adıdır. Halk arasında gizli eşcinsel diye bilinir. Belirtisi eşcinsel insanlara karşı gereksiz ve anlamsız öfkedir.” yorumu çok sayıda olumlu

etkileşim alırken, “eşcinselleri sevmeyen ve de tiksiniç bulan inasanlar”ın “gizli homo” diye itham edilmesinden “rahatsızlığını” paylaşan takipçi sayısı ve yorumları da aynı oranda dikkat çekiyor. Daha da “rahatsız” bir takipçi ise “eşcinsellerin eşcinsel olmayanları zorla eşcinsel yapmaya çalışmak gibi faşizan bi tavırları var” diye yakınıyor ve “eşcinsel olduğunu reddettikçe gizli eşcinsel durumuna düşürüyorlar adamı. sanki suç işliyomuş psikolojisine sokuyorlar.” diye de ekliyor. “Totoş”lu, “götoş”lu geleneksel “yorum”lar da eksik kalmıyor.

“Homofobiklik büyüdüğü çevre ile doğru orantılıdır. Küçüklüğünden beri din normları ve erkeklığın yüceliği gibi saçmalıklarla büyüyen insanlar haliyle onların gözüyle “erkek” olmayan ve dinine karşı olan bir olgudan nefret ederler.” yorumu da olumlu ilgi görürken, söz konusu nefrete yetişen bir takipçinin “Ha ibneliğin nonoşluğun tedavisi yokmu tabiki de var hepsini dötünden tavana asacağsın bak nasıl derman buluyor.” homofobik nefreti de destek buluyor.

“Homofobik... Topların Heteroseksüellere karşı kullandıkları kelimedir... Ben homofobiksem... sende heterofobiksin!” yorumuyla BBC'nin facebook sayfasındaki tartışmalara “eğlence” katmayı deneyen bir takipçi, tartışmanın “şaka” kaldıracak hali olmadığına dikkat çeken bir “yorum” üzerine anında ciddileşiyor: “ben homoların bu homofobik kelimesiyle heterolara fasizm uyguladıklarını biliyorum...ayriyeten bu gibi kişilerde kendi hareketlerinin çok normalmiş gibi ve homoseksüelliğin yaygınlaşması için faaliyetlerde bulduklarını müşahade ettim... yani sizler ayriyeten homolugu yaymak gibi bir missionunuz var...homoluk kişilerin kendi secimidir...ama gelip ben homo degilim diye bana fasist damgası vuramazsın...”

“Anladığım kadarıyla ikisinin de tedavisi yok.” diyen bir başka takipçi ise iyice pekiştiriyor: “Eşcinsellerden hoşlanmayan ve bunu iğrenç bulan insanlara homofobik deyip veya başka adlar bulup kendinize yeni işler icad etmeyin. Size göre nasıl eşcinsellik normale bana göre de iğrenç.”

“Homofobiyi tedavi etmek mümkün mü?” haberine düşülen yorumlardan biri tam da geleneksel yaklaşımı özetlerken, “İbneler lezbiyenler kendi özel hayatında kalırsa saygı gösteririm ama meydanlara sokaklara çıkarırsa benim gözümde şeytanlar pislikler” diyor ama işi söylemde bırakmayıp nefret suçunu açık etmekten geri durmuyor: “Benim elimde olsa bu dünyada hiç bir tanesini barındırmam??”

“Ben eşcinselle karşı değilim ama yaptıkları migdemi bulandırıyor ben görmedikçe sorun yok herkes kendi bacağından asılır.”

“Ben dışarda yürüyorsa benim çocuklarım bir ibnenin protestosunu görmek istemez anladın mı bunu! Yoksa birileri de meydana çıkar onları AV?”

“Şu konunun dünyadaki en mühim mesele gibi ısıtılıp ısıtılıp gündemi meşgul etmesi adamı homofobik eder yani.”

“Homofobiyi tedavi edebilir miyiz diye düşünmek yerine homoluga çare bulun gavatlar”

“Pislik eşcinseller iğrençle”

Sadece eşcinseller değil, “Homofobiyi tedavi etmek mümkün mü?” haber dosyasını hazırlayan BBC Türkçe Servisi de nasibini alıyor takipçilerinden:

“Korku değil, tiksintidir onun adı! Tercih değil, sapıklıktır! Yaptığınız filmlerle, kitaplarla, etkinliklerinizle sapık dünyanızı islam ülkelerinde de normalleştirmeye çalışan sızma piçlersiniz editör köpeği!!!”

“Asıl ibneliğin tedavisini bulmak lazım şerefsiz bbc. Ne kadar ibne sever varsa toplanmış yine burda. Biraz özünüze dönün batılaşmayın kendinize gelin. İbneliğin toplumda yeri olamaz ve suç sayılması gerek.”

BBC'nin “Homofobiyi tedavi etmek mümkün mü?” haberini yayınlayan Cumhuriyet gazetesinin twitter paylaşımında da, “Homofobiyi değil, ibneleri tedavi edin.” söylemleri devam ediyor.

BBC Türkçe, haberini, “Homofobiyi “tedavi etmenin” mümkün olup olmadığını henüz bilmiyoruz. Ancak araştırmacılar homofobiyi anlamaya daha da yaklaştığımızı inanıyor.” diye bitirirken, haberi aktaran Cumhuriyet gazetesinin bir twitter takipçisi, “Homofobiyi tedavi etmek mümkün mü?” sorusunu cevaplıyor: “Hiçbir çocuk homofobik ya da ırkçı DOĞMAZ. Onlara zehri veren geri kalmış zihinler, toplumlardır. Zehirlemezsün tedavi de etmene gerek kalmaz. Travestilerle çılgınlar gibi sevişip (ki bu bizi ilgilendirmez) sonra “Oğlum eşcinsel olursa öldürürüm!” demeyeceksin amcacığım.”

Moda tasarımcısı Cemil İpekçi'nin Posta gazetesine verdiği söyleşi Eylül ayının en çok paylaşılanlarından oldu.

“Ağır bedeli nerede ödedim biliyor musun? 22 yıl çok büyük bir aşk yaşadım ama maalesef Türkiye’de el ele yemek yiyemedim. Sokakta gezemedim.” diyen Cemil İpekçi’ye yönelik homofobik söylemler kendini “aşağılama, alay etme, komik bulma, karikatürize etme ve ciddiye almama” yaklaşımlarıyla sergilendi.

“Ne diyon lan sen değişik” yorumlarıyla her kesimden küfrü saydıran seksist ve homofobik söylemler, nihayetinde “Böyle ibneleride adam yerine koyup paylaşıyorsunuzya” sitemiyle de “ciddiye almayan”, “erkek yerine koymayan” yorumları döşemeye devam ediyorlar.

Posta gazetesinin söyleşisini aktaran Sputnik Türkiye'nin Cemil İpekçi paylaşımı, yüzlerce "beğeni" ve "retweet" ile siyasi atışmadan sataşmaya, "Ağzını aç da bize de eğlence çıksın."dan "Konuşmayan ibne olsun.." hattında seyrediyor.

Cemil İpekçi'nin Posta gazetesine verdiği söyleşi onca paylaşılırken Yeni Akit fırsatı kaçırmı mı! "Modacı" diye pazarlanan 'eşcinsel sapkın' olarak bilinen Cemil İpekçi, ahlaksız yayınlarıyla bilinen Posta gazetesine konuştu." sunumu yapan Yeni Akit'in cinsiyetçi ve homofobik nefretine okurları yetiştiriyor aynı nakaratlara eşlik ediyorlar:

"Geberince atın çöpe gitsin Allah islah eylesin islah olmazsa kahrı perişan eylesin bu sapığı"

"Bütün insanlar o sapığın ne mal olduğunu biliyor. Neden gazeteye yazıp da reklamını yapıyorsunuz? O sapıklar için reklamın iyisi kötüsü yoktur kendilerinden söz edilsin de ister iyi, ister kötü onlar için fark etmez."

Kocaeli'deki Gebze Kadın Cezaevi'nde tutulan bir trans kadın mahpusun mamoplasti (meme büyütme) ameliyatını Sağlık Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın karşılayacak olması haberlerinin gördüğü ilgi Eylül ayından başlayıp Ekim ayına kadar sarktı.

Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği'nden (CİSST) Hilal Başak Demirbaş, kaosGL.org'a verdiği bilgide, uzun zamandır CİSST ve Kaos GL'den avukatlarla durumu takip ettiklerini belirtiyor: "2014 yılında hak mücadelesi vererek Türkiye hapishanelerinde ilk cinsiyet uyum operasyonunu gerçekleştiren diğer trans mahpuslara da umut olan trans bu mücadeleyi sürdürmüş ve emsal bir kararın verilmesini sağlamıştı."

Kocaeli Üniversitesi (KOÜ) Tıp Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Adli Tıp Anabilim Dalı hazırladığı raporda söz konusu ameliyatın estetik amaçlı olmadığı, kişinin beden ve ruh sağlığı açısından bir gereklilik olduğu belirtildiği halde, HaberTürk okurları "rezalet" ve "ne günlere kaldık" yorumları ile karşıladı. Bir diğer HaberTürk takipçisi ise "Sağlık Bakanlığı önce kanser hastalarının kemoterapisi için gerekli olan;akıllı ilaçları karşılasın da sonra translara meme yapsın!!" tepkisi ile sağlık hakkına erişimde hiyerarşiyi tercih ettiğini gösterdi.

Gelişmeyi kaosGL.org'dan aktaran odatv takipçilerinin yorumlarından birinde, "acaba memeler kamuya açılacak mı sonuçta devlet malı. bu krizde o memelerin özelleştirilme ihtimali de olabilir" şeklindeki cinsiyetçi söylem dikkat çekiyor.

HaberTürk'ün "Trans kadının göğüs büyütme ameliyatını devlet karşılayacak" haberini aktaran T24 ve Cumhuriyet sosyal medya takipçilerinin cinsiyetçi ve

transfobik söylemleri, habere ve rapora bakmadan daha başlıktan hareketle alay, dalga, komikleştirme, karikatürize etme hattında seyrediyor. Kocaeli Üniversitesi (KOÜ) Tıp Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi Adli Tıp Anabilim Dalı raporunu “Heyet baya marjinalmiş” komikliğiyle karşılayandan, “yaşamalarına izin veriliyor yetmiyor mu amk dönmesi” diye kestirip atan ve dalga geçmekle yetinmeyenine kadar.

Öte yandan, Kadın Meclisleri adlı hesabın attığı “Mahkum bir trans kadınının meme büyütme ameliyatı ilk kez devlet tarafından karşılanıyor. Bu karar emsal olmalıdır. Trans kadınlar tüm haklarını kazanacak!” tweeti yüzlerce “beğeni” aldı ve çok sayıda takipçi tarafından “retweet” edildi.

Ekim: “Nefret söylemine maruz kalıyorlarmış. İbnelerden nefret ediyoruz, var mı ötesi”

Kasım 2017’de Ankara Valiliği’nin Olağanüstü Hal Kanunu’na (OHAL) dayanarak ilan ettiği süresiz “LGBTİ+ etkinlik yasağı”nın ardından 3 Ekim’de, Valiliğe bağlı Hukuk İşleri Şube Müdürlüğü tarafından Ankara İl Emniyet Müdürlüğü’ne iletilen “yazı” ile “LGBTİ yasağı”nın sürekli kılınması; Ekim ayındaki gelişmelerden biri olarak, sosyal medya ortamları ile internet yayıncılığında cinsel yönelim, cinsiyet kimliği ve cinsiyet ifadesi ile LGBTİ varoluşlara yönelik ayrımcı yaklaşım, homofobik ve transfobik söylem içeren haber ve yorumlara yansdı.

Olağanüstü Hal uygulamasına son verilmesine rağmen Ankara’da uygulanan LGBTİ etkinlikleri yasağının devam ettiğine dikkat çeken Anayurt gazetesi, bu gelişmeyi “LGBTİ’lere süresiz OHAL” manşetiyle gördü. “Ankara Valiliği, LGBTİ etkinliklerini yine yasakladı!” manşetini kullanan T24 internet gazetesi ise haberi, “Gereğe: Toplumsal hassasiyet ve duyarlılıklar!” ifadesi ile sundu.

“Sokaklara dökülürlerse kimse için iyi olmaz, başkaları da av için çıkar sokaklara”

Cumhuriyet gazetesi, Ankara Valiliği tarafından İl Emniyet Müdürlüğü’ne 3 Ekim tarihinde yollanan yazıda “LGBTİ-LGBTİ vb. konular ile ilgili” etkinliklerin yasaklandığını söz konusu “yazı”nın resmi belgesi ile haberleştirdi.

Cumhuriyet’in “Ankara Valiliği’nden LGBTİ yasağı” haberi, gazetenin facebook sayfası takipçilerince “ancak yasaklayın” ve “yasak ne ayol” gibi tepkiler alırken, homofobik nefret söylemleri ardı ardına sıralanan takipçi “yorum”ları birbirleriyle yarıştı:

“Lgbtnden nefret ediyorum. İlk defa vali doğru karar verdi.”

“Ben de nefret ediyorum İBNELİK LEZBEYNLİK için dışarda protestoyu yapan bütün ibnelerden lezbiyenlerden nefret ediyorum”

“Erkek erkege kız kiza Bu ne sapkinlik”

“Sapıklar cehenneme diyoruz”

“Hdp liler ve CHP’liler başlar gene hepimiz ibneyiz hepimiz topuz diye”

“Protesto yaparsalar asla saygı göstermem onlara pislik olarak görürüm o zaman özel hayatlarında kalırsa o zaman saygı gösteririm. İyi bir karar.Gökkuşağınada saygı gösterin.lezbiyen ibnelerin rengi değil onun için kullanılmaz.”

“Sokağa çıkipta ben topum lezbiyenim demek zorunda değiler.O yüzden hayatında öze kal demek isterdim? Dünyanın sorunu az bide bunlarla uğraşılın İnan gibi olmaya çalışın kimse sizin cinsiyetinize karışmaz ama bu sokaklara dukulurse kimse için iyi olmaz daha sora için fark etmez nerede olursa olsun başkalarında av için çıkar sokaklara?buda iyi olmaz.DUNYADA HERŞEY ÖZGÜR OLAMAZ??. O zaman dünyanın tadı olmaz? Bu yaptığınız şey insanların özgürlüğüyle ilgili değil.”

Cumhuriyet gazetesinin haberi paylaştığı twitter sayfasında “LGBTİ yasağı”ndan ötürü Valiliği tebrik eden ve kararı destekleyen homofobik ve transfobik nefret söylemleri aynı zamanda ırkçı ve milliyetçi nefret ile de bulamaç ediliyor. Gazetenin “Ankara Valiliği’nden LGBTİ yasağı” haberine sevinen bir takipçi, “HDP İzmir LGBTİ+ Komisyonu” afişli paylaşımına “yorum”unu ekliyor: “Nerde bir ibne gavat terorist var hep bu agacin altından cikiyor o agacin kokunu biyerlerine sokacaksin rahatliyacaklar”

Ankara Valiliği’nin “LGBTİ-LGBTİ vb. konular ile ilgili” etkinlik yasağını kınayan Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Genel Başkan Yardımcısı Gökçe Gökçen’in “homofobik ve transfobik zihniyet, önce söylemde ayrımcılığa, sonra Ankara Valiliği’nde olduğu gibi hukuksuz yasaklara, en sonunda da nefret cinayetlerine neden oluyor” açıklaması ile tartışmalar devam etti.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Gökçen’in açıklamasını kaosGL.org haberinden olduğu gibi alan ve sadece “Ankara Valliği, LGBT etkinliklerini yasaklayınca CHP’den ses geldi: ‘Toplumsal hassasiyetler’ sahteymiş!” başlığı atan İslami Analiz sitesinin twitter ve internet sitelerindeki paylaşımların herhangi bir “okur yorumu” ile karşılanmaması dikkat çekiyor. Öte yandan twitter hesabında kendini Diriliş Postası adlı yayından “gazeteci/yazar” olarak tanıtan Sabri İşbilen ise Gökçen’in açıklamasını şu “tweet” ile karşılıyor: “CHP Genel Başkan Yardımcısı Gökçe Gökçen, LGBTİ etkinliklerini yasakladı diye Ankara Valiliği’ne tepki göstermiş... Silahlı teroristler yetmedi, şimdi de sosyal teroristlere kol kanat geriyorlar.”

Nefret söylemi üretme, yayma ve teşvik etmede “yaygın medya organ”ı halini almış Yeni Akit ve Haber Vitriini siteleri “Sapkınlığı korumak CHP’ye kaldı!” ortak başlık ve haberi kullanırlarken, CHP Genel Başkan Yardımcısı Gökçe Gökçen’in yasağı kınayan açıklamasını, “CHP’den sapkınlara tam destek” diye veren Yeni Akit’in çağrısını gören okurları, “bunları temizlemenin bir yolu yokmu” ve “katledilmesine kosulsuz emir olunan sapıklık= homolar” yorumları ile karşılık verdiler.

Dinsel temelli geleneksel homofobik nefretin yansımaları olarak “lut kavmi” hatırlatmaları ve “lanet” okuyan “okur yorumları” ise bu kez T24’ün paylaşımına nasip oluyor.

“Lut kavmi” hatırlatmalı “yorum”lar, CHP Genel Başkan Yardımcısı Gökçen’in açıklamasını, Anadolu Ajansı’nın geçtiği haberden alan ensonhaber.com sitesi okur ve takipçilerinin mesajlarında da görmek mümkün olmakla birlikte, özellikle Gökçen’in genel başkan yardımcısı olduğu partiye ve bu siyasi parti üzerinden LGBTİ’lere yönelik nefretin seyri öne çıkıyor.

Alay etme, komik bulma, karikatürize etme, ciddiye almama, aşağılama ve hakaret ile yetinmeyerek nefreti marifet belleyen ensonhaber.com okur ve takipçilerinin cinsiyetçi, homofobik ve ırkçı nefret söylemlerinin “katli vacip” çağrısına kadar vardığı görülüyor:

“Oy aldıkları bir onlar kaldı sahip çıkmaları normal”

“Chgbt”

“CHP nin yüzde 90 ı lgbti olduğu için normal”

“intersex ney haci, bu chpliler harbi o bicimahaha”

“Chp= homoseksuel=hdp=ppk= terörist”

“Normal karşılamaktan lazım chp nin içinden çıkanlar bunlar”

“Nefret söylemine maruz kalıyorlarmış. İbnelerden nefret ediyoruz, var mı ötesi”

““Nefret söylemine maruz kalıyorlar”, çünkü yaptıkları nefret edilecek bir durum...”

“sizin hukunuza aykırı .bizim inancımıza dinimize ahlakımıza sünnetimize aile yapısına aykırı. Allahım kavimlerdeki sapıkları helak ettiğin gibi bunları da helak eyle. kahır perişan eyle.”

“Katli vacip olan kişilere bide anlayışımı göstereceğiz. Ayetlerle sabit bunlar ve bunlar gibilerinin sonu.”

İzmir'in yerel basınından HaberEkspres, Ekim ayının ortalarına doğru, "sosyal medyada büyük ilgi gördü" dediği bir düğün video-haberi paylaştı:

"İzmir'de eşcinsel iki erkek, Türkiye'de yasal altyapısı olmamasına rağmen tutukları düğün salonunda formalite bir evlilik yaptı. Bu ilginç anlarda çifti, arkadaşları yalnız bırakmadı. Çift, dans pistine el el yürüdü ve çalan duygusal müzik eşliğinde dans etmeye başladı. Çiftin beyaz takım elbise giyerek uyum sağlaması ise dikkatlerden kaçmadı.

Dans esnasında çiftin yakınları, ıslık ve alkışlarla çifte destekte bulundu."

"Eşcinsel iki erkek" düğününün haber-videosu sadece magazin sitelerinde değil, Ege haber siteleri ile birlikte, Bursa, Urfa, Maraş ve Rize'ye kadar yerel basının internet sitelerinde dolaşıma girdi. Kahramanmaraş internet sitesinde bir okur, "Yav birde niye afet oluyor deprem oluyor derler kardeşim bunların derhal katli vaciptir" derken, Rize'den gelen yorumlar ise "ülkemizde böyle bir kanun varmıki erkek erkeğe evlenebiliyor" ifadesiyle gelen "kim izin veriyor bunlara şaşkınlığı"nın ardından, geleneksel bildik dinsel kökenli nefret bedduasına bağlanıyor: "Bunlar helak olan lut kavminin nesilleri. Allah sizin cezanızı versin."

"eeee İZMİR den ne beklenirki ! nerde islam disi bir olay ,basta izmir !"

Kambersiz "düğün" olur mu! Nefret üretme ve yaymanın yaygın medya organı haline gelmiş Yeni Akit de, bir gün gecikmeyle de olsa "düğün"e yetiştii ve İzmir'den dolaşıma giren "eşcinsel iki erkek düğünü"nü haber-videosu "Sapkın düğüne tepki yağıyor" manşetiyle duyurdu.

Diğer internet siteleri "Türkiye'de yasal altyapısı olmamasına rağmen" derken, Yeni Akit, "haber" vermekle yetinmeyerek "Türkiye'de eşcinsel evlilikleri yasak olmasına rağmen" yorumuyla "yargı kararını" da vermekten geri durmadı. Diyanet-Sen Genel Başkanı Mehmet Bayraktutar adlı kişiye mikrofon tutan Yeni Akit, "sapkınlık", "helak", "lut" tekerlemesini sıraladıktan sonra sözü okur-takipçiler alıyor:

"gavur tohumları bilhassa yahudilerin yurdu izmir. haram yiye yiye arkalarından çıkartmaya çalışıyorlar. insanlıkları bitiyor anlamıyorlar. böylece hötörö oluyorlar"

"eeee İZMİR den ne beklenirki ! nerde islam disi bir olay ,basta izmir !"

"ne eşcinseli hepimiz helak oluruz. yaş kuru ayırd etmez ,Allahın azabı gelirse herkesi içine alır.bizimde üzerimize düşen özellikle diyanet camiasının tebliğ tebliğ, insanlara akideyi öğretmek, imani bilgileri öğretmek namaz kıldırmaktan daha önemlidir."

“Akşama kadar sapkın modacıların yaptığı yarışmalar neden eleştirilmiyor? Devlet neden bunlara göz yumuyor? Bir an önce İslam ahlakına dönüş yapan programlar yayınlanmalı ve bunlar desteklenmeli.”

HaberEkspres İzmir’in haber ve düğün videosu, “Ömür boyu mutluluklar / Kimki Lut kavmi gibi bir günaha girerse onu orda öldürün katli vaciptir. Bu kadar da olmaz ya. Lanetullahi aleyh” ile “Ne güzel... Keske herkes sevebilmeyi ve sevilebilmeyi ogrenebilse... / Allah belanizi verecek basimiza tas yağacak” tepkileriyle karşılaşırken, iki erkeğin düğününü “Türkiye’yi şaşkına çeviren olay!” başlığıyla veren Mynet internet sitesinin okur ve takipçileri ise söz konusu “tebrik / lanet” söylemini, binlerce kişinin etkileşime girdiği ve 169 “yorum”un düşüldüğü bir alana taşıyorlar.

Mynet internet sitesinin “Türkiye’ye şaşkına çeviren olay! İki erkek düğün salonunda evlendi” haberini yorumlayan okur ve takipçiler, açılışı, “Allah kahretsin sizi” bedduasıyla açıyor. Açılışı yapan “bela” mesajına tepki gösteren yorum sahibine ise gelen ilk tepki “Bunu bile siyasete bağladın ya.” oluyor.

“şu gayleri savunayım derken nasıl saçmalamışsın” ile “Lo yoksa o videodaki sen misin :)” dokundurmaları arasında söz gene “İzmir’e geliyor: “izmirde zati kayış kopmuş tohum bozuk bikere normal diyorum atatürkün kalkıp izmiri birdaha denize dökmesi lazım anca temizlenir”

“Top”, “topitop”, “toplu nikah”, “İzmir..”, “neresi tabii ki izmir” sataşmasının sonu gelmeyince bir takipçi, “izmirde evlenmiş izmirli olduğunu nerden çıkardın.belki senin memleketli” atışmasıyla karşılık veriyor.

Kasım: “Haber başlığına bak. Nefret söylemi diyor”

Kasım ayı sosyal medya ortamları ile internet yayıncılığında cinsel yönelim, cinsiyet kimliği ve cinsiyet ifadesi ile LGBTİ+ varoluşlara yönelik ayrımcı yaklaşım, homofobik ve transfobik söylem içeren haber ve yorumlara katkı, “kamu”, “kurum” ve “medya”sından geldi.

Kasım ayında Ankara’da düzenlenen Avrupa Birliği-Türkiye Yüksek Düzeyli Siyasi Diyalog Toplantısı’nı aktaran BBC Türkçe’nin, “Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu: Vize serbestisi için gerekli 72 kriterden 6’sı kaldı” başlıklı haberi, okur ve takipçilerince yoğun tartışma ile karşılandı.

Bir BBC Türkçe takipçisinin, “O altı kriter de; ileri demokrasi, insan hakları, kadın erkek eşitliği, ifade özgürlüğü, vergi adaleti, LGBT hakları gibi asla Türkiye’de gerçekleşmeyecek olanlardır muhtemelen...” yorumu, 165 “like” alırken, “LGBT” tartışmasına yol açıyor.

“lgbt illere mesela ne hakkı istiyorsun.ifade etmek isteyip edemedigin ne..kadinin da seyinin olmasinimi istiyorsun”

“Toplumda eşit yurttaşlık hakkı için gerekli her türlü yasal düzenleme. Meselâ eşcinselliğin de “normal” kabul edilmesi ve bir hastalık olmadığını deklare edilmesi için yayınlar gibi...”

“senin dedigin bircok batı ulkesinde bile hos karsilanmiyor.zaten escinseller istedigigi gibi hareket ediyorlar.tv de tartisiyor s.medya da istedigini soyluyor.avrupa da olmadigi kadar.kerimcan iniz var mesela..istedigi kadar ozgur.daha ne istiyorsunuz ki..evlenmekmi..hergun evlenip bosaniyorlar.”

“Ulan ne ebleh insanlarsınız.diğerlerine verecek cevabınız yok ya takıldınız LGBT haklarına koduklarım sizi...”

“Lüksemburg, İrlanda, Sırbistan’da başbakan ve bakan oluyor eşcinseller.demek ki insanlar cinsel yönelimleri hoş karşılanıp halktan oy alabiliyorlar.Türkiye’de bunlar nasıl karşılanır bi düşünün bakalım.burda bademciler ilgi görüyor nedense.”

BBC Türkçe takipçilerinden birinin “Her seçim yaklaştığında ab giriyoruz” yorumu ile dâhil olduğu “tartışma”, 2000’lerin başına kadar gidiyor. LGBTİ hakları Türkiye’nin AB’ye girebilmesi için önüne konan kısa ve orta vadeli hedefleri gösteren Katılım Ortaklığı Belgesi ile gündeme gelmiş; Başbakan Bülent Ecevit’in 2001’de kabul ettiği programı AKP Hükümeti devralmıştı. Türkiye’nin ilk ödevi çalışma hayatında cinsel yönelim ayrımcılığını ortadan kaldırmaktı! “İşgücü ve sosyal konular” başlığı altında “cinsel yönelim” temelli ayrımcılığın 2004’e kadar kaldırılması beklenirken; Türkiye en azından çalışma hayatında cinsel yönelim temelli ayrımcılığı yasaklayan bu kriteri bugüne kadar gündemine bile almadı.

Diyanet İşleri Başkanlığı; Kasım ayında e-devlet uygulaması üzerinden kendisine yöneltilen LGBTİ+’lara dönük ayrımcılıkla ilgili sorulara nefret söylemiyle yanıt verdi: “Normal değil, patolojik, haddi aşıyor, helak edici büyük günah, yapısal bozukluk, hak değil batıl davası!”

Kendisini “Economist / Müteahhit” olarak tanıtan bir twitter kullanıcısı, “Diyanet’ten nefret söylemi: Eşcinsellik, haddi aşmaktır, yapısal bozukluktur!” başlıklı T24 internet sitesinin haberini Diyanet’in söylemini destekleyen şu yorumla paylaştı: “Haber başlığına bak . Nefret söylemi diyor . Ulan diyanet sapıkligi yapısal bozukluk olarak ifade ediyor . Size göre doğal , olağan olabilir . Ama dinimize göre haram. Sizde çok fazla (top emoji) çalışan mı var . Alinganlık yaptınız .”

Diyanet haberini aynı başlıkla paylaşan @Haberdar hesabına “yorum” düşen bir takipçi ise internet sitesine, “nasıl haber bu. Diyanete vuracam diye Allah’ın ayet-

lerini gormezden mi geleceksin. Allah'a da mi nefret söylemi davası actiracaksın" tweetiyle çıkışıyor.

kaosGL.org'un haberini, "Diyanet'ten nefret söylemi: Eşcinsellik, haddi aşmaktır, yapısal bozukluktur!" başlığı ile veren T24 internet sitesinin twitter ve facebook paylaşımları, sosyal medya kullanıcıları tarafından "Diyanet ve nefret söylemi" tartışmalarıyla karşılandı.

"Diyanet'ten nefret söylemi" haberi, "T24 sizi nefretle kınıyorum." tweetiyle karşılanan T24 internet sitesinin sosyal medya takipçilerinin, "nefret söylemi öyle olmaz böyle olur" dedirten tweetleri ise şöyle sıralanıyor:

"Eşcinselliğe itiraz yok leşcinsel haline getirenler çoğunlukta acın İstanbul onur yürüyüşünü izleyin pornografi masum kalır YouTube

Tercih ne olur ise olsun sorun ahlak erezyonuna dönüşme sorunudur, Sonrası toplumsal çöküş"

"Diyanet bu kez haklı.Lut kavmi bu yüzden helak oldu.Allah karşı cinsi boşuna mı yarattı kardeşim?"

"Tabiki diyanet haklidir eger kisi kendini ruhen oyle hissediyorsa bu bir hastalik degilse bile tedavisi yoksa bile hem cinsiyle iliskide bulunmak zorunda degildir bu iğrençliktir"

"Bu bir nefret söylemi değil. Siz nasıl bir insanlarsınız ya ? Erkek erkeğe, kadın kadına diye bişey olabilir mi ? Midem bulanıyor, bu özgürlük falan değil. Rabbim lut kavmine yaptığını inşallah sizde yapar. Tiksiniyorum sizden iğrenç yaratıklar"

"Nefret söylemi ne demek, eşcinselliği normal bir hadise gibi yorumlamayın, iyice bozuldu ahlâkımız bunları savunanlar yüzünden"

"Ben de çok konuda Diyanete katılmam. Lakin bu konu, Sapıklık ve Hastalıktır."

"Diyanet işine geldiği şekilde fetva veriyor iktidardan biri eşcinselimdesin bakalım diyanet o zaman ne diyecek"

T24'ün facebook paylaşımında, "Eşcinsellik, haddi aşmaktır, yapısal bozukluktur!" diyen Diyanet'e tepki gösteren takipçilerden biri, "ulan su din adamları bir gün olsun adalet esitlik isci emekçi konuşması yapsa sasirip kalacam bir kez ulan insanlık adına konussunlar be birlez ulkede bir suru sorun var isleri gucleri escinsellere kadınlara dusmanlik yapmak" yorumu yapar ve Diyanet'e eleştirel yorumlar gelirken hemen ardından gecikmeden onlarca "helak olan Lut kavmi" ile "cinsi sapkınlar" küfürleri akmaya başlıyor.

Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu, 2014 yılında, nefret söylemi ile ilgili bir soruya “İslam’da bir kimseyi aşağılamak, onu kendisinde bulunmayan sıfatlarla nitelemek caiz değildir” diye cevap vermiş; DiyanetTV’de 2016 yılında da, “Nefret Söylemi ve Ötekileştirici Dil” programı yapmış ve “nefret söyleminin zamanla nefret suçlarına dönüştüğüne” dikkat çekmişti.

Öte yandan aynı dönemde Milli Gazete, Kaos GL’nin de katıldığı, Avrupa Parlamentosu’nun Arnavutluk’ta düzenlediği LGBT haklarıyla ilgili bir toplantıya yönelik homofobik saldırısına Diyanet’i ortak etmiş, gazete çalışanlarınca Diyanet İşleri Başkanlığı (DİB) Alo Fetva Hattı’na ‘toplantıya katılım hakkında’ yöneltilen soruya “Kesinlikle sapıklıktır, dinimizde yasaklanmıştır. Böyle bir toplantıya pozitif anlamda destek verenler vebal altındadır.” yanıtının alındığını haber etmişti.

Nefret söylemi üretme, yayma ve teşvik etmede iktidarın “yaygın medya organ”ı halini almış olan Yeni Akit, Kasım ayında da hem kendisi coşturdu hem okur ve takipçilerini coşturdu.

Akit’in kaosGL.org’u takip etmekten sorumlu muhabiri Harun Sökmen, Kaos GL haberlerini alıp, uygun bulduğu yerlerine “sapkın” ve “homo” sözcüklerini ekleyerek, Dernek’in yayınlarının NotaBene ile Tüyap Kitap Fuarı’na katılmasını hedef gösterdi.

“Kamu görevlilerinin harekete geçmesi”ni çağırılara doyamayan muhabir Harun Sökmen’den mesajı alan Akit okuru, söz konusu “çağrı”yı tekrarediyor: “Kaos GL Adlarından Bile , Ne Mal Oldukları Ve Amaçları Belli. Yetkililer, Derhal Bu Kitapları Toplatmalıdır. Sorumlular Cezalandırılmalıdır. Bu Sapkınlara Asla Taviz Verilmemelidir.”

Akit’in kaosGL.org’u takip etmekten sorumlu muhabiri Harun Sökmen’e destek, gene Akit yazarı Ali Karahasanoğlu’ndan geliyor. Takipçisi de yazarına şahitlik ediyor:

“Pazar günü ailemle beraber Tüyap kitap fuarına gittim orada dikkatimi ceken ki bu yeni değil evveliyatı da var Hristiyanlığı yayan haşa HZ.İsaAllahın oğludur diye bir yayın evine en güzel yeri tahsis etmişler,hakeza eşcinselliğin propagandasını yapan yayın evlere de göze carpan yerlere yerleştirmişler.diğer taraftan İslami yayın evlerini köşe bucaklara sıkıştırmışlar % 99 Müslüman bir ülkede !”

kaosGL.org’un haberlerini alıp başına, ortasına, sonuna cinsiyetçi ve homofobik küfürlerini ekleyip, nefretini saçarak “özel haber” diye yayımlayan Akit muhabiri Harun Sökmen, nefret söylemi üretme, yayma ve kurumsal ayrımcılık ile nefret suçuna teşvik konusunda Kasım ayı boyunca görevini aksatmadı.

“bu sapıklar hala devletten hoca kılığında maaş mı alıyor vay memlektim. ailenin korunması maddesi neredede kaldı”

“artık okullarda aynı hıristiyan okullarındaki gibilesbien , feminist , gay , transek-süel dersleride olacak yani. toplum olarak çoluk çocuk travestimi olacağız. nedir bu rezillik”

“Allah bunları ya ıslah etsin ya da bildiği gibi yapsın.Bu ahlaksızların haberini yapılarak tanınırlıklarını arttırmayın,reklamlarını yapmayın.Kendi logar çukurlarında debelensinler.”

“Bunun devlet nezdinde bir cezâsı yok mu ? İş olup bittikten sonra harekete geçilmesi o işi geri çevirmez . Tedbîr evvelden alınmalıdır .”

“Devlet nerde devlet. bu tür dernekler dış destekli. ucu dışarıda. gavurlar tarafından maddi olarak destekleniyor. devlet bunların hepsini kapatsın. insan hakları, kadın erkek eşitliği, özgürlük zulüm, insanı yardım adı altında kurulan derneklerin çoğu yabancı destekli ve türkiye aleyhine çalışıyor. istihbarat boş durmasın, işimizi güzel yapalım lütfen”

“yapan sapık belli lut gölüne gitsin”

“bu nasıl bir ahlaksızlıktır? kimse bir şey yapmayacak mı?anayasada pek çok yerde genel sağlık, genel ahlak gibi kavramlar geçiyor?hukuk adamlarını göreve davet ediyoruz...”

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıku, 20 Kasım Nefret Suçu Mağduru Transları Anma Günü için yaptığı açıklamayı haberleştiren kaosGL.org linkini, twitter hesabından paylaşması geleneksel ırkçı, milliyetçi, cinsiyetçi ve homofobik nefret söylemleri ile karşılandı.

“Yaşam hakkının kutsallığı, eşitliği ve adalet için nefret suçlarının işlendiği her platformda var olmaya devam edeceğim. Aylar önce de taahhüt ettiğim ve sözleşmesini imzaladığım “LGBTİ+ Hakları”nı unutmadım. Nefrete inat, yaşasın hayat!”

Milletvekili Tanrıku'nun “nefrete inat, yaşasın hayat” mesajıyla yaptığı paylaşım gösterilen nefret söylemi mesajlarından kısa bir seyir sıralayalım:

“Sıkıyorsa Taksim’de değil, Diyarbakır’da sahip çık bu “quneklere””

“Lut kavminin yan sanayisi”

“Bu herife top-ibne desen hakaret telâkki eder seni mahkemeye verir..sırf ucuz ve şeytani popülizm adına ahlaksızlığa meşruiyet kazandırıp savunuyor ve yayıyor.

Yok insan hakkı yok homonizim..bidi bidi..”

“Siz LGBT ile simgelenen sapkınlıkların hangisini temsil ediyorsunuz...çok merak ettim..görünüştünüz normal gibi geldi bana...”

“4000 yıllık ibneliği özgürlük adı altında meşru göstermeye çalışmak nasıl bir ibneliktir”

“İbneleri savunuyor.”

“Chp fakir fukarayı bırakmış ibnelerle uğraşiyor proje yıkım ekibi faaliyette”

Not: Not: Bu dizide, internet ortamı ile sosyal medyadan yapılan alıntıların yazım hatalarına dokunulmuyor; olduğu gibi alınıyor.

HAK HABERCİLİĞİ İÇİN KILAVUZ

HAK HABERCİLİĞİ İÇİN KILAVUZ

Haber-yazı ile ilgili genel yaklaşımlar

KaosGL.org internet gazetesi ve Kaos GL dergisi gerçeklere ve doğrulara saygılı, gelir, cinsiyet, eğitim, etnik/dinsel köken vb. eşitsizliklerden mustarip olan, “çekinikler/güçsüzleştirilmişler”den yana bir habercilik tarzını benimser. “Sesi duyulmayanın sesi olmak” ilkesinden yola çıkan, nefret söylemi üretmeyen bir habercilikte etik ve siyasal sorumlulukla davranmak ziyadesiyle önem kazanıyor.

Haber yazımına ilişkin nefret söylemi, olayı ve suçu üzerine çalışmaları sonucu KaosGL.org internet gazetesi ve Kaos GL dergisinin genel yaklaşımlarını şöyle özetleyebiliriz:

Haber, yorum ve eleştiri özgürlüğünü savunuyoruz. Ancak, haber ile güncel olaylara ilişkin yorum ya da düşünceleri birbirlerinden kesin olarak ayırıyoruz. Bir yazar, makalede aktardığı bilgilerle ilgili kişisel düşüncelerini ancak yazısını imzalayarak belirtebilir.

Gazeteci aktarıcıdır, haberde yorum yapmıyoruz.

Kimseyle aynı fikirde olduğumuzu belirtmiyoruz.

Hiçbir bilgiden sonuç çıkarmıyoruz.

İnsanları ve olayları tek tipleştirmiyoruz.

Kimseyi yargılamıyoruz.

Kimseyi dışlamıyoruz.

KaosGL.org için haber nedir?

- Facebook'ta açılan ayrımcı, homofobik, transfobik, cinsiyetçi gruplardan, sayfalardan ve bunun gibi sitelerden okurları haberdar edebilir, sitenin grubun, sayfanın kapatılması girişimini haber olarak hazırlayabilirsiniz. Bunların kapatılması ise ikinci bir haberdır.
- LGBTİ+'lara yönelik yapılan pozitif ya da negatif tüm açıklamalar ve bu açıklamalardan yola çıkarak hazırlanan bütün haberler.
- Eleştirel medya okur-yazarı olarak yapacağınız bütün medya okumaları haberdır.
- Yazılı medyayı izliyoruz ve düzenli bir medya takibi yapıyoruz.

- LGBTİ örgütlerinin, anti-otoriter, feminist örgütlerin etkinlikleri, eylemleri KaosGL.org için haberdir.
- Herhangi bir nedenle ayrımcılığa uğrayan LGBTİ+'ların ya da LGBTİ+ olduğu varsayılan ve bu sebeple hakları ihlal edilen kişilerin tanıklıkları ve bu süreçte verdikleri mücadele deneyimleri KaosGL.org için haberdir.
- Ailesiyle cinsel yönelimi, cinsiyet kimliği üzerinden sorun yaşayan LGBTİ'lerin deneyimleri, çalışma hayatında cinsel yönelim ve/veya cinsiyet kimliği ayrımcılığına uğrama halleri haberdir.
- Pozitif haberler, başarı örnekleri, istihdam, eğitim, barınma, aile, sosyal hizmetler, gibi alanlarda yaşanan gelişmeler ve deneyimler KaosGL.org'un özellikle odaklandığı konular.

Haber kaynağı

KaosGL.org haberciliğinin esaslarından biri de kaynak gösterimidir. Bu hem emeğe saygı hem de bilgiyle bağlantılı sorun çıkması durumunda önemlidir.

Başka kuruluşların haberlerini kaynak göstermeden yayımlamıyoruz. Haberin içinde, kullandığımız bilgiyi aldığımız kaynağı, "Evrensel gazetesinin haberine göre", www.lkidlisl.org sitesindeki bilgilere göre gibi ibarelerle, ya da kimi zaman haberin altına (*) açıklamayla ek kaynakları gösteriyoruz.

Kaynağını bilmediğimiz haberleri yayımlamıyoruz.

Sahibinin izni dışında bilgi, haber, görüntü, fotoğraf, ses, belge kullanmıyoruz; bunları elde etmek için yanıltıcı yöntemler kullanmıyoruz.

Kayıt dışı/"Off the record"

Açıklanmaması kaydıyla verilmiş bilgi ve belgelerle; haber kaynaklarını, kendileri izin vermediği sürece açıklamıyoruz. Ancak, öncelikle haber kaynağımızı kimliğini ni açıklaması konusunda ikna etmeye çalışıyoruz.

Haber kaynaklarımızı, aksini gerektiren açık bir neden bulunmadıkça açıklıyoruz. Eğer kaynağın gizli tutulması gerekiyorsa, bunun nedenini belirtiyoruz.

Haberde haber kaynağının ismini açıklıyorsak, muhabir; kişiye adını kullanıp kullanamayacağını soruyor. Editör de haber kaynağının isminin açıklandığı durumlarda muhabire, "kişinin isminin bilgisi dahilinde geçip geçmediğini" soruyor.

Kimi zaman, özellikle de devletle, bakanlıklarla ilgili haberlerde, kaynağın verdiği bilgileri” sağlık bakanlığı yetkililerine” gibi bir girişle verebiliriz. Bu durumda da bilgilerin doğruluğundan emin olmak durumundayız.

Açıklama nedeniyle, adını vermesek bile, kaynağın tahmin edilebilir olması durumunda, haberi verirken özenli davranmalı, muhabir ve editör durumu tartışmalıdır.

Fotoğraflı/görüntülü haberlerde

Fotoğraf ve görüntünün güncel olup olmadığını belirtiyoruz, kaynağını yazıyoruz. Fotoğraf seçiminde dikkatli davranıyor, şiddete, cinsellik gösterisine, özel yaşama tecavüz sayılabilecek fotoğrafları yayınlamıyoruz.

Cinsel saldırı ve şiddetten hayatta kalanların fotoğraf, görüntü ve kimliklerini yayımlamıyoruz.

Haberde dengelilik / taraflara eşit mesafede durmak

Haberlerimizi, olayın tüm taraflarının görüşünü alarak hazırlıyoruz. Taraflardan biri işbirliğinden kaçınacak olursa, bu durumu okurlarımıza duyuruyoruz.

Suç, şiddet, çocuklarla ilgili suçlar, iddialar

“Aksi mahkemede kanıtlanıncaya dek, herkesin masum olduğu” ilkesini aklımızdan çıkartmıyoruz. Haberimizde olayın hangi detaylarına yer vereceğimizi önce birlikte tartışıyoruz. Haberi kullanmaya karar verdiğimizde iddiaları “iddia” olarak yazıyoruz; “Emniyet Genel Müdürlüğü’nün açıklamasına göre,...”; “polislin iddiasına göre...” şeklinde ibareler kullanıyoruz.

Çocuklarla ilgili suçlarda ve cinsel saldırılarda, sanık, tanık ya da mağdur olsun, 18 yaşından küçüklerin açık isimleri ile fotoğraflarını yayımlamıyoruz. Çocuğun kişilik ve davranışlarını etkileyebilecek durumlarda, çocuktan sorumlu kişinin izni ve sosyal çalışmacının yönlendirmeleri olmaksızın çocukla röportaj yapmaktan kaçınıyoruz.

Gazeteci şiddete karşıdır. Şiddet kışkırtıcılığı, şiddet çağrıştıran sözcüklerle benzetme yapmıyoruz. Örneğin, “Bomba gibi haber” demiyoruz. “Memur ordusu” gibi militarist söylemler kullanmıyoruz.

KaosGL.org haberlerinde kimse “katil”, “terörist” değildir. Birileri böyle söyleyin-
ce, bu sözcükler tırnak içinde haberlerde yer alabilir.

Özel yaşamın gizliliği

Özel yaşamın gizliliğine saygılıyız.

Bir olayı haberleştirirken, olaya karışan kişilere değil, olayın kendisine öncelik
veriyoruz. Haberlerimizde kişilere yönelik incitici bir dil kullanmıyoruz.

Üzüntü, sıkıntı, felaket ya da şok halindeki insanlar söz konusu olduğunda, giz-
liliklere uyarak duygu sömürüsü gibi algılanabilecek haberler yapmıyoruz. Bu
kişileri daha da üzecek, sıkıntıya sokacak, durumlarından yararlanacak haberler
hazırlamıyoruz. “Ben onun yerinde olsaydım...”ı her zaman aklımızın bir köşesinde
tutuyoruz. Başkalarının üzüntülerinin gizliliğine saygı gösteriyoruz.

İçerik ve söylemin alternatif kullanımı

KaosGL.org’da yaygın medyanın görmediği, göstermek istemediğini haberleş-
tirmeyi amaçlıyoruz. Yerel medyaya, ihmal edilenlere yer veriyor, gündemin tek
yanlı sunumunu tersyüz etmeye çabalıyoruz.

Haberin içeriğini siyasal ve etik olarak uygun bir dille/söylemle kurmaya önem
veriyoruz. Yaygın medyanın ırkçı, cinsiyetçi, ayrımcı, belirleyici söyleminden uzak
duruyoruz, çalışıyoruz. Mevcut eşitsizlikleri yeniden üretmemeye/kurmamaya
özen gösteriyoruz.

Yerel kimlikleri/kültürleri marjinalleştiren, ötekileştiren, evcilleştiren ya da me-
talaştıran yaygın medyanın hegemonik söylemi karşısında alternatif bir söylem
geliştirmeye çalışıyoruz.

Siyasal yanlılık

Medya ve siyaset ilişkisini, herhangi bir partiyi veya siyasal gücü desteklemeyi
aşan, tüm siyasal ve ekonomik yapının meşruiyetine uzanan daha geniş bir yan-
lılık kavramı ile sorguluyoruz.

Örneğin; siyasal/ekonomik seçkinlerin söylem ve eylemlerinin takip edilmesine
dayalı bir haber yapma alışkanlığının, bu kişilerin temsil ettiği çıkar merkezlerinin
siyasal/ekonomik sorunları tanımlama ve çerçeveleme biçimlerin okuyucu ve iz-
leyicilere dayattığını hatırlıyoruz.

“Enflasyon” ile ilgili bir haber yapacaksak, haberimizi “başbakan, ekonomiden
sorumlu devlet bakanı” vs. ilişkin bir metin olarak değil, “sokaktaki insanı” mer-
keze alarak kurguluyoruz.

Suça ilişkin bir haber yapacaksa, suçu 5N+1K kuralına göre haberleştirmekle yetinmiyor, okuyucuya o suçun toplumsal nedenlerini anlatabilecek bir içerik oluşturmaya çalışıyoruz. Haberimizin arka plan bilgisini, bu amaçla zenginleştiriyoruz.

Transfobi ilgili bir haber yapacaksa, haberimizi “bir mağdur trans” üzerinden kurgulamak ve duygu sömürsü yapmak yerine, transfobinin varlığı, var olma nedenleri, neden ortadan kaldırılamadığıyla ilgili sorular soruyoruz.

LGBTİ+ içerikli haberlerde nelere dikkat etmemiz gerekiyor:

Medya çalışanları, cinsiyet, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığına karşı farkındalığın geniş bir tabana yayılması sürecinde önemli bir rol oynadıklarının bilincinde olmalıdır.

Cinsel yönelimleri ve cinsiyet kimlikleri nedeniyle ayrımcılığa maruz kalan lezbiyen, gey, biseksüel, trans ve intersekslerin sorunlarına daha fazla ilgi göstermelidir.

LGBTİ+'ların bedenlerinin cinsel çağrışımlar yaratacak biçimde, gereksizce görselleştirilmesinin önüne geçmeli ve salt cinsel nesnel olarak algılanmalarına izin vermemelidir.

Dilin içinde yerleşik, bir cinsel yönelimi/cinsiyet kimliğini diğeri karşısında aşağılayan cinsiyetçi ve homofobik/bifobik/transfobik sözcük ve söylemlerin dönüştürülmesi konusunda duyarlı olmalı, yanlı sözcük ve terimleri kullanmak yerine eşitlikçi bir söylemi geliştirmek için çaba göstermelidir.

Medyadaki her türlü içerikte, cinsiyetleri, cinsel yönelimleri ve cinsiyet kimlikleri ne olursa olsun, farklı yaş, görüntü, fikir, görev ve rollere sahip insanların sunumunda, gelenekler, alışkanlıklar, cinsiyetçi, homofobik ve transfobik kalıp yargılar dışına çıkılması konusunda gereken özeni göstermelidir.

Her türlü içeriğin oluşturulmasında, heteroseksüel bireylerin olduğu kadar, LGBTİ+'ların ve LGBTİ+ varoluşu konusunda görüşlerini, deneyim ve uzmanlıkları çerçevesindeki bilgilerini topluma yansıtmalıdır.

LGBTİ+'lar arasında olumlu rol modeli olabilecek örneklerin haberleştirilmesi ve programlarda kullanılmasına öncelik vermelidir.

Haberin içeriği ile hiçbir ilgisi olmadığı halde kişilerin cinsiyet, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliklerinin belirtilmesi ayrımcılıktır. Heteroseksüel ve erkek bireylerden

bahsederken “heteroseksüel” ve “erkek” olduğunu belirtilmezken; kadın, eşcinsel, biseksüel ve trans bireylerden bahsederken de haberle doğrudan ilgisi olmadığı durumlarda bu tanımlamaların belirtilmemesi gerekir.

“Gey” sözcüğü, erkek eşcinselleri tanımlamak için kullanılmaktadır. Türkiyeli LG-BTİ+ örgütler, eşcinselliğe dair yabancılaştırmanın bir nebze de olsa ortadan kalkması için, yabancı dillerde “gay” olarak kullanılan sözcüğün Türkçe okunduğu gibi yazılmasına karar verdiler. Türk Dil Kurumu da “gey” sözcüğünü, “eşcinsel erkek” tanımı ile Türkçe sözlüğe almıştır.

“Eşcinsel olduğunu itiraf etti” cümlesindeki “itiraf etti” ifadesi medyada ve halk arasında yaygın olan yanlış kullanımlardan biridir. Eşcinsellik, bir suç ya da yanlışlık olmadığı için itiraf edilecek bir durum söz konusu değildir. Bunun yerine “eşcinsel olduğunu açıkladı” cümlesi daha uygundur.

Yaygın medyada trans bireyleri tanımlamak için genellikle “travesti” kelimesi kullanılıyor. Öncelikli olarak, kişinin dış görünüşünden eşcinsel mi, trans mı olduğu ayırımına varmak mümkün değildir. Haberin vazgeçilmez unsuru olması halinde, genel geçer tanımlamalar kullanmak yerine doğrudan kişinin kendisine sorulmalı, mümkün olmadığı durumlarda tanımlamanın doğru kullanımı araştırılmalıdır.

“Travesti olarak çalışan ...”, haberlerde yaygın olarak bu yanlış kullanım tekrar edilmektedir. Travesti olmak, “travestilik” adı altında, gerçekte var olmayan bir meslek olarak sunulmakta ve “fuhuş”la arasında doğrudan bir bağ kurulmaktadır. “Travestilik” diye bir meslek olmadığı gibi, her travesti de seks işçisi değildir.

“Gerçek adı ... olan travesti...” haberlerde trans bireylerin kimlikteki adları kişilerin onayı alınmadan kullanılmaktadır. Bunun yerine kişinin kendisini tanımladığı adı veya adı-soyadı kullanılmalıdır.

Cinsiyet değiştirme/düzeltilme yerine “cinsiyet geçiş süreci” veya “cinsiyet uyum süreci” ifadelerinin kullanılması gerekmektedir. Atanmış cinsiyeti esas alan “değiştirme” gibi ifadeler transların beyanları ve hissettikleri dışında daha az “kadın” ya da “erkek” oldukları algısının güçlendirerek ötekileştirmeyi arttırmaktadır.

Transların cinsiyet geçiş süreçlerindeki cerrahi veya estetik operasyonlar hakkında, haberle hiçbir ilgisi olmadığı halde bilgi verilmesi ayrımcılıktır. Bundan önem ve hassasiyetle kaçınılması gerekir. Yine transların geçiş süreçlerini marjinal, magazinel bir olay olarak haberleştirmek özel hayatın ihlali olduğu gibi; toplumda translara dönük yerleşik önyargıları beslemektedir.

LGBTİ+ örgütlerin basın açıklamaları, eylemleri sonrasında “Kendini trans, eşcinsel diye adlandıran bir grup” şeklinde bir tanımlama kullanılmaktadır. Bu tanım-

lama yerine eylemi yapan örgütün ismi ile birlikte "... derneğinin/oluşumunun üyeleri" ya da ".....Derneği/Oluşumu" şeklinde kullanımının tercih edilmesi gerekir.

"Homoseksüel" in İngilizcesi olan "homosexual" sözcüğü, ilk olarak eşcinselliği hastalık olarak tanımlamak için kullanılmış bir sözcüktür. Türkçeye İngilizceden geçmiş biçimde kullanılan "homoseksüel" sözcüğü, halen insanların kafasında "hastalık" algısını yaratabildiğinden, bu yanlış algıyı silmek adına, LGBTİ örgütlerin de tercih ettiği homoseksüel' in Türkçe karşılığı olan "eşcinsel" sözcüğünü kullanmak uygun olacaktır.

"Cinsel tercih" ifadesinin eşcinselliği, biseksüelliği ve transseksüelliği tanımlamak için kullanımı tamamen yanlıştır. Eşcinsellik ve biseksüellik, heteroseksüellik gibi bir cinsel yönelim; transseksüellik ise bir cinsiyet kimliğidir. "cinsel tercih" yerine, bu tanımlamalara uygun olarak, "cinsel yönelim" veya "cinsiyet kimliği" kavramlarının kullanılması gerekmektedir.

LGBTİ+'lara ilişkin haberlerde, eşcinselliğe ilişkin aşağılama amacıyla kullanılan argo sözlüklere gönderme yaparak başlık atılmaması ve bu yönde haber yapılmaması gerekir. "LGBT Derneğinin davası için top mahkemede" gibi gereksiz ima ve göndermelerden kaçınılması, ayrımcılığı tekrar üretmemek adına önemlidir.

LGBTİ+'ların da dahil olduğu olaylarla ilgili haberlerde, LGBTİ+'ların şiddetle ve militarizmle ilişkilendirilmemesi gerekir. "Travesti terörü" ve "travestiler saldırı" gibi ifadelerin kullanılması, kendilerine karşı uygulanan şiddeti göstermeden, trans bireyleri durduk yere şiddet uygulayan bireylermiş gibi yansıtarak tarafsız habercilik ilkesine ters düşen bir ayrımcılığı içermekle birlikte, genel olarak LGBTİ+'lar için de şiddete eğilimli olduğu yönündeki yanlış yargıyı beslemekte; halkı kin ve düşmanlığa sevk ederek LGBTİ+'lara karşı şiddeti meşrulaştırmaktadır.

LGBTİ+'larla ilgili konulara, sadece "üçüncü sayfa haberi" şeklinde şiddet ve acı yüklü içeriklerde ya da magazin haberleri içinde değil, gazete ve/veya diğer yayın organlarının niteliğine göre uygun bölümlerinde de yer verilmesi gerekir.

LGBTİ+ oluşumlarından, sadece LGBTİ+'lara ilişkin sorunlar ile ilgili değil, ülke ve dünya gündemi ile ilgili başka konularda da görüş alınır, sadece "kendi sorunları" ile ilgilenen ve bu sorunlar üzerinden görünür olan insanlar olarak algılanmasının önüne geçilmiş olur.

LGBTİ+'lara ilişkin başarı hikâyelerine de yer verilerek, LGBTİ+'lara yönelik önyargı ve homofobiyle mücadeleye katkı sağlamış olmanın yanında, LGBTİ+'ların kendilerini yalnız ve yanlış hissetmelerinin önüne geçilmiş de olur.

LGBTİ+’lar için kullanılan “Üçüncü Cins” tanımlaması yanlıştır. Lezbiyen, eşcinsel kadın; gey, eşcinsel erkek demektir. Interseks denildiğinde pek çok kişinin aklına hemen hermafrodit ya da çiftcinsiyetlilik çağrışımlarıyla yarısı kadın, yarısı erkek bir beden gelse de, interseks durumun birçok şekli vardır, tek bir kategori değildir. Interseksler tipik kadın veya erkek tanımına uymayan anatomik cinsiyet özelliklerinin (kromozomlar, genital, ve/veya üreme organları) bir karışımına sahiptirler. Birçok interseks, interseks bedenleri tıbbileştirmeyen “interseks çeşitliliği” terimini kullanır. Biseksüel ise birden fazla cinsiyete duygusal ve/veya cinsel ilgi duyan kişi anlamına gelir.

Toplumsal Cinsiyet

Kadınların toplumdaki eşitsiz konumunu pekiştiren sözcükler kullanmıyoruz. Bunun yerine, “uygun” sözcükleri düzenli bir biçimde kullanarak, belli bir sözcüğün belli bir insan grubu için neden olumsuz ya da uygunsuz bir anlam kazandığını açıklayarak, toplumda belli kişilere ilişkin algının değişmesinde aktif bir rol üstlenmeyi tercih ediyoruz.

Örneğin, son ekleri “adam, adamı” olan terimler, cinsiyetçi ya da kadınları görünmez kılan sözcükler arasında sayılabilir. Ofisboy, fabrika kızı gibi terimler ise, böyle adlandırılan kişileri çocuk konumuna düşürebilir.

“Bilim adamı” yerine “bilim kadını, bilgin” ya da “bilginler”; “devlet adamı” yerine “devlet yöneticisi, politikacı, politik önder”; “iş adamları” yerine “iş çevreleri, işveren çevreleri” ya da “iş dünyası”, “insanoğlu” yerine “insan soyu, insanlık, insan türü, insan toplumları, halklar” terimlerini kullanıyoruz.

Konuyla ilgili diğer örnekleri sıralamak gerekirse, “centilmenlik anlaşması” yerine “sözlü anlaşma”; “çalışan anne/kadın” yerine “ev dışında çalışan anne/kadın”, “hizmetçi” yerine “ev işçisi/yardımcı”, “hayat kadını” yerine “seks işçisi”; “kadın sürücü” yerine “sürücü”, “kısır” yerine “çocuğu olmayan” diyoruz.

“Çocuk sarkıntılığı” yerine “çocuğa yönelik cinsel istismar”, “homo/ibne” yerine “eşcinsel”, “kızlık soyadı” yerine “evlenmeden önceki soyadı” terimlerini kullanıyoruz.

İrkçilik, ayrımcılık

Olayla doğrudan ilgisi bulunmadıkça, insanların işledikleri suçları onların milliyetine, dinine, cinsiyetine, cinsel eğilimine, hastalığına ya da engelli olup olmamasına dayandırmıyoruz. Kişilerin bu özelliklerini vurgulamıyoruz. Ayrımcılık, ırkçılık

ve şiddeti kışkırtmaktan kaçınıyoruz. “Rum hırsız”, “Ermeni katil”, “Romen dolandırıcı” gibi tanımlamalar yapmıyoruz.

Benzer biçimde, “Türk”lük vurgusunu da öne çıkartmıyoruz. Örneğin, “Türk’e cainsus suçlaması” (Hürriyet), “Türk füzelerine savsaklama” (Yeni Asya), “Türkiye karanlıkta kalmaz” (Emek), “Türk kızının dramı” (Günaydın), “Türk kadınının tarihi elbiseleri” (Son Çağrı) gibi başlıkları kullanmıyoruz.

Gazeteci şiddete karşıdır. Her türden şiddeti haklı gösteren, özendiren, kışkırtan yayın yapmıyoruz. Uluslararası anlaşmazlıklarda, şiddeti çözüm yolu olarak savunmuyoruz.

Amerika Birleşik Devletleri’nin (ABD) Irak’a saldırısının tartışıldığı günlerde Türkiye’nin Irak’a asker göndermesi gündemdeyken “Üç yıl Irak’tayız” gibi bir başlık atmıyoruz. Kendimizi Türkiye Cumhuriyeti Devleti, ordusu, kurumları ile özdeşleştirmiyoruz. “Başbakanımız”, “yurda döndü”, “anavatan”, “yavru vatan” terimlerini kullanmıyoruz.

Haberlerimizde “şehit”, “terörist”, “provokatör”, “gazi” gibi tanımlamalar yapmıyoruz. Olaylara ve olayların öznelere eşit mesafede durmaya çalışıyoruz.

Bir ulusun, bir topluluğun ve bireylerin kültürel değerlerini ve inançlarını veya inançsızlığını saldırı konusu yapmıyoruz, insanlar, topluluklar ve uluslararası nefreti, düşmanlığı, körükleyici yayınlardan kaçınıyoruz.

Millet, ırk, etnisite, cinsiyet, dil, din, sınıf ve felsefi inanç ayrımcılığı yapmadan, tüm ulusların, tüm halkların, tüm cemaatlerin ve tüm bireylerin haklarını ve saygınlığını tanıyoruz.

Ayrıca, “engellilik” konusunda da dikkatliyiz. “Özürlü” yerine “engelli” diyor; olayla doğrudan bağlantısı bulunmadığı sürece kişilerin “engelliliklerini” vurgulayacak haberler yapmıyoruz. Kendisini “sakat”, “özürlü” kavramlarını kişilerin kullanımı doğrultusunda kullanıyoruz.

Haberlerimizi nesnel ölçütler kullanarak hazırlıyoruz; sıfat kullanmıyoruz, insanları “güzel”, “çirkin”, “esmer”, “beyaz”, “iyi”, “kötü” olarak sınıflandırmıyoruz.

Şiddetin haberleştirilmesi

Medya çalışanları, LGBTİ’lerin uğradıkları kötü muamele, baskı ve şiddetin haberleştirilmesinde özellikle şu noktalara dikkat etmelidir:

Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığına dayalı şiddet hiçbir biçimde meşru gösterilmemeli, şiddetin toplumsal düzlemdeki önemini azaltacak sansasyo-

nel ifadelerden ve mizah malzemesine dönüştürme eğilimlerinden uzak durulmalıdır.

Mağdurun kimliği gizli tutulmalı, kimliğin teşhisine yarayacak diğer bilgiler de verilmemelidir (ad, fotoğraf, adres, yerel odaklı haberler için yerleşim birimi vb.).

Konuşulacak kişinin rızası önceden sorulmalı ve kişi, konuşması sonrasında karşılaşılabileceği olası riskler konusunda bilgilendirilmelidir. Bu bilgilendirme çerçevesinde mağdura teşhis edilip edilmemeye karar verme hakkı tanınmalıdır.

Cinsel yönelimleri ve cinsiyet kimlikleri nedeniyle şiddete uğrayanlarla ilgili haberlerde mağdurların onurunun korunmasına gereken özen gösterilmelidir. Bu ilke özellikle şiddet sonucu yaşamını yitirenlerle ilgili haberlerde de büyük önem taşımaktadır.

Mağduru küçük düşürücü durumlarda gösteren fotoğrafların kullanılmasından kaçınılmalıdır.

Taciz ve tecavüz gibi cinsel şiddet suçlarının haberleştirilmesinde kullanılan dile özen gösterilmelidir. Saldırganın ifadesinden yararlanılarak hazırlanan metinlerin mağdur açısından yaralayıcı olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Bu haberlerde kullanılan görsel malzeme ile anlatım biçiminin pornografik ve özendirici cinsel içerikte çağrışımlar yaratmamasına dikkat edilmelidir.

Sorumlu bir anlayış benimsenerek şiddete uğrayan ya da risk altında olanlar, çözüm yolları ve yöntemleri konusunda bilgilendirilmeli, var olan kuruluş ve yardım hatlarının erişim bilgileri haberde yer almalıdır.

LGBTİ+’lara yönelik suçlarda medya mağduru ifşa etmektedir. Oysa mağdurun değil, suçlunun deşifre edilmesi gerekmektedir. Mağdurun uğradığı şiddet ve ayrımcılık, mağduru edilgen bir özne biçiminde ortaya koyarak değil; olayın failinin eylemlerini görünür kılacak şekilde ifade edilmelidir. (“dayak yedi” değil, “fail şiddet uyguladı”; “bıçaklandı değil, bıçakladı” vb.).

İntihar haberleri

“Bireyin kendi öz benliğine yönelik şiddet eylemi” olarak tanımlanan intihar olaylarını, çok mecbur kalmadıkça haberleştirmiyoruz.

Medyada yer alan intihar haberlerinin, taklit intihar vakalarına yol açabileceğini hatırlıyoruz, istatistikler gösteriyor ki, intihar olaylarındaki artış, daha çok kopya edilen intiharın gerçekleştiği bölgede gözleniyor.

Haberleştirmek zorunda kalırsak, haber çerçevesini aşan ve okuyucuyu etki altında bırakacak nitelik ve genişlikte haber hazırlamıyoruz.

İntihar biçimini, olayla ilgili detayları, intihar eden kişinin ismini açıklamıyoruz. Olayı gösteren fotoğraf, resim veya film yayınlamıyoruz. Romantik söylemler, olayı öyküleştiren anlatımlar kullanmıyoruz.

İntihar olayını haberleştirmek zorunda kalırsak, “bir intihar”, “intihardan ölüm”, “bir intihar girişimi” gibi cümleler kullanıyor; “başarılı bir intihar girişimi”, “başarısız bir intihar girişimi”, “okulunun en sevilen ve başarılı öğrencisiydi”... demiyoruz.

Veda mektuplarına haberimizde yer vermiyoruz. İntihar olaylarına, kendimizce, basit açıklamalar getirmiyoruz. “Bu genç çocuk ölmek istedi, çünkü kimse onu sevmiyordu”, “sadece bir yardım çığlığıydı” gibi yargıları haberimize yansıtıyoruz.

Okuru intihara özendirmeyecek, düz bir haber yazıyoruz. Haberın sonuna, intihara eğilimli olanların psikolojik destek alabilecekleri telefon numaralarını ekliyoruz.

Ayrımcılık uzakta
Cinsiyet kalıplarının olmadığı Queer Olympix İstanbul sona erdi

İnsanlık
İnsanlık kavramı, insanlığın varlığını sürdürmesi için gerekli olan en temel değerdir. İnsanlık, insanın insan olarak yaşaması için gerekli olan en temel değerdir. İnsanlık, insanın insan olarak yaşaması için gerekli olan en temel değerdir.

İnsanlık
İnsanlık kavramı, insanlığın varlığını sürdürmesi için gerekli olan en temel değerdir. İnsanlık, insanın insan olarak yaşaması için gerekli olan en temel değerdir. İnsanlık, insanın insan olarak yaşaması için gerekli olan en temel değerdir.

İnsanlık
İnsanlık kavramı, insanlığın varlığını sürdürmesi için gerekli olan en temel değerdir. İnsanlık, insanın insan olarak yaşaması için gerekli olan en temel değerdir. İnsanlık, insanın insan olarak yaşaması için gerekli olan en temel değerdir.

NEFRET NEDİR?

Yapımcı Pol...
Sözleşmeyi f...
Alın bu ülkede kim...
Onların amaçları...
lenek diyorsunuz, onlar...
ne. Bir insan eşcinsel...
12.07.2012
15.07.2012
09.07.2012
08.07.2012

İLK TERKİ MURAT
Yapımcı Pol...
Sözleşmeyi f...
Alın bu ülkede kim...
Onların amaçları...
lenek diyorsunuz, onlar...
ne. Bir insan eşcinsel...
12.07.2012
15.07.2012
09.07.2012
08.07.2012

AVUKATI KONUŞTU
VİLLAYI İSTİYOR
Sarkıcı intizar'dan...
jet açıklama

AVUKATI KONUŞTU
VİLLAYI İSTİYOR
Sarkıcı intizar'dan...
jet açıklama

AVUKATI KONUŞTU
VİLLAYI İSTİYOR
Sarkıcı intizar'dan...
jet açıklama

OTOPARKIN

Sihhiye Çok Katlı Otoparkı'nda hizmet veren esnaf, binadaki pasajın...
gını savunarak, yaklaşık bes yıl...
ile bekleyen alanların düzenlene...

'Gay' yazardan
Edi-Büdü'ye iftira

'Homofobik bildiriler
dağıtıp hedef gösterildi

Medyanın LGBTİ+'lere dönük
bir haber politikası yok

'Sapkın dernekler
KAPATILCI

Sapkınlar TÜYAP Fuarı'nda
İLKÖDRETIM ve İLECE...
gençlerimize kitap okuma alışkanlığı...
kazandırmak için, on birer önceki yıl...
nın gördüğümüz TÜYAP İstanbul...
arasına Kitap Fuarında, KAOS-GL...
sokaklar bahçemizin stand açarak...
sokakları oluşturdu. İyilerimiz LGBTİ'li...
TEBENE İyilerimiz LGBTİ'li...
dolu gün...

Nefret suçları

Nefret suçları, eşitlik ve birlikte yaşama idealine yönelik tehdit teşkil eden ayrımcılık ile oldukça bağlantılıdır. Ayrımcılık ve nefret suçları; hoşgörüsüzlük, önyargı, nefret tarafından beslendiklerinden, ortak bir politik tutumun sonucudurlar. Kimliklerinden dolayı bazı kişilerin hizmet almamaları gerektiğini düşünen zihniyet ile yine kimliklerinden dolayı bazı kişilerin öldürülmeleri, dövülmeleri vb. sonucuna varan zihniyetin birbiri ile oldukça iyi anlaşacakları kuşku götürmez.

LGBTİ bireylere yönelik ayrımcılık incelenir, cinsel yönelimler ve cinsiyet kimliklerinin eşitliği üzerinden talepler sıralanırken Nefret Suçlarının önemi de ortaya çıkmaktadır. Gerek bir ideoloji olarak heteroseksizmin dışı vurum araçlarından biri olması, gerekse de toplumsal barış karşıtı diğer ideolojilerle kardeşliği nefret suçlarının hukuki sonuçlarının yanında tahmin edilenden daha fazla politik karşılıklarının olduğunu da göstermektedir. Ayrımcılık belirli bir grubu haklarından yoksun bırakmak suretiyle, nefret suçları da belirli bir grubu suç hedefi haline getirmek suretiyle eşitliğe zarar verirler. Her iki durum da, tüm insanların eşit oldukları evrensel hukuk prensibine aykırı bir pratiğe yol açmaktadır.

En sade hali ile bir suçun nefret motivasyonu ile işlenmesi, nefret suçu olarak tanımlanır. Yani; *Nefret Suçu = Suç + Nefret (Saiki) Motivasyonu* şeklinde ifade edilebilir.

Bu tip suçlarda failin mağduru hedef almasında mağdurun aidiyetleri, kimlik göstergeleri gibi sebepler rol oynar.

AGİT'in üzerinde çalıştığı ve şu aşamada ulaştığı tanım ise aşağıdaki gibidir:

Mülklere karşı işlenenler de dâhil olmak üzere, kurbanın ya da mülkün, ya da suç hedefinin; üye olduğu, bağlantısı bulunduğu, desteklediği, bağlı bulunduğu veya ilişkisinin olduğu, gerçek ya da farz edilen ırkı, etnik kökeni, dili, rengi, dini, cinsiyeti, yaşı, akıl ya da fiziksel engeli, cinsel yönelimi ve benzer bir diğer faktörden dolayı işlenen suçlara Nefret Suçları denilmektedir.

Görüldüğü gibi; nefret suçlarını daha iyi anlayabilme yolunda saik kavramı oldukça önemli bir yer teşkil ediyor. Hukuki terim olarak saik ya da motivasyon; faili suç işlemeye sevk eden, götüren duygu veya menfaate denilmektedir.

Bir suçun nefret suçu olup olmadığına nasıl karar verilebilir?

Bütün suçlar nefret motivasyonu taşımadığı gibi, azınlık ya da dezavantajlı kimliklere mensup kişilerin mağduru oldukları suçların hepsi de nefret suçu olmayabilir. Mesela, bir LGBTİ birey öldürüldüğünde bu direkt bir nefret suçu mudur? Ya

da öldürülenin cinsel yönelimi ya da cinsiyet kimliği bu suça nefret suçu diyebilmek için yeterli midir?

Bir suça nefret suçu diyebilmek için pratik olarak iki soru sorulabilir;

1- Suç teşkil eden bir fiil var mı?

2- Nefret saiki mevcut mu?

Bu iki şart bir arada mevcutsa ancak nefret suçundan bahsedilebilir. Birinci şartın var olup olmadığının tespiti, işlenen fiilin Ceza Kanunu'nda bir yaptırıma bağlanıp bağlanmadığıdır. Fiil, kanun tarafından ceza öngörülen fiillerdense birinci şartımız gerçekleşmiş demektir. İkinci şart yani nefret saikinin tespiti için aynı kolaylık ne yazık ki söz konusu değildir.

En önemli ve genelde kafa karışıklığına yol açan bölüm; nefret saikinin varlığının nasıl tespit edileceği meselesidir. Bir olayda “nefret saiki vardır” diyebilmek için, nefretin duygusunun bizzat varlığını analiz etmek gerekir mi, sorusuna AGİT dokümanlarındaki yaklaşım; nefretin çok yoğun ve özel bir duygusal durum olduğu bunu ölçmek, tartmak gibi bir yol yöntemin de aranmaması gerektiği yönündedir.

Mevzuatlarına nefret suçunu dâhil eden ülkelerin yaptıkları yasalar incelendiğinde ise bu konuda iki temel eğilimin ortaya çıktığı görülmektedir. Bu her iki eğilim “Nefret saiki mevcut mu?” sorusuna farklı metotlarla cevap aramaktadır. Bu nedenle önce bu iki farklı eğilime değinip, ardından “Nefret saiki mevcut mu?” sorumuza yeniden döneceğiz.

Kimi ülkeler “düşmanlık modeli” olarak adlandırılan ve failin suçu işlerken nefret duygusu içerisinde olduğunun ispatını zorunlu gören yasaları mevzuatlarına dâhil etmişler, kimi ülkelerse; “ayırıcı seçim modeli” yani failin suçu işlerken belirli bir kimliğe sahip kişileri hedef aldığı ancak nefret duygusunun ispatının aranmadığı bir yasal düzenlemeyi benimsemişlerdir.

“Nefret saiki mevcut mu?” sorusuna dönecek olursak;

Düşmanlık modelinin cevabı; fail suçu işlerken nefret duygusu içerisindeyse ‘evet’tir.

Ayırıcı seçim modeli ise nefret duygusunu aramaz, mağdurun kimliğinden dolayı hedef alınmış olmasını, nefret saikinin varlığı için yeterli görür.

O halde, suç olan bir fiilin nefret saiki ile işlendiği sonucuna varmak için iki yöntemimiz var; biri katı ve dar olan düşmanlık modeli, ikincisi ise geniş ve esnek ayırıcı seçim modelidir. Belirtmek gerekir ki, ayırıcı seçim modeli'nin, nefret

suçlarının yarattığı toplumsal kasvetle mücadelede daha etkili bir yöntem olacağı açıktır. Çünkü sadece homofobi ya da transfobi değil; onların yol açtığı sonuçlar da, ayrımcı seçim modeline göre nefret suçudur. Mesela; gey olduğu için yeterince güçlü olmayacağını varsaydıkları birine saldırarak cüzdanını alan failler bizzat nefret duygusu içerisinde olmaksızın, hedeflerini ait olduğu kimlikten dolayı seçmişlerdir. Bu örnekte, düşmanlık modeline göre nefret suçu oluşmazken, ayrımcı seçime göre oluşur.

Bir başka olasılık da, işlenen fiilin suç olarak tanımlanmamış olması yani birinci şartın olmadığı, ancak nefret motivasyonunun olduğu durumlardır. Her fiilin suç teşkil etmediğini yukarıda da açıklamıştık. Suç teşkil etmeyen bir fiilin, nefret saiki ile gerçekleştirilmesine de nefret olayı denilmektedir. Bazı ülkeler nefret suçları yanında, nefret olaylarının da veri takibini yapmaktadır.

Nefret suçu yasaları

1920'lerin ABD'sinde FBI tarafından, özellikle siyahlara yönelik önyargı ile işlenen suçlar ayrı bir kategoride soruşturulmaya başlansa da, Nefret Suçu Kavramı 1980'lerde ortaya çıkmıştır. İlk Nefret Suçu Yasası 1978'te California'da kabul edilmiş ve akabinde önce ABD'de, 1990'larda da Avrupa'da hızla yayılmaya başlamıştır.

Türkiye ne yapıyor?

Lezbiyen, gey, biseksüel, trans ve interseks bireylere yönelik nefret suçlarına dair nefret suçu yasaları Türkiye mevzuatında mevcut değildir. Nefret saiki cezasız bırakıldığı gibi, haksız tahrik uygulamaları ile ceza indirimlerine gidilmektedir.

Neden nefret suçu yasaları olmalı?

Nefret suçları sadece kurbanı değil kurbanın ait olduğu kimliği de hedef alan suçlardır. Bu suçların sonuçlarını sadece kurbanda değil, kurbanın hedef alınmasına yol açan kimliğine mensup diğer kişilerde de göstermesidir. Diğer suçlardan daha fazla kişiyi etkiler. Bir transeksüel öldürüldüğünde diğer transeksüeller de aynı korkuyu yaşarlar ve belki hayatlarında birtakım kısıtlamalara gider devletin almadığı önlemi kendi imkânları ile sağlamanın tedirginliği içerisinde yaşarlar. Nefret suçlarının, amaç ve sonuçları açısından sosyal anlamları vardır. Nefret suçları, hedef gruba bu toplumda güvende olmadıkları ve iyi karşılanmadıkları, sıradakinin grubun diğer üyelerinden biri olabileceği mesajını vermektedir. Toplumsal huzuru bozar ve bu hedef grubun kendini korumasız ve güvensiz hissetmesine sebep olur.

Bu hali ile toplumda farklı kimliklerin bir arada yaşamasına yönelik ciddi bir tehdit içerirler, hatta bu hedef grup tarihsel olarak da böyle bir hikâyeye sahipse bu sonuçlar daha derin yaşanır.

Bu suçların diğer alelade suçlarla aynı kefedede tutulması, gerekli önemin verilmesi veya etkili bir önlem geliştirilmemesi, vatandaşların nefret suçu işlemeye toplumsal bir onay verildiğini düşünmelerine yol açar.

Sembolik bir anlamı vardır. Toplumun bazı suçlara karşı tavrını simgeler.

Tüm bu nedenlerle, bağımsız bir suç olarak tanımlama veya ceza arttırım sebebi saymak şeklinde nefret suçları; odağında olan bütün toplumsal grupları kapsayacak şekilde yasalaşmalıdır.

Nefret söylemi

Ayrımcı, ırkçı, homofobik, transfobik unsurlar taşıyan söylemlere nefret söylemi denilmektedir. Bu söylemler barındırdıkları ırkçı, homofobik, ayrımcı unsurlar olmaksızın genelde tek başlarına suç teşkil etmeyen söylemlerdir ancak, hakaret gibi bir suçun konusunu da oluşturabilirler.

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nce 1997 yılında kabul edilen bir tavsiye kararında ise nefret söylemi şöyle tanımlanır;

“İrkçi nefret, yabancı düşmanlığı, anti-Semitizm ve hoşgörüsüzlüğe dayalı diğer nefret biçimlerini yayan, teşvik eden, savunan ya da haklı gösteren her tür ifade biçimi. Hoşgörüsüzlüğe dayalı nefret, saldırgan milliyetçilik ve etnik merkezîyetçilik, ayrımcılık ve azınlıklara, göçmenlere ve göçmen kökenli kişilere karşı düşmanlık yoluyla ifade edilen hoşgörüsüzlüğü içermektedir.”

Nefret Söyleminde en çok tartışılan husus, ifade Özgürlüğü ile nefret söylemi arasında özgürlükler aleyhine işlemeyecek bir denge kurulabilmesi meselesidir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 10. Maddesine göre ifade özgürlüğü;

1- Herkes görüşlerini açıklama ve anlatım özgürlüğüne sahiptir. Bu hak, kanaat özgürlüğü ile kamu otoritelerinin müdahalesi ve ülke sınırları söz konusu olmaksızın haber veya fikir almak ve vermek özgürlüğünü de içerir. Bu madde, devletlerin radyo, televizyon ve sinema işletmelerini bir izin rejimine bağlı tutmalarına engel değildir.

2- Kullanılması görev ve sorumluluk yükleyen bu özgürlükler, demokratik bir toplumda, zorunlu tedbirler niteliğinde olarak, ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya kamu emniyetinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın, başkalarının şöhret ve haklarının korunması veya yargı gücünün otorite ve tarafsızlığının sağlanması için yasayla öngörülen bazı biçim koşullarına, sınırlamalara ve yaptırımlara bağlanabilir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda ise ifade özgürlüğü 25. Madde ile koruma altına alınmıştır;

“Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir. Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce ve kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.”

Kimi görüşler nefret söyleminin yasal bir yaptırıma bağlanarak bir nevi yasaklanmasını, kimisi de ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiği yönündedir. Örneğin; Avrupa ülkeleri ve Kanada'da nefret söyleminin, ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmemesi eğilimi söz konusudur ancak ABD'de tersine, nefret söyleminin dahi ifade özgürlüğü kapsamında korunması ve her türlü düşünce ve önyargının toplum önünde tartışılması gerektiği görüşü hâkimdir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de; ifade özgürlüğünün düzenlendiği 10. maddenin 2. paragrafı uyarınca, bunun sadece kabul gören, zararsız veya kayıtsızlık içeren “bilgiler” ve “fikirler” için değil; aynı zamanda kırııcı, şok edici veya rahatsız edici olanlar için de geçerli olduğunu 1976 yılında verdiği Handyside-İngiltere kararı ile deklare etti. Mahkeme, ifade özgürlüğünün, demokratik toplumun esaslı temellerinden biri olduğunu, sadece memnuniyetle kabul edilen veya saldırgan ya da farklı olmayan bilgi ve düşüncelerin değil, aynı zamanda devleti veya toplumun bir kesimini sarsan, şok eden ve endişelendiren bilgi ve düşüncelerin de ifade özgürlüğü kapsamında korunduğunu belirtmiştir. Çoğulculuk, hoşgörü ve açık görüşlülüğün bunu gerektirdiğini belirten AİHM, bu ilkeler olmadan demokratik toplumdaki bahsedilemeyeceği kanaatindedir. Burada mesele nefret söyleminin de bu kapsama dâhil edilip edilmeyeceği hususunda düğümlenmektedir.

“Yeşil Ceketler” olarak bilinen Jersild-Danimarka davasında, Bir gazetecinin aşırı sağcı bir grup (Yeşil Ceketler) üyeleri ile yaptığı söyleşiyi yayınlamasından dolayı, ırkçı düşüncelerin yayılmasına yardımdan dolayı aldığı cezanın ifade özgürlüğünü ihlal ettiğini, demokrasilerde basın fonksiyonunu göz önüne alarak karar vermiştir.

Bu örnekte, ifade özgürlüğü sınırlarını geniş yorumlarken; Feret-Belçika Davasında ise; ırkçı, yabancı düşmanı seçim propagandası yapan Feret'in Belçika Mahkemelerinden aldığı cezanın ifade özgürlüğü koruması kapsamında değerlendirilmemiş; Madde 10'un ihlal edilmediğine karar vermiştir. Mahkeme ifade özgürlüğünün ihlal edilmediğine karar verirken, sözleşmenin 17. maddesi olan "Hakların Kötüye Kullanılması Yasağı"nın ihlal edildiği iddiasını da temelsiz bulurken; sözleşmenin sözüne ve ruhuna aykırı eylemlerin önlenmesi hususunda Madde 17'nin önemine dikkat çekmiştir.

AİHM'den devam edecek olursak, Nefret Soylemi-İfade Özgürlüğü ilişkisi incelediği BALSYTÉ-LIDEIKIENÉ v. LITHUANIA kararında Polonyalı ve Museviler hakkında ırkçı, milliyetçi ibareler bulunan bulunduğu için toplatılan ve dağıtımı durdurulan 2000 Litvanya takviminin yayıncısı AİHS 10. maddesi ile korunan ifade özgürlüğünün ihlal edildiğini iddia etse de Mahkeme, müdahalenin demokratik bir toplumda gerekliliği ve başkalarının şöhret ve haklarının korunması cümlesinden sözleşmenin 10/2 gereği ifade özgürlüğünün ihlal edilmediğine karar vermiştir.

Yine Leroy v. France, kararı da benzer şekilde nefret söylemi nedeniyle verilen yerel mahkeme kararlarının İfade Özgürlüğünü ihlal etmediği sonucuna vardığı kararlardan biridir.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesi ise; Faurisson-Fransa kararında, Holocaust'un katliam olmadığı akademik bir şekilde ifade edilmesinden dolayı mahkum edilen Faurisson'un mahkumiyetinin Birleşmiş Milletler Siyasi ve Medeni Haklar Sözleşmesi 19. Maddesi ile korunan, ifade özgürlüğünü ihlal etmediği sonucuna varmıştır.

BM İnsan Hakları Komitesi ifade özgürlüğünün aynı sözleşmenin 20. maddesi yani "savaş propagandası ve düşmanlığı savunma yasağı ile (1. Her türlü savaş propagandası hukuk tarafından yasaklanır. 2. Ayrımcılığa, kin ve nefrete veya şiddete tahrik eden herhangi bir ulusal, ırksal veya dinsel düşmanlığın savunulması hukuk tarafından yasaklanır) 19. maddenin birlikte yorumlanması gerektiği görüşündedir.

Nefret söyleminin "yasak" kapsamında yer almaması gerektiğini savunanların farklı gerekçeleri şu şekilde özetlenebilir;

- a- Nefret Söylemine karşı mücadele etmenin en gerçekçi yollarından biri bu nefretin nasıl bir şey olduğunu görünür olmasıdır.
- b- Toplumun tepki vermesi gereken bir söylemi, yer altına hapsederek görünmez kılacaktır.

- c- Yasak olması Nefret Söyleminin ifade edilme oranını ve şiddetini yasağa bir nevi tepki olarak arttıracaktır.
- d- Demokrasi problemleri bastırarak çözme yöntemini benimsemediğinden demokratik bir yol değildir.
- e- Yasaklar bazen ulaşılmak istenen sonucun tam tersini doğurabilir (mesela kendisini hedef alan Nefret Söylemine karşı sözlü cevap veren bir kurban birden aynı yasak nedeniyle hapis cezasının muhatabı haline gelebilir)

Nefret söyleminin yasaklanmasını savunanların argümanları ise, ifade özgürlüğünün diğer temel haklardan bağımsız ele alınamayacağı, nefret içerikli söylemlerle diğer temel hakların da ihlal edileceği ve nefrete konu olan grubun kendini güvende hissedememe, kendi kimliğini ifade edememe gibi sonuçlara götüreceği şeklindedir.

Türkiye’de medyanın sık sık taraflı, önyargılı ve ayrımcı bir dil kullandığına tanık oluyoruz. Haberlerde, özellikle de manşetler ve haber başlıklarında kullanılan provokatif, ırkçı, homfoobik, transfobik, cinsiyetçi ve ayrımcı dil, toplumda düşmanlık ve ayrımcı duyguları tetikleyen, kalıp yargıları güçlendiren birer araca dönüşüyor. Her ne kadar evrensel ve ulusal gazetecilik ilkeleri, hatta bazı medya kuruluşlarının kendi gruplarının yayınladığı basın etik ilkeleri bulunsa da birçok haber ürünü bu ilkeleri ihlal edebiliyor. Böylesi bir dilin kullanılması ise toplumda huzursuzluk ve savunmasız gruplara yönelik yaygın bir önyargının yerleşmesine yol açıyor. Hedef alınan kişi ve gruplar ise tedirginleşiyor, sessizleşiyor ve demokrasinin olmazsa olmazı olan sosyal ve siyasal yaşama katılım şanslarından zorunlu feragat ediyorlar. Bu kışkırtıcı ve hedef gösterici dil kullanımı zaman zaman düşmanlaştırılan ve marjinalleştirilen grupların üyeleri ya da mekânlarına yönelik saldırılarla sonuçlanabiliyor.

Nefret söyleminin temelinde önyargılar, ırkçılık, yabancı korkusu/düşmanlığı, tarafgirlik, ayrımcılık, cinsiyetçilik ve homofobi yatar. Kültürel kimlikler ve grup özellikleri gibi unsurlar nefret söyleminin kullanılmasını etkiler, ancak özellikle de, yükselen milliyetçilik ve farklı olana tahammülsüzlük gibi koşullarda, nefret dili yükselir ve etkisini artırır.

Dördüncü kuvvet olarak adlandırılan medya (basın-yayın) en etkin kültürel iletkenlerden biridir. Bundan dolayı, çeşitliliği ve farklılığı öne çıkarmaya gücü olduğu kadar, bu çatışmayı sıradanlaştırma ve yayma konusunda da son derece etkili ve yönlendirici olabilir. Medya sorumsuz veya dikkatsiz davranırsa, ırkçılığı ve kişilerin birbirine karşı nefret duyguları üretmesini tetikleyebilir, besleyebilir ve güçlendirebilir; en kötüsü de bu tür tutumları meşrulaştırıp haklı çıkarabilir.

Basın özgürlüğü ilkesi, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi, Avrupa İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması Sözleşmesi, Amerika Uluslararası İnsan Hakları Sözleşmesi, Afrika İnsan ve Halklar Hakları Şartı gibi uluslararası belgelerde tanımlanıyor.

Bu belgelere göre, “Herkes düşünce ve ifade özgürlüğüne sahiptir. Bu hak, herkese bilgi ve düşüncelerini özgürce yayma hakkını da verir.” Ancak, bu özgürlüklerin kullanılmasında, bazı standartların da gözetilmesi gerekiyor. Gazeteci kuruluşlarının bu alanda düzenlediği pek çok belge bulunuyor.

Fuhuş ticaretine operasyon

Sayış Şube Müdürlüğü'ne Ahlak Büro Amirliği ekipleri eden genç kızlar ve tranyon yapıtı. Başkanda 4'ü ndü. Son bir ayda kişi gözöl- 104 travesti ve hayat 26 bin 926 lira para...
 mesin sağlamak için her türlü ları pazarlayan erkeklerin de perinde yollarda devriye atarak otostop yapmak suretiyle... yapan kadınları takli- zamandır polis... öğrenil...

DEHŞET!

AYM, eşcinsel ilişkide bulunan askerlerin TSK'den atılmasına yol açan yasa hükmünü iptal etmedi. Başbakanlık kararı karşı çıktı
 Nuran Gökdemir
 2017 10. Ocak'ta, FOMS, Fidançı'nın sosyal medya
 Yayın Tarihi: 04.07.2018
 Sayfa: 1
 Tiraaj: 50379
 Reklam E. (\$): 2980,33

Modern çağın toplumu sermaye, gündelik hayatı karşısındaki özellikle Müslüman toplumların...
 KANDAN MERT
 sosyal alanlarda herhangi bir kararlı gelmediği halde...
 zencisi Yazar Eminne Sen...
 ile insan ekolünün...
 raporının...
 çök...
 Adı: ...
 Durum: ...
 Yaş: ...

Sapkin dernekler kapatıldı

Kamuoyu, AB ve Alman vakıflarının rıyla beslenen, Türk aile yapısını de layen LGBTİ'li eşcinsel sapkınların duğu 18 derneğin kapatılması be...
 AKİT'e konuşan Avukat Ferhat Gök...
 "Bu karar atırcılık olarak milletimizin ucu...
 nın dokunacak sylemlere imza atarak...
 yu'nin huzuruna kasteden kararlık odaklı...
 rne ekmeğine yağ sürüyor. Devlet bu dur...
 göre göre müsaade etmemeli. Bu der...
 nekler ivedilikle kapatılmalıdır" dedi.
 AVUKAT Ali Osman Bağcırgan ise,
 "Bu derneklerin meydana getireceği...
 tehlikelerin önlenmesi gerekir. En kes...
 kin önlem ise dernekler aracılığıyla el...
 de ettikleri yasal zırha son vermek ol...
 cakdır" ifadelerini kullandı. 51706

Öğrenildi ki, bu derneklerin kapatılması...
 14.07.2018
 15.300
 1.005,83
 1999 Tarihli
 Sayfa
 Tiraaj
 Reklam E. (\$)

Estiler adan...
 le aşağıya attı
 KAOS GL
 ANTALYA'DA
 si Kışla Mahallesi'nde
 fuhuş pazarlığı.
 "n camından attı."
 "arlarında gerçekle...
 "e güvenlik kamera...
 "kiminden şikayeti...
 "e yakınlarına...
 "ı çekti."

Sapkin dernekler kapatıldı
 ANIT YETKİLİLERİ UYARIYOR
 KAOS GL
 SAPKIN KİTAPLAR STANDIYA
 KAOS GL

KAOS GL Derneği
 PK 12 Tunus PTT Kavaklıdere - Ankara
 Telefon: +90 312 230 0358
 Faks: +90 312 230 6277
 E-posta: web@kaosgl.org
 www.kaosgl.org

Antalya'da fuhuş pazarlığı...
 KAOS GL Derneği...
 Antakya'da fuhuş pazarlığı...
 KAOS GL Derneği...
 Gaziantep'te fuhuş pazarlığı...
 KAOS GL Derneği...